

MỤC LỤC

MỤC LỤC	1
Chương 1	3
Hoa quả sơn, tiên thạch nở hào, Xà nguyệt động, Hào vương cầu đạo.....	3
Chương 2	10
Thấu triết lý, Bồ Đề truyền đạo, Về chốn cũ, Ngộ Không trừ yêu.....	10
Chương 3	23
Chốn Thủy cung đài thương, giáp, mão Nơi U minh xóa sổ luân hồi.	23
Chương 4	36
Chê Bật mã, Ngộ Không trở về động, Phong Tề Thiên, Thái Bạch chiêu an.....	37
Chương 5	47
Phá vườn đào, Đại Thánh trộm linh đan, Loạn cung trời, chư thần bị bại trận.....	47
Chương 6	57
Quan Âm phó hội hỏi căn do, Tiểu Thánh ra oai trừ Đại Thánh.....	57
Chương 7	65
Đại Thánh trốn khỏi lò Bát quái, Thích ca nhốt yêu núi Ngũ hành.....	65

Chương 8	72
Như Lai tạo kinh truyền Cực Lạc, Quan Âm vâng chỉ xuống Tràng an.....	72
Chương 9	81
Dinh Giang châu, mẹ con gấp gỡ, Sông Hồng giang, chồng vợ đoàn viên.....	81
Chương 10	95
Long Vương phạm tội Thiên Tào, Ngụy Trưng gởi thơ âm phủ.....	95
Chương 11	108
Xuống Âm ti, Thái Tôn huởn sanh, Đì dâng đưa, Lưu Toàn gặp vợ	108
Chương 12	120
Trần Huyền Trang làm chay thỉnh Phật, Quan Thế Âm dạy sai câu kinh	120
Chương 13	134
Nơi Hồ huyệt, Kim Tinh cứu nạn, Lưu Gia Trang, Tam Tặng tụng kinh.....	135
Chương 14	144
Núi Lưỡng giới, thần hầu thoát nạn, Đường Tây Phương, thầy tớ băng ngàn	144
Chương 15	160
Núi Xà Bàn, các thần giúp sức, Suối Ưng Sâu, con ngựa gò cương.....	160

CHƯƠNG 1

*Hoa quả sơn, tiên thạch nở hẫu,
Xà nguyệt động, Hâu vương cầu đạo.*

Mỗi một năm chia làm mười hai hội: Tý, sủu, dần, meo, thìn, ty, ngọ, mùi, thân, dậu, tuất, hợi; mỗi một hội cai ra là một muôn tám trăm năm, từ nửa hội tý gi ao qua đầu hội sủu cai là năm ngàn bốn trăm năm luân chuyển, từ tý đến hợi đều thế cả. Đầu hội tý, khi trong nhẹ nổi lên mờ mang ngôi trùi, có nhụt, nguyệt, tinh, thần gọi là tú tượng; gi ao qua hội sủu, khi nặng đục đọng lại lộn xuống làm ngôi đất, có nước, lúa, núi, đá, đất gọi là ngũ hành; gi ao để hội dần, khi âm dương hiệp theo hóa sanh người ta và muôn vật, phân ra có trời, có đất gọi là tam tài, mờ mang đồi Bàn cổ.

Nội cuộc thế giới có bốn cõi bộ châu: Tây ngưu hạ châu, Nam thiện bộ châu, Bắc cư lư châu và Đông thăng thần châu. Ngoài biển cả có một nước tê Ngao lai quốc, trong biển có một quả núi kêu là Hba quả sơn. Trên núi có mươi mạch nước và 3 suối lớn; trên đỉnh núi có một cục đá kêu là Tiên thạch, bề cao 3 trượng, 6 thước, 5 tấc, bề tròn 2 trượng 4 thước, có hai mươi bốn đường gân trong đá gọi là hai mươi bốn khí, chín hang, tám lỗ gọi là Cửu cung bát quái.

Từ thuở dựng trời đất đến nay cũng lâu, thường chịu khí âm, dương, nhụt, nguyệt từ lâu nên có ý linh thông, bèn họ thai, đến ngày sinh ra một trứng đá, nhơn hóa hì nh nên võ hầu, tập chạy nhảy và lạy bốn phương, hai con mắt chiếu hào quang thấu Thi ên cung.

Khi đó Ngọc Hoàng ngự tại Vân cung bửu điện hội chư tiên, thấy hào quang chiếu tối, liền sai hai vị đại tiên là Thi ên Lý Nhãnh Và Thuận Phong Nhĩ đi xem xét. Hai vị mở cửa trời xem thấy như vừa nói trên đây nên về tâu lại. Ngọc Hoàng phán rằng: "Đó là cảm tinh hoa của trời đất mà sinh ra, cũng chẳng gì là"

Nói về Thạch Hầu ở tại núi ấy, ăn hoa trái, uống nước suối, làm bạn với vượn, khỉ, hươu, nai, tối ngủ thạch nhai, sớm chơi phong động. Ngày kia trời nóng nực bèn rủ nhau xuống núi tắm, đua vui lặn theo ngọn suối tới gốc, thấy một hang đá lớn đổ nước ra như thác, đều vỗ tay khen rằng: "Thiệt nước đổ nhiều quá, lạ lẫm". Bây giờ nói: "Như có ai giội vào trong hang rồi ra dặng mà không bị vết tích chi hết, thì chúng ta lạy mà phong làm vua".

Dứt lời, Thạch Hầu nhảy ra xin đi, lội vào miệng hang, lặn vào khỏi hang mở mắt xem không có nước chi hết, thấy những bờ cõi, đồng trống và có cầu sắt vàng, bèn nhảy lên đầu cầu xem thấy nước dưới cầu trào lên tại miệng hang mà chảy ra ngoài. Lại thấy tòa nhà bằng đá có những sản vật, hoa quả rất nhiều, trước nhà khắc mấy chữ "Phước đế a Hba quả sơn, Thùy Liêm Động".

Thạch Hầu mừng quá, nhảy ra ngoài. Bây giờ hỏi: "Vậy chớ trong ấy thể nào?" Thạch Hầu thuật chuyện lại, rồi nói: "Vậy thì chúng ta đều vào đó mà hưởng thú thanh nhàn". Chúng hầu hiệp ý đem nhau vô tối rồi, đua nhau dành cái nợ, tranh cái kia. Thạch Hầu ngồi chính giữa kêu lớn rằng: "Ủa! Các anh quên rồi sao? Các anh chẳng chịu lạy mà tôn ta làm vua sao?" Chúng hầu nghe nói đồng lạy mà xung hô rằng: Đại vương. Thạch Hầu lên ngôi, xung hiệu là Mỹ hầu vương.

Mỹ hầu vương cùng bọn võ hầu sóm mai đạo chơi núi Hba quả, ban tối nghỉ ở động Thủy liêm, hưởng thú thi ên nhí ên đã đặng ba trăm năm. Ngày kia mở tiệc vui mừng, Mỹ hầu vương đang ăn uống, xét lẽ đời, vùng sa nước mắt! Quần thần sợ sệt, quỳ lạy tâu rằng: "Vì cớ nào mà Đại vương không vui vậy?" Hầu vương nói rằng: "Ta có chút việc lo xa, nên lòng buồn bực". Chúng hầu tâu rằng: "Động này là phuortc đĩa, vui chơi thông thả, hoa quả chẳng thiếu, không ai bắt buộc, có điều chi mà phòng lo xa?" Hầu vương nói: "Ta lo là lo khi già rồi phải thác, sao khỏi Diêm vương cai quản".

Chúng hầu nghe nói đều ủ mặt. Có một vi ên hầu nói lớn rằng: "Lòng Đại vương muốn phát đạo tâm cũng có chỗ đặng, như Phật, Tiên, Thánh, vào ba bậc ấy thì khỏi luân hồi, thọ tay trời đất, lo chi Diêm vương cai quản".

Hầu vương hỏi: "Ba bậc ấy tìm ở đâu?" Vi ên hầu thưa: "Chỉ ở nơi chốn tiên son, cổ động trong thế giới thôi". Hầu vương cả mừng nói: "Vậy thì các ngươi ở đây, để ta đi kiểm ba bậc ấy học phép trường sinh rồi sẽ tái hiệp cùng chúng ngươi". Chúng hầu liền kiểm hoa quả, sóm mai bày tiệc tiễn chân. Ngày thứ Hầu vương họ yến rồi, liền từ giã chúng hầu đi tái mé biển, bẻ một nhánh tòng thả xuống làm bè và một nhánh làm sào, chống ra dòng nước mà thả, thẳng tới phía Bắc, thuộc về Nam Thiên bộ châu.

Hầu vương bỏ bè lên bờ, thấy mấy người đang đánh lúoi, nghĩ thầm rằng: "Ta hình tướng thế này mà không mặc quần áo thì khó lộn lao cùng người ta, vậy ta phải làm oai dữ cho chúng sợ mà giụt y phục mới đặng".

Nghĩ rồi chạy tới ra oai làm dữ, mấy người ấy xem thấy cả sợ, vùng bỏ chạy, có kẻ khiếp sợ quá té xuống, bị Hầu vương cướp lấy y phục, chạy thẳng vào rùng mặc vào, đi lần vô chốn dân cư thành thị. Hầu vương cố chí học lời ăn tiếng nói và lẽ nghĩa loài người, đặng mà tìm Tiên, Phật. Lần lần đã đặng tám năm, xem thấy loài người toàn tham danh vụ lợi, chẳng thấy ai nói đến đạo cùng chuyện Tiên, Thánh cả. Hầu vương tưởng thầm ở đây đến thác cũng chẳng gặp ba bậc ấy, bèn bỏ mà đi kiếm chỗ khác.

Hầu vương lần tái biển Tây dương, thả bè qua biển, tái bờ địa phận Tây ngưu hạ châu. Lên bờ rồi đi khắp mọi nơi, nghe trong rừng có tiếng người ca những lời tiên ngũ. Hầu vương nghe mừng lắm, mới nói một mình rằng: "Vậy thì ta gặp thần tiên rồi!" Lật đật chạy vô, thấy ông tiều đốn củi. Hầu vương đến trước mặt, vái mà nói rằng: "Đệ tử xin ra mắt thần tiên".

Ông tiều vội vàng bỏ búa xuống, xá lại mà rằng: "Không phải đâu, tôi đây là người nghèo khó, đốn củi chai tay, thèm rượu nhiều nước miếng, mà thần tiên gì, ông làm rồi!" Hầu vương nói: "Ủa, ông không phải thần tiên sao ông nói những chuyện thần tiên như vậy?" Ông tiều hỏi: "Tôi nói chuyện thần tiên làm sao?"

Hầu vương nói: "Ông nói gặp tiên ta hỏi đạo đường sinh, rảnh rang giảng Huỳnh đình, kinh Huỳnh đình là kinh giảng đạo thần tiên, mà ông giảng nổi, thì ông là thần tiên chứ gì". Ông tiều cười mà rằng: "Tôi không nói giấu ông, bài ca đó kêu là Mảng đình phuong, của ông tiên dạy tôi, ẳng cũng ở với tôi một xóm, ẳng dạy tôi để buồn ca choi cho giải khuây.Tôi đốn củi ca nghêu ngao choi , không dè thấu tai ông". Hầu vương nói: "Ông ở một xóm với tiên sao không theo ngài học phép sống đời khỏi chết? Thật uổng quá!"

Ông tiều thở ra nói rằng: "Rủi cho tôi quá! Mồ côi cha hồi còn nhỏ, bây giờ còn một mẹ già, sóm khuya có một mình tôi, lo đốn củi đổi gạo mà nuôi mẹ, vì vậy nên theo tiên chưa tiện". Hầu vương khen rằng: "Như vậy ông cũng là bậc hiền, ở với mẹ có hiếu lắm! Ngày sau cũng đặng theo tiên. Bây giờ xin chỉ rằng ông tiên ở đâu, đặng tôi tái mà học đạo".

Ông tiều nói: "Không mấy xa, hòn núi này tên là núi Linh đài phuong thốn, trong núi này có động Tà nguyệt tam linh, trong động ấy có ông tiên hiệu là: Bồ Đề Tổ sư. Ông tiên ấy đuổi người học trò cũ không biết là bao nhiêu mà kể, nay còn chừng ba bốn mươi mà thôi. Ông muốn tìm thì theo con đường nhỏ này, đi qua hướng Nam chừng bảy tám dặm, thì tới động".

Hầu vương ngó ông tiều mà biểu rằng: "Ông đi giùm với tôi cho đặng gặp ông tiên thì tôi cảm ơn ông vô cùng". Ông tiều nói: "Ông biểu vậy ngọt cho tôi lắm! Nếu tôi đi với ông thì ai hái cùi đổi gạo mà nuôi mẹ già cho tôi".

Hầu vương nghe ông tiều than nói như vậy, rã giã từ đi một mình, theo đường đã chỉ, đi bảy tám dặm, quả có một cái động, đi tới thì thấy cửa động đóng chặt, lặng lẽ như tờ không người thấp thoáng. Ngó lên chót núi thấy có tấm bia, đè mười chín rãng: Linh đài Phương thốn son, Tà nguyệt tam tinh động. Hầu vương lấy làm vui đẹp, lăm le muốn vào mà không dám gõ cửa, rồi leo tuốt lên ngọn tòng hái trái mà ăn.

Giây phút nghe tiếng người tăng hắng, mở cửa bước ra một trò nhỏ, là lên rằng: "Ai hái giống gì đó vậy?" Hầu vương vội vã nhảy xuống mà nói rằng: "Tôi là người tìm thầy tiên mà học đạo, không phải kẻ phá phách chi". Trò nhỏ hỏi rằng: "Anh thiệt là người tìm thầy học đạo sao?" Hầu vương thưa: "Phải". Trò nhỏ nói: "Thầy mới vừa thức dậy, sửa soạn ra khách giảng kinh, dạy tôi ra đây ruoc người tu niệm, có khi anh đây chứ ai". Hầu vương cười mà rằng: "Phải rồi, tôi chứ ai". Trò nhỏ biểu đi theo.

Hầu vương theo vào trong động, năm ngăn bảy nấp điện ngọc cung châu, nghiênh tĩnh rõ ràng kể sao cho xiết! Thẳng đến trước đài ngọc, thấy ông Bồ Đề Tổ sư ngồi trên cao, dưới thời đệ tử đứng hầu hơn ba chục. Hầu vương xem thấy nhào vô lạy lia miêng thì nói: "Đệ tử xin ra mắt thầy".

Tổ sư hỏi: "Nhà người ở xứ nào, tên họ là chi đó?"

Hầu vương thưa rằng: "Tôi ở bên Đông thắng thần châu, núi Hoa quả, động Thủy liêm". Tổ sư nạt lớn rằng: "Đuổi nó ra, nó là đứa ăn nói trớ trêu, tu hành sao đặng!"

Hầu vương vừa lạy vừa nói rằng: "Thưa thầy! Tôi nói thiệt thà dám đâu xảo trá".

Tổ sư nói: "Ngươi thiệt thà sao nói ở bên Đông thăng thần châu; bên ấy qua tôi đây, cách hai cửa biển, và một cõi Nam Thiên bộ châu, làm sao mà đi đặng?" Hầu vương lạy mà thưa rằng: "Tôi thả bè qua hai cửa biển, trèo non lăn suối, mười mấy năm trời, tìm mới tới đây, xin thầy đoái tưởng".

Tổ sư nói: "Ngươi đi lâu vậy thì phải. Mà nhà ngươi danh tánh là chi?"

Hầu vương thưa rằng: "Tôi không có tánh chi lạ, ai mang không hòn, ai đánh cũng nhịn".

Tổ sư nói: "Ta không hỏi tánh nết, ta hỏi tánh danh là của mẹ cha đặt kia".

Hầu vương nói: "Thưa thầy tôi không có cha mẹ".

Tổ sư nói: "Nếu không có cha mẹ thì là cây bần sinh người hay sao?"

Hầu vương thưa rằng: "Tôi chẳng phải cây sinh, thiệt là đá sinh đó. Nguyên trên núi Hba quả có hòn đá, khi ấy đá nứt mà sinh tôi ra". Tổ sư nghe thì mừng thầm rằng: "Nói như vậy thì là khí trời đất sinh ra nó. Thôi, ngươi chờ vậy, hãy đi qua đỉ lại coi thử nào?"

Hầu vương vùng dậy chạy qua chạy lại vài lần. Tổ sư cười rằng: "Bộ tịt ngươi hờn coi hết như con khỉ ăn bần vậy. Thôi để ta cứ theo bộ vận mà đặt họ cho mi, mới tính đặt họ Hồ, chữ Hồ mà bỏ khuyến bằng, thì còn chữ cổ chữ nguyệt, cổ nguyệt nghĩa là trăng gì à, không đặng. Thôi để ta cho mi họ Tôn, chữ Tôn mà bỏ khuyến bằng, thì còn chữ tử chữ hé, chữ tử hé nghĩa là con trẻ thì càng ngày càng lớn càng khôn, tốt lắm! Nhất định cho mi họ Tôn đó".

Hầu vương nghe nói lòng mừng phói phở cúi lạy mà thưa rằng: "Bùa nay tôi mới biết họ, xin thầy từ bi đại đức đặt tên cho tôi luôn thê, phòng khi sai khi ến đặng kêu cho dẽ".

Tổ sư nói: "Trong đạo có mười hai chữ để chỉ a ra làm chữ lót cho mấy người tu, là: Quảng, Đại, Trí, Huệ, Chơn, Như, Tánh, Hải, Dỉnh, Ngộ, Viên,

Giáp, trong mười hai chữ đó sắp dồn tới mi nhầm chữ Ngộ, đặt tên mi là Tôn Ngộ Không tớt chăng? Ngộ Không nghĩa là biết thấu việc không nhưng".

Hàu vương cười rằng: "Tốt lắm! Tốt lắm!" Từ đây mới gọi mình là Ngộ Không.

Áy là

Phá ngu sau mới gọi rằng Không.

CHƯƠNG 2

*Thấu triết lý, Bồ Đề truyền đạo,
Về chôn cù, Ngộ Không trừ yêu.*

Nói về Hầu vương đãng họ tên rồi, lạy ông Bồ Đề tổ sư mà tạ ơn. Tổ sư truyền cho các học trò, đem Ngộ Không ra ngoài dạy nghi lễ ở ăn, biểu quét nhà trước nước. Ngộ Không cũng cung kính các trò cũ, ăn ở theo bọn với nhau.

Ở đặng ít lâu việc làm quen thuộc, cũng xem kinh học luật, lại tập chữ thấp hương, khi thời dọn bếp quét sân, lúc phải trồng hoa sửa kiêng, ở vậy mà chịu tối bảy năm trời.

Ngày kia tổ sư giảng kinh, các học trò đều hào hả. Ngộ Không nghe giảng kinh mấy chõ hay, thì thầm mật cà tay gãi mặt, trợn mắt nhuống mày, chịu không đặng bèn múa nhảy lăn xăn.

Tổ sư xem thấy, kêu Ngộ Không mà nói rằng: "Ngươi đúng theo hàng, sao dám nhảy múa vô lễ vậy?"

Ngộ Không thưa: "Kẻ đệ tử nghe thầy giảng dạy hay lắm, lòng thành tự nhiên bắt nhảy múa mà không hay, xin thầy tha tội". Tổ sư nói: "Như

ngươi biết chỗ hay, ta hỏi ngươi nói thử. Vậy chớ ngươi ở đây đã đặng bao lâu?"

Ngô Không thưa rằng: "Tôi không biết mấy năm mấy tháng, mà đều tôi nhớ những khi tôi đi đốn củi trên núi, gặp đào chín thì tôi hái ăn no, tính ăn đặng bảy mùa đào rồi".

Tổ sư nói: "Núi ấy tên là núi Lang đào, hễ ngươi ăn bảy mùa thì là đặng bảy năm rồi đó. Còn bây giờ ngươi muốn học thứ chi?"

Ngô Không thưa: "Tự ý thầy dạy chi thì tôi cũng học".

Tổ sư nói: "Trong phép đạo có ba trăm sáu mươi cửa, cửa nào cũng có đạo lý, không biết ý ngươi muốn học phép nào?" Ngô Không thưa: "Xin thầy liệu mà dạy".

Tổ sư nói: "Vậy ta dạy ngươi học phép chư thuật".

Ngô Không thưa: "Phép ấy ra làm sao?" Tổ sư nói: "Phép ấy coi việc lành dữ đều biết trước".

Ngô Không thưa: "Vậy mà đặng sống đời đời chẳng?"

Tổ sư nói: "Không đặng".

Ngô không thưa: "Tôi không chịu học!"

Tổ sư nói: "Vậy ta dạy ngươi học phép chư lưu, chịu không?"

Ngô Không hỏi: "Phép ấy ra thế nào?"

Tổ sư nói: "Phép chư lưu là học nho làm thuốc, làm sãi, làm phát, địa lý, thơ vẽ, tụng kinh, niệm phật, vân vân".

Ngô Không hỏi: "Phép ấy có sống đời chẳng?" Tổ sư nói: "Học phép ấy mà muốn sống đời, có khác nào mà trồng cột tó vách".

Ngô Không nói: "Thầy ôi! Tôi là đứa dốt nát, chẳng thấu lời nói cao kỳ, làm sao mà hiểu cho đặng".

Tổ sư nói: "Như người làm nhà muốn cho chắc, trồng cây làm cột, ngoài xây vách tường thì chắc không ngã, đến khi nhà hư rồi thì cây cột trong vách phải hư mục".

Ngô Không nói: "Như vậy thì chẳng bền, tôi không chịu học".

Tổ sư nói: "Dạy người phép Chư tịnh, chịu không?"

Ngô Không thưa: "Phép ấy thế nào?"

Tổ sư nói: "Phép ấy tích cốc ngồi làm thi nh mà dưỡng tinh thần, gọi là tham thiền".

Ngô Không thưa: "Vậy mà đặng sống hoài chẳng?"

Tổ sư nói: "Theo phép ấy như đất mói vỡ để vào lò gạch".

Ngô Không thưa rằng: "Nghĩa làm sao vậy?" Tổ sư nói: "Đất tuy vô nên hình tấm gạch, mói để vào lò chưa hầm cho chín nếu đem ra mà xài, bị nước phai rã".

Ngô Không nói: "Tôi không chịu học".

Tổ sư nói: "Người không chịu học chữ Tịnh thì ta dạy người chữ Động".

Ngô Không thưa: "Phép chữ Động ra làm sao?"

Tổ sư nói: "Phép ấy có hình, uốn mì nh bẻ xương luyện hơi thở, uống thuốc kim đơn cho khỏi bệnh, và đặng sống lâu".

Ngô Không nói: "Như vậy thì hay! Có khi sống đời khỏi chết".

Tổ sư nói: "Phép ấy mà đặng trường sinh chẳng khác nào mò trăng dưới nước"

Ngô Không cười mà nói rằng: "Đó thầy cũng nói giàu mèo hoài! Mò trăng dưới nước là làm sao ạ thầy?"

Tổ sư nói: "Trăng ở trên trời bóng rọi xuống nước, coi thời như có, mò cũng như không".

Ngô Không nói: "Như vậy tôi cũng không học".

Tổ sư nạt một tiếng rồi bước xuống ghế, tay cầm cây thuốc điểm mặt Ngô Không mà nói rằng: "Mày là khỉ đột, phép nào cũng chê hết. Vậy mày đòi giống gì nữa?" Nói rồi khóc óc Ngô Không ba cái, rồi chắp tay sau đít để thẳng vào phòng đóng cửa lại.

Còn các học trò ở đó ai ai cũng thất kinh! Kẻ thì oán Ngô Không, kẻ thì lo thầy giận. Duy một mình Ngô Không chẳng hề sầu não, lại cười giòn nữa, là vì Ngô Không biết thầy ra dấu, ý hiểu canh ba lén vào cửa sau, vô phòng cho thầy truyền phép. Nên tối anh ta già ngủ sóm, chờ cho đến chừng ngủ hết, đến canh ba lén vào cửa sau, thì thấy cửa hé một tiếng.

Ngô Không thẳng vô phòng thầy, thấy thầy nằm day mặt vô vách mà ngủ, Ngô Không quì dựa bên giường không hề động dạn, một hồi Tổ sư thúc dậy, duỗi hai chân mà ngâm rằng:

Dùng tuồng kim đơn việc dễ đuổi,

Đạo khó muôn đời, đạo chẳng nguôi,

Chẳng gặp người tiễn mà truyền phép,

Đọc kinh mỏi miếng lại khô môi.

Ngô Không cất tiếng thưa rằng: "Tôi chưa thấy nấy giờ đã lâu". Tổ sư biết là Ngô Không, vung chò dậy ngồi xếp bằng mà nạt rằng: "Con khỉ kia, sao chúng này mà chưa ngủ, vô đây làm gì?"

Ngô Không thưa: "Lúc ban ngày thầy có dạy tôi canh ba vô ngã sau cho thầy truyền phép, nên tôi mới dám vào hâu".

Tổ sư ngâm nghĩ giây phút rồi nói rằng: "Thằng này là trời sanh thành, nên bàn đặng sự mèo mực ra dấu của ta!"

Ngô Không nói: "Ở đây không có sáu tai, xin thầy truyền đạo trường sinh, tôi há dám quên đại đức".

Tổ sư nói: "Thiệt ngươi có phước, ta cũng muốn truyền. Người bàn đặng sự ra dấu rồi, thiê, lại gần ta truyền đạo trường sinh bất lão".

Ngô Không lạy tạ, rồi quì bên giường, vánh tai nghe dạy.

Tổ sư ngâm như vầy:

Nhịêm nhắc cho không là phép đạo,

Xác hồn biến luyện truyền không giấu,

Giống linh ba thứ Tinh, khí, thần,

Gìn giữ khít khao dùng sơ lậu.

Dùng cho sơ lậu để trong mình,

Ngươi học ta truyền đạo rất tinh,

Đay miệng để lòng ghi nhớ đủ,

Bỏ dang tà dục, bước dang thính.

Bước dang thi nh cũng thêm có ích,

Khá lèn đài thuốc xem trăng lịch,

Trăng trong thô bạc nhục gà vàng,

Thì có rắn rùa theo vấn vít.

Theo vấn vít mới đặng vẹn toàn,

Tòa sen trỗ lúa chang chang

Năm hành xây trở theo ngôi đặt,

Nên phật nêu t i ên đã rõ ràng.

Khi Tổ sư ngâm những điều khó hiểu như vậy, mà Ngộ Không ở cõi tiên đã lâu, vẫn là người trời sinh nǚ, nên thông minh lắm. Nghe rồi thì hiểu liền, bèn lạy tạ ơn thầy, rồi lui ra nhà trước, ngồi lặp lại, lầm thầm mà thuộc lầu hết, từ đó sắp về sau, hễ đêm canh ba, ngày đúng bóng, tập luyện như vậy đặng ba năm.

Ngày kia Tổ sư giáng kinh, nói về sự báo ứng nhơn quả, luận sơ việc bে ngoài mà thôi, mà hỏi: "Ngộ Không ở đâu hé?"

Ngộ Không dạ: "Thưa tôi ở đây".

Tổ sư nói: "Bấy lâu mi luyện tập đường nào?"

Ngộ Không thưa: "Tôi đã học thông, tập luyện các nghề đều lầu". Tổ sư nói: "Gốc cội tuy suốt rồi, song còn lo ba điều tai nạn".

Ngộ Không suy nghĩ hồi lâu rồi thưa rằng: "Đệ tử có thấy trong kinh nói, hẽ học đặng phép tiên, sống tùy trời đất, tinh thần no đủ chẳng có bệnh chi, sao lại còn ba điều tai nạn?"

Tổ sư nói: "Cái đạo tiên lờ lầm! Cướp máy tạo hóa của trời đất, cho nên quỷ thần chẳng dung đó. Tuy sống lâu súc khỏe thì mặc lòng, năm trăm năm nữa người sẽ bị trời đánh. Như người tránh khỏi thì sống đời, bằng tránh

không khỏi thì phải chết. Rồi năm trăm năm nữa người sẽ bị trời đốt. Lửa ấy chẳng phải lửa trời, mà cũng không phải lửa người, thiệt là lửa khí âm ở dưới bàn chân người cháy lò lên túi trên óc. Ngũ tạng là: Tam, can, tì, phế, thận, đều cháy ra tro, uổng công tu luyện ngàn năm, mà không còn chi hết! Rồi cách năm trăm năm nữa, trời cho có gió thổi người. Gió ấy là không phải gió bốn phương trời, ấy là gió độc lăm, ở trên mỏ ác của người thổi động xuống lục phủ là: Đồm, vị, đại trường, tiểu trường, bàn quang và tam tiêu. Thổi lò theo cửa khi ếu thì thịt xương rời rã. Phải giữ lấy hồn, mà tránh cho khỏi ba điều tai nạn ấy, kéo mà bỏ mình!"

Ngô Không nghe nói rõn óc, bèn quỳ xuống mà thua rằng: "Trăm lạy thầy, xin truyền phép cho tôi, đừng tránh khỏi ba điều tai nạn ấy, thì tôi cảm ơn thầy trọn đời".

Tổ sư nói: "Chuyện ấy cũng không khó gì. Một là ba mươi sáu phép thiền cang, hai là bảy mươi hai phép địa sát, bụng người muốn học phép nào?"

"Tôi rằng gắn công học bảy mươi hai phép địa sát cho rộng xài".

Tổ sư nói: "Như vậy lại đây cho thầy truyền cho". Bèn kè tai mà nói nhỏ giồng gì không biết, bởi Ngô Không sẵn thông phép trước, nên dễ hiểu ngày sau, tập luyện bảy mươi hai phép biến hóa đều đặng hết.

Ngày kia Tổ sư cùng các bạn học trò đều xem cảnh vật ngoài động.

Tổ sư hỏi Ngô Không rằng: "Người luyện tập các phép xong chưa?"

Ngô Không thua: "Tôi nhờ ơn thầy dạy, nay tôi tập đã thuộc hết rồi, và bay cũng đặng nữa".

Tổ sư biếu: "Người bay thử coi?"

Ngô Không làm giỏi, nhảy lên hỏng đất bay bỗng đặng hơn ba dặm, rồi bay về đáp xuống trước mặt thầy, xá mà nói rằng: "Thưa thầy, đằng vân như vậy phải không?"

Tổ sư cười rằng: "Chưa phải đằng vân, ấy là vọng vân đó, lời xưa có nói: Thần tiên sóm mai ở biển Bắc, chiều trở lại Thương ngô, phép thần tiên đằng vân một ngày khắp bốn biển. Thương ngô là bay giáp vòng trở về ranh biển Bắc".

Ngộ Không nói: "Như vậy thì khó lắm!"

Tổ sư nói: "Trên đời không việc chi khó, chí nh bởi ngươi chẳng siêng".

Ngộ Không nghe rõ, rồi lạy thầy mà thưa rằng: "Xin thầy làm ơn cho trót, mở lượng từ bi, dạy tôi phép đằng vân luôn thê".

Tổ sư nói: "Phép thần tiên đằng vân thì ngồi xếp bằng, còn mi đằng vân thì hay nhảy dựng, vậy để ta dạy mi phép nhảy; gọi là cân đầu vân le lắm".

Ngộ Không nghe mừng lạy tạ, Tổ sư truyền thần chú biểu niệm chú cho mau, hai tay nắm lại cho chặt, nhảy tung lên nhào một cái xa đặng mười muôn tám ngàn dặm đường, xong rồi thầy trò đem nhau vào động. Đêm ấy Ngộ Không tập luyện lâu thông, từ ấy Tổ sư không hay nhắc nhở, anh ta mặc sức nghinh ngang.

Bữa nọ các trò xúm chơi dưới cội tòng, nói chuyện cùng nhau, rã vỡ vai Ngộ Không mà rằng: "Trò này có phuoc lắm! Vậy thầy dạy trò bảy mươi hai phép biến hóa, mà trò đã luyện tập hết chưa?"

Ngộ Không cười rằng: "Không giấu chi các trò, trước nhờ ơn thầy dạy, sau tôi tập luyện gắt công, cho nên phép nào tôi cũng tinh thông hết cả thầy".

Các trò nói: "Đâu, trò biến ra cây tòng thử coi?" Ngộ Không luyện chú lâm dâm rùng mịn một cái, thoát hiện ra cây không rõ ràng. Các trò đều lấy làm lạ, lấy làm hay, đồng vỗ tay cười ngất!

Tổ sư nghe cười rõ, chông gậy ra mà hỏi rằng: "Ai làm gì om sòm ngoài này vậy?" Ngộ Không nghe hỏi thất kinh, hiện nguyên hình lại nhập bụi với chúng! Mấy trò sửa áo lại đứng chấp tay mà thưa rằng: "Chúng tôi trò chuyện chơi chứ không dám làm rầy".

Tổ sư quở rằng: "Bây la ó ré om sòm, không phải cách tu hành như vậy". Các trò thưa: "Không dám giấu thầy, vả khi nãy anh em tôi biểu Ngộ Không biến làm cây tòng thử coi, nói rồi không thấy Ngộ Không, lại thấy cây tòng đúng sùng sụng, chúng tôi thấy phép hay như vậy, vùng cười lớn lên, xin thầy tha tội cho chúng tôi". Nói rồi rùng rùng cúi lạy.

Tổ sư nói: "Thôi chúng bây chờ dậy". Rồi kêu Ngộ Không quở rằng: "Sao ngươi làm phách, biến ra cây tòng cho chúng coi! Ta hỏi ngươi, ví như ngươi thấy ai giỏi thì ngươi muốn học, còn ai thấy ngươi giỏi thì cũng muốn học, như ngươi không dạy thì họ giết ngươi còn gì?"

Ngộ Không quỳ lạy mà thưa rằng: "Kẻ đệ tử mới dại một phen, xin thầy tha lỗi".

Tổ sư nói: "Ta không quở phạt chi mi! Nhưng mà mi phải đi cho khỏi".

Ngộ Không nghe nói khóc ròng mà thưa rằng: "Xin thầy mở lượng từ bi mà dung thứ, nếu thầy quyết đuổi, tôi biết đi đâu?"

Tổ sư nói: "Hồi trước mi ở đâu bây giờ về chỗ đó".

Ngộ Không nhớ sực lại thưa rằng: "Tôi ở Đông thắng thần châu, núi Hoa Quả, động Thủy Liêm".

Tổ sư nói: "Mi đi cho kịp thì còn hồn, bằng nán lại ở đây thì ta không thứ!"

Ngộ Không biết thầy giận lắm, năn nỉ thế cũng không rồi, mới lạy tạ thầy mà đi, và từ giã chúng bạn.

Tô sứ nói: "Nếu ngươi về xứ cũ, át ngươi làm việc chẳng lành, ngươi làm dữ thì mang họa mặc kệ ngươi, song ta cảm ngươi không đặng xưng là đệ tử của ta, nếu mi nói nửa lời thì ta cũng đủ hiểu, chừng đó ta lật da nghiên xương mi, rã ta bắt hồn mi đem giiam dưới đị a ngực cho mạt kiếp".

Ngộ Không nói: "Thầy đà nghiêm cầm, tôi đâu dám hở môi".

Ngộ Không từ tạ xong rồi, bèn cân đầu vân bay một giờ ra tối biển Đông, rã bay thẳng về núi Hoa Quả. Nghe những chim kêu vượn hú, liền cất tiếng kêu rằng: "Bớ bây, bớ bây ta đã về đây!"

Những khỉ lớn khỉ nhỏ, trên cây trong bụi rùng rùng nhảy rakhông biết muôn ngàn nào mà kẻ xiết, đứng vây xung quang Ngộ Không đều lạy mừng mà than rằng "Đại vương ôi! Đại vương đi sao lâu dữ vậy? Chúng tôi ở nhà đợi như khát trông nước, đợi trông com. Xưa rày bị một con yêu, tối chiếm cứ động Thủy Liêm, chúng tôi đánh liều mạng với nó mà không lại, bị nó giết và bắt rất nhiều, nếu Đại vương không về, át xứ sở đều về tay chúng hết!"

Ngộ Không nghe nói giận lắm mới nói rằng: "Con yêu nào dữ vậy? Để ta kiếm nó ta trả thù cho". Bây khỉ nói: "Nó nương mây mà tới, theo gió trở về, chúng tôi có biết đường đâu mà chỉ".

Ngộ Không nói: "Vậy để ta đi tìm nó". Nói rồi nhảy tuốt qua hướng Bắc, thấy núi Khảm Nguyên cao chón chỏ, lại có tiếng người, liền đáp xuống tìm kiếm.

Giữa đỉnh núi, có cái động Thủy Tang, mấy con yêu nhỏ nhảy múa ngoài cửa động, thấy Ngộ Không trên trời đáp xuống, nên chúng nó chạy vô động.

Ngộ Không kêu rằng: "Đừng có chạy, ta là chúa động Thủy Liêm đây, chủ bầy là con ma Hồn Thế đến phá hoại ta hoài, nay ta đến đánh với chủ bầy một phen cho biết tài cao thấp".

Lũ quỷ nghe nói lật đật chạy vào động mà báo rằng: "Đại vương ơi! Họa đã tới rồi! Ngoài cửa động có một con khỉ đột xung là chúa động Thủy Liêm, nó nói Đại vương hà hiệp con cháu nó hoài, nay nó tìm đến đây đánh báo thù đó".

Hỗn Thế cười rằng: "Ta có nghe bầy khỉ nói chủ nó đi tu, trong thế hẩn tiếc bần nê nay về đó. Bây giờ nó ăn mặc ra thể nào, và cầm đồ binh khí chi đó?".

Tiểu quỷ nói: "Nó không có cầm cái chi hết, đầu sói sợi bận áo hoe hoe, buộc sợi dây lung vàng đi đôi giày đen, nửa in tu niêm, nửa giống thế gian, múa hai tay không, đứng làm khỉ ngoài cửa

Hỗn Thế ma vương nghe rồi, liền mặc áo cầm si êu dẫn bầy quỷ ra cửa mà hỏi rằng: "Nào, thằng nào xung chủ động Thủy Liêm đâu?"

Ngô Không nghe nói trợn mắt mà coi, ngó thấy Ma Vương đầu đội kim khôi đen, mì nh mang giáp sắt, chân đĩ hi a ô, mì nh cao ba trượng, lung lớn mười vây, tay cầm cây si êu sáng giời.

Ngô Không trả lời rằng: "Con mắt mày bằng cái chân tượng, không thấy tao đây sao?" Ma Vương cười mà rằng: "Mi hìn thù vắn vỏi, tuổi tác nhỏ nhoi, đi tay không nói chuyện chống trời, e chút nửa xương chôn dưới đất".

Ngô Không mắng rằng: "Mi ta đồ ma dại, nào có thấy xa; mi chê tao nhỏ, tao lớn mi cai; mi chê tao tay không, tao đánh cho mi biết". Nói rồi nhảy xốc tay trong mặt Hỗn Thế ma vương một cái.

Ma Vương lật đật đỡ mà nói rằng: "Khoan đã, ta cao mi thấp, ta đánh đao, mi đánh tay, ta có giết mi họ cũng cười ta không giỏi. Để ta bỏ đao đánh mi cho biết súc". Nói rồi ào tới đánh đùa

Ma Vương thì dìng dàng, trổ xây chậm chạp. Ngô Không thì nhỏ thó qua lại lẹ lèng. Dẹn cho Ma Vương một đấm muốn xẹo đùi. Ma Vương túng

thế phải lây đao mà chém. Ngộ Không tránh khỏi, liền nhổ một nấm lông bồ vô miêng nhai nhổ phun lên, biến ra hai ba trăm con khỉ, vây phủ lây Ma Vương.

Bầy khỉ áp vô con thì trì, con thì cắn, còn Ngộ Không thì giựt cây đao, rồi vẹt khỉ ra, chém Ma Vương một đao đứt làm hai đoạn. Riết vô động giết hết bầy yêu nhỏ, rồi dùn mìn thâu lồng lại. Còn mấy con khỉ bị Ma Vương bắt khi trước, thì Ngộ Không đem ra, rồi nỗi lửa đốt động Thủy Tang cháy hết. Mới nói với mấy con khỉ rằng:

"Chúng bây nhắm con mắt lại, đểng tao làm phép về động cho mau".

Nói rồi cân đầu vân phút nổi trật gió bay hết. Vè sa xuống trước của động Thủy Liêm, biểu chúng hầu mở con mắt ra coi thử.

Bầy khỉ mở con mắt ra, thì thấy động cũ của mìn rõ ràng. Mùng rõ vô cùng, dắt nhau vào động. Bầy khỉ trong động ra tiếp rước chào mừng, rồi bày tiệc hết đai.

Mới hỏi việc đánh với Hồn Thế ma vương thắng phụ đường nào? Ngộ Không thuật hết đầu đuôi; bầy khỉ khen rồi lại hỏi: "Chẳng hay Đại vương đi học ở đâu mà giỏi lắm vậy?"

Ngộ Không tỏ cạn chuyện mìn tầm sư học đạo cho bầy khỉ nghe hết.

Bầy khỉ nói: "Đại vương có phuort lăm nên học mới đểng tài phép như vậy".

Ngộ Không cười mà rằng: "Bây ôi! Bây giờ mình có họ mới là tử tế cho chó!"

Bầy khỉ hỏi: "Họ chi đó Đại vương?"

Ngộ Không nói: "Ta nay họ Tôn tên là Ngộ Không".

Bây khỉ cười ré lên mà rằng: "Đại vương tên là Đại Tôn, còn chúng tôi là Tiểu Tôn, Tôn Tôn hết cả bầy!"

Nói rãì bày tiệc ăn mừng nũa

Ấy là

Quê cũ trở về mừng đặng họ,

Hang tiên còn đợi thuở biền tề.

CHƯƠNG 3

*Chốn Thủy cung đồi thương, giáp, mao
Nơi U minh xóa sổ luân hồi.*

Nói về Mý hầu vương từ dẹp an động Thủy Tang, giết Hồn Thể ma vương rồi, lâyặngđao lớn,biểubầykhỉbềtrelàmgươmvậtcâylàmgiáo,mỗingàythườngdạychúngnóhọcnghềvõ,phânlàmđộingũ,tậpnhưbinhdanhgiặcvây.

Ngày kia Tôn Ngộ Không than rằng: "Chúng ta ở đây, làm chơi sinh thiệt, hoặc khi vua chém vua thú, nó nói ta tập binh làm phản, nó đem binh giao phạt chúng ta, chừngh ấy cầm tăm vông vật nhọn mà cự sao cho lại binh khí. Vậy thì phải sắm đồ thiêt mới dặng, ngặt không biết đâu mà kiêm". May con khỉ nhỏ nghe nói thì sợ ngồi cú rủ.

Lúc ấy bốn con khỉ già, hai con khỉ đỏ đuôi, hai con vuợn cán vá, đều thưa rằng: "Như Đại vương muốn dùng khí giới thiêt thì có khó chi. Tại núi này phía Nam cách hai trăm dặm, mé biển ấy có nước Ngao Lai có thiêu gì là đồng sắt với thợ rèn. Đại vương đến đó mua đồng sắt, mướn thợ rèn đồ binh khí. Đại vương đem về dạy tập chúng tôi cho lâu việc chiến tranh, như vậy chúng ta ở núi này rất nên bền vững."

Ngô Không nghe nói mừng lắm, vội vã tuốt qua hướng Nam, ngó thấy chợ búa đông đầy, lâu đài chất ngất, lại có thành trì kho đựng. Tôn Ngộ Không nghĩ thầm rằng: "Chắc trong kho này có đồ binh khí chở chẳng khôn, mà mua thì họ không bán, thui, mình lập kế kiêm ít món thì hay hơn". Nói rồi hóp hơi bên hướng Tốn mà thổi ra, nổi một trận giông đá bay cát chạy, sập nhà lên khẽ, cả nước Ngao Lai đều thất kinh, kẻ đóng cửa người chối nha, ai lo phận nấy.

Khi ấy Ngô Không nhảy xuống mổ kho binh khí, xem thấy đủ mười tám thứ khí giái, thứ nào cũng nhiều. Ngô Không mừng quá mới nghĩ rằng: "Một mình ta mà lấyặng bao nhiêu, phải dùng phép thần thông mớiặng". Tính rồi nhỏ một nắm lông bỏ vào miêng nhai nhỏ phun ra niêm chú rồi la biển, hô biển... Biển ra khi không biết bao nhiêu, áp vào vách hết binh khí trong kho; Ngô Không bay bổng lên mây thâu các khỉ đem về động, rồi dùn mìn một cái thâu lông lại, thì binh khí bỏ trước động rất nhiều!

Khi ấy Ngô Không kêu lớn rằng: "Chúng bây hãy ra hết đây mà lanh đồ binh khí". Bây khỉ nhảy ra; con thì đánh gươm, con mang cung hòn bốn muôn bảy ngàn con khỉ, con nào cũng đều có cầm binh khí hết thảy, múa men nhảy nhót coi bộ vừa lòng lắm.

Rạng ngày Ngô Không diễn binh tập võ oai thế lẫy lùng, các chúa vua yêu vua thú hết thảy mờì hai động đều tối hàng đầu, lại Tôn Hầu vương làm chúa, thường năm công lê và phải tới chầu, phân phiên tập võ, cứ thứ nạp lương.

Từ đây núi Hoa Quả đồn lũy đặt giăng, quân binh rèn tập, xem mường tượng như nước văn minh vậy.

Bữa nọ Ngô Không nói với bốn con khỉ đột rằng: "Nay chúng bây nghè võ đã thông, việc binh đã thuộc! Ngặt cây si êu đáo của ta nhẹ lắm, cầm chưởng vừa tay, không biết làm sao cho xứng?"

Bốn khỉ đột thưa rằng: "Đại vương là thần tiên dung đồ phàm tục không xứng là phải. Mà không biết Đại vương đi dưới nướcặng chưởng?"

Ngô Không nói: "Ta từ đắc đạo đến nay, không phép chi mà không biết, năm phép độn cũng thông, lên trời xuống đất như chơi, vào lửa xuống sông cũng dễ. Sá chi đi dưới nước mà không đặng".

Bốn khỉ đột thưa rằng: "Nếu Đại vương có thần thông diệu pháp thì dễ quá. Vả dưới cầu sắt này, thông tới Đông Hải Long Cung; Đại vương xuống xin với Long Vương thiêu chi đồ bình khí xứng đáng".

Ngô Không nghe nói mừng mà rằng: "Thôi, để ta đi thử coi".

Nói rồi nhảy lại cầu sắt bắt ấn niệm chú thủy độn, rồi nhảy ùm xuống cầu, lặn tới đáy biển đi một hồi gặp quỷ Dạ Xoa tuần biển, cản lại mà hỏi rằng: "Vậy chớ ông đi đâu? Nói cho tôi hay, đặng tôi báo với Long vương nghinh tiếp".

Ngô Không nói: "Ta là thánh trời sinh tên là Tôn Ngô Không, ta quen lớn với Long vương, nay đến Long đì nh thăm viêng."

Rồi đó quỷ Dạ Xoa về tâu lại, Đông Hải Long Vương là Ngao Quang vội vàng ra nghinh tiếp mà nói rằng: "Thỉnh thượng tiên vào đèn sẽ đàm đạo". Khi nào điện trà nước xong rồi, Ngao Quang hỏi rằng: "Chẳng hay thượng tiên học đạo hồi nào, xin cho tôi biết?"

Ngô Không nói: "Ta đi tu hồi nhỏ, học đặng phép trường sinh, nay ta tập luyện tướng binh đặng bảo toàn sơn động, ngặt không có cái binh khí chi đặng ta cầm cho xứng, nghe nói tại quái cung đây nhiều bửu bối, nên đến xin một món khí giới cho nặng nề để cầm tay".

Ngao Quang truyền quân đem một cây si êu đao ra. Tôn Ngô Không nói: "Ta không dùng si êu đao, xin đổi món khác". Ngao Quang bảo khiêng chỉ a ba ra. Tôn Ngô Không nhảy xuống xách chỉ a ba múa thử một hồi, rã để xuống mà nói rằng: "Cái này nhẹ lắm, cầm chẳng xứng tay; xin đổi cây khác cho thiệt nặng". Ngao Quang cười rằng: "Tại thượng tiên không coi cho kỹ, trên cán chỉ a ba có đề chữ rằng: Nặng ba ngàn sáu trăm cân, xin thượng tiên coi lại, chẳng phải nhẹ đâu". Ngô Không nói: "Thiệt nhẹ lắm, cầm chẳng vừa

tay". Ngao Quảng không dám nói nhây, phải truyền khiêng cây Phương thiêng họa kích ra, cây kích ấy nặng tới bảy ngàn hai trăm cân.

Lúc ấy Tôn Ngộ Không lấy kích đĩ thử vài đường rồi cầm cây kích xuống giữa sân chầu mà nói rằng: "Nhẹ lắm, nhẹ lắm". Ngao Quảng thất kinh mà rằng: "Trong cung tôi có một cây kích ấy là nặng hơn hết, không còn cây nào nặng hơn nữa!"

Ngô Không cười rằng: "Tại Long Cung thuở nay có tiếng đồn là nhiều bửu bối lắm, dù giá bán bao nhiêu tôi cũng hùn đủ".

Ngao Quảng nói: "Thiệt tình không còn món nào nặng hơn nữa".

Nói rồi bèn bước vào trong vừa may gặp Long bà và Long nữ đều tâu rằng: "Tôi coi bộ ông thánh đó mạnh lắm, không phải tầm thường, vả cục sắt thần trân dần đáy biển, sao mấy bùa rày nó lại chói hào quang, hay là số nó về tay ông thành đó chẳng?"

Ngao Quảng nói: "Ấy là khi trước vua Đại Võ đi trị thủy, dùng cục sắt ấy làm trái dò mà dò biển chỗ sâu chỗ cạn, rồi để luôn lại đó dần đáy biển cho bớt sóng, ai cầm tay cho nổi mà dùng". Long bà nói: "Dùng đặng hay không cũng tất, miễn là cho phút ống đi, đặng ống ra cho khỏi cung, bất quá ống đem về mướn thợ rèn mà dùng."

Ngao Quảng y theo lời, ra nói với Ngô Không... Ngô Không nói: "Vậy xin đem ra đây cho tôi coi thử?"

Ngao Quảng lắc đầu mà rằng: "Trời ơi! Cây đó biết mấy muôn cân, ai mà khiêng cho nổi? Xin Thượng tiễn ra đó mà xem"

Tôn Ngộ Không nói: "Vậy thì xin ông dẫn tôi đi."

Rồi Ngao Quảng dắt Ngô Không ra giữa rún biển, thì thấy hào quang chiêu sáng lòa. Ngao Quảng chỉ mà nói rằng: "Nó chiêu hào quang đó!"

Tôn Ngộ Không xăn tay áo, lại nắm lúc lắc một cái, coi lại thiết là cây cột sắt, bè lớn cả ôm, bè dài hơn hai trượng.

Ngộ Không rán lúc lắc mà nói rằng: "Cây này lớn mà dài quá, phải nhỏ một chút thì dễ nhổ". Nói vừa dứt lời nó thun bót lại ít thước, Ngộ Không lại nói: "Phải nhổ bớt một chút thì tốt lắm". Rồi bè tròn nó cũng nhỏ lại một chút.

Tôn Ngộ Không thấy vậy thì mừng lắm, bèn lúc lắc nhổ lên một cái, coi lại thì thấy hai đầu có bịt vàng, còn bao nhiêu thì sắt hết, chính giũa có khắc một hàng chữ rằng: "Như ý kim cô bồng, trọng nhút vạn tam thi ên ngũ bá cân". Nghĩa là Thước bảng có bịt vàng, theo ý mình muốn chi thì đặng nấy, nặng mười ba ngàn năm trăm cân.

Tôn Ngộ Không mừng mà nghĩ rằng: "Chắc thiếc bảng này ta muốn sao thì đặng vậy!" nên vừa đิ vừa ước rằng: "Chớ chi nhỏ lại chút nữa thì tốt lắm?" Nói rồi coi lại còn dài một trượng hai thước, bè tròn bằng miêng tô mà thôi. Tôn Ngộ Không cầm vừa tay bèn múa đánh vụn vụn, rồi cầm đi riết về Thủy Tinh cung, Làm cho cả đèn Long cung lớn nhỏ đều bay tóc trán.

Rùa, tranh, cua, coi đà rút cổ

Cá, tôm, ngao, thẩy thảy dùn mình

Khi ấy Tôn Ngộ Không vầm thiết bảng ngồi tại cung Thủy Tinh mà nói rằng: "Tôi rất cảm ơn hiền lân lắm". Nói rồi cười rằng: "Phải không có thiết bảng thì thôi, nay có khí giới cầm tay, mà không có y giáp thì cũng khó coi lắm, vậy xin hiền lân giúp luôn cho tôi một vật ấy nữa thì vuông tròn on nghĩa".

Ngao Quang nói: "Thiết tôi không có giáp dư". Ngộ Không nói: "Một người khách không lẽ chịu ơn hai người chủ, nếu không có giáp thì tôi quyết không ra khỏi chỗ này". Ngao Quang thấy nói cùng thì sợ bèn năn nỉ rằng: "Tôi thiệt tình không có nên không biết làm sao, xin Thượng tiên đỉ kiêm chỗ khác có lẽ cũng đặng".

Ngô Không nói: "Mang ơn một chủ cho dễ, đi tìm cũng mất công, sao sao cũng nhín cho tôi một bộ".

Ngao Quảng nói: "Thiệt tôi không có đồ mới cho xứng đáng, phải có thì tôi dung liền chẳng để cho Thượng tiên hỏi lâu".

Ngô không nói: "Nói vậy, để ta đập một bảng coi có hay không?"

Ngao Quảng hoảng hồn mà thua rằng: "Khoan đã, khoan đã! Để tôi hỏi lại liệt đệ coi, nếu có thì đem dung lập tức!" Ngô Không hỏi: "Linh đệ ở đâu?"

Ngao Quảng thua rằng: "Ba em tôi là Nam Hải long vương là Ngao Khâm, Bắc Hải long vương là Ngao Thuận, Tây Hải long vương là Ngao Nhuận".

Ngô Không nói: "Tôi chẳng hề đi đâu vì xa xôi lắm, lời tục còn nói rằng: Làm ơn thì làm ơn cho trót, biết đâu thì cũng biết kia, ta há phải làm quen cùng trời như vậy sao? Vậy thì cậy hiền lân giúp luôn cho trót".

Ngao Quảng nói: "Tôi có dám bảo Thượng tiên đi nhiều chỗ đâu, bởi tôi có trống sắt và chuông vàng, hễ có việc cần, thì đánh trống sắt và động chuông vàng thì các em tôi chạy đến lập tức".

Tôn Ngô Không nói: "Như vậy thì xong lắm, hãy động chuông gióng trống lên cho mau".

Rồi Ngao Quảng truyền gióng trống động chuông, giây phút quả có ba vị Long vương đều chạy đến.

Ngao Khâm nóng nảy hỏi rằng: "Chẳng hay Đại ca có việc gì cần gấp lắm vậy?"

Ngao Quảng nói: "Đừng nói lớn, nếu họ nghe đặng thì khó lòng, có ông thánh trời sinh ở núi Hoa Quả, tôi làm quen, hỏi xin một món đồ binh khí, ta đưa món nào thì hắn cũng chê nhẹ, túng thế ta phải chỉ cây cột sắt dầm

rún biển là Thần trân thiết, mà hắn lấy lên tâu nhỏ làm thiết bảng cầm tay, bây giờ trở về cung xin thêm y giáp, ta thiết tình không có, nay mời các em đến mà thượng nghị, nếu ai có thì cùng đi cho rồi, đặng hắn về cho rảnh".

Ngao Khâm nổi giận nói rằng: "Nó có một mình, chuyện gì mà sợ, bốn anh em ta điểm bình bao phủ, rồi bắt nó hành hình, lại có để vậy cho nó đặng".

Ngao Quảng nói: "Thôi thôi đừng tính bắt, cây thiết bảng nó cầm đó đưa ra thì nát thịt tan xương, đập xuống cũng hư thành bể lũy".

Ngao Nhuận nói: "Theo lời đại ca nói đó thì nhị ca cũng chẳng nên cự địch làm chi, anh em mình đem đồ đậu lại mà tổng lôi nó đi cho rồi; sau mình làm biểu tấu với thi ên đinh át có binh trời giết nó".

Ngao Thuận nói: "Như vậy thì hay hơn, tôi có một đôi hia đẹp mây mới đi đây, cũng thí cho nó".

Ngao Nhuận nói: "Tôi đang mặc giáp vàng, cũng cởi ra mà tổng cho rồi".

Ngao Khâm nói: "Tôi cũng cởi cái mao vàng cánh phụng này bỏ theo đó luôn tay".

Ngao Quảng nói: "Vậy bốn anh em mì nh đem vào mà bố thí cho rồi".

Ba vị Long vương ấy vâng lời đều cởi đồ của mì nh đem đến ra mắt Ngô Không mà nạp.

Lúc ấy Tôn Ngộ Không đội mao, mang hia, mặc giáp nai nịt xong, xách thiết bảng vừa múa vừa nói rằng: "Tự sóm mai đến bây giờ tôi làm nhọc các ông quá, vậy tôi kiêng". Nói rồi đi thẳng.

Bốn vị Long vương thấy vô lẽ như vậy thì đều bất bình, nên xúm nhau làm biểu đặng cáo Ngô Không, và có ý hỏi cho tướng cội rẽ...

Còn Ngộ Không rẽ nước về tới cầu sắt, liền nhảy lên cầu, mì nh маш khô quánh.

Lúc ấy bầy khỉ đương chờ đợi, con thì đứng đầu cầu, con thì dom xuống nước, thấy Ngộ Không nhảy lên, mình mặc giáp vàng lại có mang hia đội mao coi tốt lắm! Chúng nó mừng quắn quýt mà nói rằng: "Bây giờ coi oai nghi xứng đáng một vị Đại vương". Tôn Ngộ Không đắc ý cầm cây thiết bảng nơi đó rồi thót lên cao mà ngồi.

Còn bầy khỉ thấy dựng thiết bảng trước sân, thì xùm nhau lại ôm lúc lắc mà không cục kịt chút nào, cũng như kiến leo cột đá. Chúng nó nói rằng: "Cha ôi! Cây này nặng hơn hòn núi mà Đại vương xách như chơi, thiệt là súc người quá lě".

Tôn Ngộ Không nhảy xuống nói với bầy khỉ rằng: "Vật quý tìm chủ quý, bửu bối này ở đáy biển vắng biết mấy ngàn năm, Long vương không biết đứng và không biết làm chi cho nổi, nên nó cho ta, ta đến đó thì thấy hào quang chói sáng, dài hơn hai trượng, lón trút một ôm, ta chê dài và lớn, nó liền ngắn và nhỏ bót, ta bảo nhỏ nữa, nó nhỏ lại còn bảy lón, chính giũa có khắc một hàng chữ rằng: "Như ý kim cô bồng, trọng nhất vạn tam thiên ngũ bá cân", chúng bây dang ra, ta biếu nó biến hóa cho mà coi". Nói rồi biểu thiết bảng rằng: "Nhỏ, nhỏ, nhỏ riết". Thí thiết bảng nhỏ và ngắn, còn bằng cây kim. Ngộ Không liền lấy giắt vào mép tai!

Bầy khỉ thấy hoảng kinh mà rằng: "Xin Đại vương lấy ra làm nữa chơi". Tôn Ngộ Không móc kim ra, để trên bàn tay mà biểu rằng: "Lớn, lón, lớn!" Cây kim ấy lớn và dài như khi trước. Lúc ấy Ngộ Không đắc ý, nhảy ra ngoài động, tay chống thiết bảng, miệng niệm thần chú, hóa mì nh ra cao lón đứng nhóng lên mà bảo rằng: "Cao, cao, cao nữa". Tức thì mình cao muôn trượng, đầu lón bằng hòn núi Thái Sơn! Răng bén như gươm! Mắt lòa tọ chớp! Còn cây thiết bảng cao thấu tối mây!

Khi ấy bảy mươi hai động yêu vương xem thấy kinh hồn đều tái cuộn đầu mà khâm phục. Trong giây phút Tôn Ngộ Không thâu nguyên hì nh như

cũ, thâu thiết bảng lại bằng cây kim giắt lên mép tai, rồ vô động, bảy mươi hai động yêu vương đều tới ra mắt. Ngộ Không có ý khoe mã giáp, truyền đánh trống diễn binh, cò giáo sáng lòa, y quan rực rỡ. Ngộ Không lại phong cho bốn con khỉ già làm Tứ kiêm tướng, hai con khỉ đỗ đuôi, phong làm Mã Lưu nhị nguyên soái, phong cho hai con vuợn cáo làm Băng Ba nhị tướng quân. Gi ao binh quyền các việc cho Tứ kiêm tướng thống quản.

Còn Ngộ Không thì ở không cứ dồn vân giá vĩnh chơi hoài, kết bạn với sáu vị Ma Vương là: 1) Ngưu ma vương, 2) Giao ma vương, 3) Bàng ma vương, 4) Sư đà vương, 5) Nhĩ hầu vương, 6) Ngộ nhung vương. Còn Ngộ Không xưng là Mỹ hầu vương, thường chơi với mấy con yêu ấy, hay luận chiến tranh, đàm thế sự, khi đối tửu, lúc thưởng hoa, sớm đi tối về, kẻ lui người tới.

Ngày kia Tôn Ngộ Không bày tiệc mời sáu vị Ma Vương đến ăn uống; mẫn tiệc rồi sáu con yêu giả từ, còn Ngộ Không thì say lắm, đưa sáu yêu ra khỏi động, thì trở lại ngồi dựa cầu sắt mà nghĩ mong lung, giây lâu ngủ mòn, ngáy như sấm. Tứ kiêm tướng dàn bi nhứng đó mà hầu không dám nói lớn.

Ngộ Không ngủ quên chiêm bao thấy hai người, một người cầm vòng, một người cầm giầy có chữ Tôn Ngộ Không. Hai người xốc túi tròng vòng vô cổ, bắt hồn Ngộ Không dắt đi. Tới một cái thành kia, hồn Ngộ Không vừa tỉnh, ngó lên thấy tấm bảng đề ba chữ rằng: U Minh giới, hồn Ngộ Không sực nhớ lại, mà hỏi rằng: "Chỗ này là cõi âm phủ, sao dắt ta tới đây mà làm gì?"

Hai quỷ Vô thường nói: "Bởi ngươi tới số, nên ta vâng chỉ đi bắt ngươi".

Hồn Ngộ Không nói: "Ta ngoài vòng tam giới, không thuộc ngũ hành, Thập điện sao vô phép dám sai bắt ta lận?"

Hai quỷ Vô thường không trả lời, cứ việc kéo lôi đi. Hồn Ngộ Không nổi giận, móc cây kim trong mép tai ra, để trên bàn tay, niệm chú rồi dời cây

kim lén một cái, liền hóa ra thiết bảng vô cùng lớn, đập hai quy một cái đều nát thây, rồi bút vòng quăng đi, xách thiết bảng xông vô phá thành ấy.

Làm cho Ngưu đầu khiếp vía, chạy đổ mồ hôi, Mã diện ki nhồn té sõi nước miếng.

Còn quỷ sứ thì báo với Thập điện rằng: "Có Thiên Lôi giáng hạ phá đèn đài". Thập điện đương hội nghị, nghe báo như vậy, bèn đem nhau ra xem, thấy bộ tướng Ngộ Không dữ tợn lắm, liền đồng bè kêu lớn rằng: "Xin Thượng tiên xung tên đã!"

Tôn Ngộ Không nói: "Chúng bay biết là Thượng tiên sao còn sai bắt ta? Ta là thánh trai sanh, ta tên là Tôn Ngộ Không, ở động Thủy Liêm, núi Hoa Quả đây. Còn chúng bay là giống chi đó, nói cho mau, kéo để ta đập chết bây giờ!"

Thập điện đồng xá mà nói rằng: "Chúng tôi là Nhất điện Tần Quảng vương, Nhị điện Sở Quang Vương, Tam điện Tống Đế vương, Tứ điện Ngũ Quang vương, Ngũ điện Diêm La vương, Lục điện Bình Đẳng vương, Thất điện Thái Sơn vương, Bát điện Đô Thị vương, Cửu điện Biên Thành vương, Thập điện Chuyển Luân vương".

Hồn Ngộ Không nói: "Các ngươi là vương vị sao không hiểu đạo lý, làm trái phép trời? Ta đây bức khỏi thần tiên, sống tày trời đất, ra ngoài tam giới, nhảy khỏi ngũ hành, sao các ngươi còn sai quỷ đến bắt ta?"

Thập điện nói: "Xin Thượng tiên bớt giận, trong thiên thiều chi người trùng tên trùng họ, vậy nên quỷ Vô thường nó làm lỡ rồi đó!"

Tôn Ngộ Không nói: "Đừng nói trớ trêu, lấy bộ sinh tử ra cho ta xem thử!" Thập điện nói: "Xin mời Thượng tiên lên điện mà xem sổ".

Tôn Ngộ Không xách thiết bảng lên Sum La điện, hỏi Phán quan dâng sổ bộ, lật bộ Hỏa trùng là loài người, tra không có tên họ. Tra Vỏ trùng là loài có cánh cũng không. Tra Mao trùng là loài có lông cũng không có. Tra

Lân trùng là loài có vảy cũng không. Tra loài Côn trùng là: Cáo, Chấu, Bướm, Ông cũng không thấy. Tra tối loài viễn hồn là: Vượn, Khỉ, coi tối chỗ để chử hồn số một ngàn ba trăm năm chục hiệu, dưới có một hàng chử rằng: Tôn Ngộ Không nải thị thi ên sản thạch hồn, cai thọ tam bá thập nhị tuế thiện chung (Nghĩa là: Tôn Ngộ Không là con khỉ đá trời sanh, số sống đặng ba trăm bốn mươi hai tuổi mới chết).

Hòn Ngộ Không xem thấy, liền lấy viết châm mục bôi lia bôi lịa mà nói rằng: Ta chẳng cầu sống mấy trăm tuổi đó". Đã bôi tên mình, mà còn bôi cho các thú Vượn, Khỉ kia nữa. Bôi rǎ quăng viết ném sổ mà nói rằng: "Từ nay về sau chúng bây không đặng đòi ta nữa đã!" Nói rồi hươ thiết bảng ra khỏi điện Sum La, trở về dương thế.

Còn Thập điện Minh vương không dám lèo lại, đồng qua cung Túy Vân mà cáo với Địa Tạng vương Bồ tát, thượng nghị dâng biểu cáo với thiên đìn.

Hòn Tôn Ngộ Không về tới dương thế, thấy vấp chơn rồi giật mình thúc dậy, mới hay là chiêm bao.

Khi ấy Tứ kiên tướng nói rằng: "Đại vương say lắm hay sao, mà ngủ cho tái một ngày một đêm lận?" Cả bầy khỉ đều hỏi thăm như vậy.

Tôn Ngộ Không nói: "Ta chiêm bao thấy hai người đến bắt ta, dẫn tới U Minh già; ta nghĩ ra là chốn âm ti, ta nổi giận liền đập hai người ấy chết. Rồi ta xông vào Sum La điện cãi cọ với mười vua Minh vương ta biểu họ đem bộ tử sinh cho ta xem, rǎ ta bôi bộ viễn hồn hết. Từ nay chúng ta đều đặng sống hoài khỏi chết, lại khỏi bị lo Diêm vương sai bắt đi nữa". Bầy khỉ nghe nói đều quỳ lạy tạ ơn. Từ đó về sau khỉ không có số nữa.

Nói về Thập điện Minh vương qua tâu với Địa Tạng vương các việc, rồi làm biểu văn sai Tần Quang vương đem biểu lên thiên tào tâu cáo.

Ngày kia Ngọc Hoàng đang ngự tại Linh Tiêu điện, các thánh thần và các tiên chầu chực. Xảy có Thần Hàng Tế chân nhân tâu rằng: "Có Đông

Hải long vương Ngao Quǎng đến dâng biếu". Ngọc Hoàng truyền cho vào. Ngao Quǎng quỳ lạy dâng sớ. Tiên đồng tiếp sớ dâng lên Ngọc Hoàng xem văn biếu như vậy:

"Thủy ngươn hạ giới ở Đông Thắng thần châu Đông hải Tiểu long Ngao Quǎng dâng sớ. Động Thủy Liêm núi Hoa Quả, yêu tiên Tôn Ngộ Không khi dễ Tiểu long, nghinh ngang thủy giới, trước xin binh khí, túng nước nên đã nạp Thần trân, sau hỏi y quan, bức thiết lâm phải dâng khôi giáp. Rất nên vô phép, còn muôn làm hoành, xin thâu chàng lại thi ên đì nh thì mới bình an thủy phủ."

Ngọc Hoàng xem sớ rồi phán rằng: "Thôi, Long Thần hãy về cõi, để trẫm sai tướng đi bắt Tôn Ngộ Không".

Ngao Quǎng tạ ơn rồi lui về biển.

Xảy thấy các đạo đồng Tiên ông tâu rằng: "Có Tân Quǎng vương vâng lệnh U Minh giáo chủ Địa Tạng vương đem văn biếu đến dâng."

Rồi Ngọc nữ thâu sớ dâng cho Thượng Đế, Thượng Đế xem biếu chương như vậy:

"U Minh giáo chủ Địa Tạng vương tâu rằng: "Trời có thần, đất có quỷ, thay đổi âm dương. Cầm cũng thác, Thú cũng sinh, trổ xoay trong máy, ấy là đạo lý, vốn bởi luân hồi, vật nào được sống đời, người cũng không còn mãi. Nay tại núi Hoa Quả, động Thủy Liêm, trời sanh khỉ đá ba trăm năm rồi, tên là Ngộ Không muôn vàn phép lạ, đánh quỷ Vô thường tan nát, mắng vua Thập điện om sòm, lại boi bộ Viên Hầu, khiến tuyệt đường sanh tử, nay Bàn tảng dâng sớ, xin Bệ Hạ nhậm ngôn, sai thi ên binh xuống bắt Hầu Tôn, thì Địa phủ khỏi bê họa hại."

Thượng Đế xem rồi phán rằng: "Tân Quǎng vương hãy về âm phủ đi, để trẫm sai thi ên tướng xuống bắt Ngộ Không". Tân Quǎng vương vâng lệnh tạ ơn ra về.

Khi ấy Thượng Đế phán hỏi rằng: "Thạch Hầu sanh bao giờ, học với ai mà tài phép lầm vậy?"

Thiên Lý Nhân và Thuận Phong Nhĩ tâu rằng:

"Nguyên trước trên chót núi Hoa Quả có khối đá, cảm âm dương nhất nguyệt mà thọ thai, sau đá nứt ra một cái trứng đá, trứng đá ấy nở ra con khỉ đá. Chuyện ấy cách chừng ba trăm năm mươi năm nay, còn nó học với ai mà diệu pháp thần thông như vậy thì chúng tôi không biết".

Thượng Đế phán hỏi rằng: "Thần tướng nào chịu đi thâu con yêu hồn ấy?"

Thái Bạch kim tinh quì tâu rằng: "Phàm loài người hay là vật, hễ có khiếu tu cũng thành tiên, Thạch hồn là vốn trời sanh, mà tu thế cũng lâu năm đã lâu biết thần thông biến hóa. Xin Bệ Hạ dời về phong chức cầm ở tại thiên cung, nếu còn ngang trái thì trị tội cũng dễ. Chớ bây giờ sai thiên tướng đi bắt thì thất công, mà tội nghiệp cho vật linh có công tu luyện".

Thượng Đế khen phải, truyền Văn Khúc tinh quân tả chiêu sai Thái Bạch kim tinh lãnh chiêu đi chiêu an... Thái Bạch kim tinh phụng lệnh.

Khi Thái Bạch đến trước động Thủy Liêm nói với mấy con khỉ rằng: "Ta là Thiên sứ đem chiêu chỉ xuống đây, mời Đại vương ngươi lên trời nhậm chức, ngươi vào báo cho mau, biến Đại vương ra đây mà hầu chỉ".

Các tiểu hồn vào báo, Tôn Ngộ Không mừng rỡ cười rằng: "Mấy bùa rày ta muốn lên trời chơi, mà nay có thiên sứ xuống rước". Nói rồi sửa áo mǎo ra nghinh tiếp.

Khi ấy Thái Bạch kim tinh vào động, đứng giữa ngó ra đọc chiêu mà truyền rằng: "Ta là Thái Bạch kim tinh vâng chỉ Thượng Đế chiêu an, với Tôn Ngộ Không lên thiên đền định lãnh chức".

Tôn Ngộ Không chẳng hề tạ ơn, liền cười mà rằng: "Ông có công khó học, để trẻ dọn tiệc đãi ông".

Thái Bạch nói: "Ta vâng thánh chỉ chẳng dám trễ lâu. Hầu vương kiếp theo ta lập túc".

Tôn Ngộ Không truyền rằng: "Vậy thì Tú kiện ở lại coi diễn binh tập vô giũ động cho nghiêm. Ta lên trời dọ đàng, sau sẽ bấy theo cho tiện".

Tú kiện tướng vâng lời, Tôn Ngộ Không đằng vân theo Thái Bạch.

Ấy là

Gắng công tu luyện đã hình hiện,

Xem sổ thần tiên thấy họ tên

CHƯƠNG 4

*Chê Bật mã, Ngô Không trở về động,
Phong Tề Thiên, Thái Bạch chiêu an.*

Lúc ấy Tôn Ngộ Không cân đầu vân mau quá, Thái Bạch theo không kịp, anh ta bay trước túi của Nam Thiên, muốn xốc bị ông Tăng Trưởng thi ên vương dẫn tám vị Thiên quân, Là Bàng thi ên quân, Lưu thi ên quân, Trương thi ên quân, Đào thi ên quân, Tuân thi ên quân, Tất thi ên quân, mấy vị ấy dẫn thi ên bình đón lại.

Tôn Ngộ Không nói: Lão Kim tinh là ông già xảo trá, đã thỉ nh Lão Tôn lên đây, sao còn để người ngăn trở!" Xảy thấy Thái Bạch kim tinh vừa tới, Tôn Ngộ Không nổi giận làm bộ dữ mà rằng: "Sao ông gạt tôi hử? Ông nói Thượng Đế chiêu an, thỉ nh tôi lên lãnh chức. Sao còn dặn kẻ ngăn đàng đón ngõ, không cho tôi vào?"

Thái Bạch kim tinh cười rằng: "Hầu vương chớ nêん giận, vì thuở nay Hầu vương chưa từng đến cõi Thiên đàng, các vị Thiên tướng không quen mặt lẽ nào dám cho vào, chàng người lãnh chức rồi, thì vào ra ai cản". Tôn Ngộ Không nói: "Như vậy thì ta không nói làm chi ". Thái Bạch kim tinh

nắm tay đất mà nói rằng: "Hầu vương hãy vô với ta". Nói rồi kêu lớn lên rằng: "Mở cửa cho mau! Ta vâng chỉ đòi tiên trung giái về đây".

Nói vừa dứt thấy cửa trời đã mở, Thái Bạch dẫn Tôn Ngộ Không vô khỏi Nam Thiên môn, rồi thẳng đến điện Linh Tíêu. Tôn Ngộ Không không quỳ, đứng lóng tay mà nghe! Thái Bạch kim tinh quỳ tâu rằng: "Tôi vâng thánh chỉ, đòi yêu tiên đến đó". Thượng Đế phán hỏi rằng: Yêu tiên là ai?" Tôn Ngộ Không bái và nói rằng: "Lão Tôn ở đây".

Các vị thần tiên đều hoảng mà nói rằng: "Con khỉ rùng vô phép quá! Sao không quỳ lại tung hô mà lại dám xưng Lão Tôn nữa?"

Thượng Đế phán rằng: "Tôn Ngộ Không là yêu tiên chưa từng biết phép, trẫm rộng dung cho một phen, chẳng nỡ làm tội". Các tiên hối lạy tạ ơn. Ngộ Không dạ, rồi bái một cái mà thôi, không chịu lạy!

Khi ấy Thượng Đế phán hỏi: "Hai bên văn võ cao khuyết chức nào, thì bổ Tôn Ngộ Không làm chức ấy?"

Võ Khúc tinh quân tâu rằng: "Chức nào cũng đủ hết, duy khuyết có một chức Bật mã ôn, là Chánh ngự mã giám mà thôi".

Thượng Đế phán rằng: "Vậy thì bổ Tôn Ngộ Không làm chức Bật mã ôn". Các tiên cúi tạ ơn, Tôn Ngộ Không dạ, rồi cũng bái một cái nữa! Thượng Đế dạy Mộ Đức tinh quân đưa Tôn Ngộ Không vào sở ngự mã giám, có chức việc trong sở ấy ra tiếp, còn Mộ Đức tinh quân trở về. Rồi đó Giám thừa, Giám phó, Điều bộ, Lực sĩ bốn người đều thỉnh Bật Mã ôn là Tôn Ngộ Không ngồi trên lại đem sổ bộ cho người xem xét. Tôn Ngộ Không phải thức tối ngày sáng đêm mà săn sóc việc ấy. Còn chức Điều bộ lo lúa và cỏ cho ngựa; chức Giám thừa, Giám phó thì thính tùng Bật Mã Ôn sai khiêng, Còn Lực bộ phần tắm ngựa.

Tôn Ngộ Không ra tào ngựa, thấy ngựa xếp tai cúi đầu hết, ở đó coi công giữ việc đặng nữa tháng, ngựa mập mạnh vô cùng, nên Giám thừa, Giám phó, Điều bộ, Lực sĩ đợn tiệc ăn mừng. Lúc trong tiệc Tôn Ngộ Không

hỏi các quan rằng: "Ta làm Bật Mã Ôn là chức chi đó?" Các quan nói: "Chức ấy lớn hơn hết trong sở Ngự mã".

Tôn Ngộ Không hỏi: "Vậy chức này nhầm phẩm trật thứ mấy?"

Các quan nói: "Không có phẩm chi hết".

Tôn Ngộ Không hỏi: "Như vậy lớn hơn hết thảy hay sao?"

Các quan nói: "Chú này là thấp hèn nhõ mọn hơn hết, nói cho phải, từ ông sung bồ vào đây, may mà ngựa mập tốt thì đặng tiếng khen, còn ngựa ôm o thì bị la quở, nếu ngựa bệnh nhiều, lại còn bị phạt nữa chó".

Tôn Ngộ Không nghe nói thì nổi giận nghiên răng mà nói rằng: "Vậy thì khi đẽ lão Tôn lăm! Lão Tôn khi trước ở núi Hoa Quả xưng vương, nay lại bắt ta giữ ngựa, thiệt khinh bạc ta quá lẽ! Thôi ta về không thèm ở nữa"

Nói rã hù một tiếng, lấy cây kim trong tai ra, dời lên một cái hóa ra thiết bảng, cầm và múa và đi ra cửa Nam Thiên. Các thiên tướng biết là Bật mã ôn, nên không ngăn cản.

Tôn Ngộ Không ra khỏi Nam Thiên Môn, về tới núi Hoa Quả, thấy Tứ kiên tướng và các yêu vương đang diễn binh, có Nhĩ hầu vương đang coi tập võ. Tôn Ngộ Không kêu lớn rằng: "Lão Tôn đã về đây". Các yêu vương và cả bầy khỉ ra rước vào động đem rượu dãi mừng mà nói rằng: "Đại vương đi đã mười lăm năm, nay mới vi nh quy cố động".

Tôn Ngộ Không nói: "Ta đi mới có nửa tháng, đâu tới mười lăm năm lận?" Nhĩ hầu vương nói "Đại vương chưa rõ, chờ trên trời một ngày thì dưới dương thế một năm, trên trời mười lăm ngày là mười lăm năm dưới thế đó". Tôn Ngộ không khen phải, rã cho Nhĩ hầu vương cai trị Tứ kiên tướng.

Tứ kiên tướng hỏi: "Chẳng hay Đại vương làm chức chi trên trời?"

Tôn Ngộ Không lắc đầu mà nói rằng: "Thôi, đừng hỏi làm chi! Thượng Đế không biết dụng người, nói càng mắc cỡ, phong cho ta làm chức

Bật mã ôn, ta không biết nên mới nум nấm ở đó tới mười lăm ngày, sau hỏi ra mới rõ chức hèn mọn lấm, nên Lão Tôn nổi xung xô bàn bỏ chức mà về đây".

Các khỉ nói: "Đại vương ở động trời đất phuoc, làm vua sang trọng biết đường nào, mà bỉ bạc cho làm chức chăn ngựa. Thôi để chúng tôi đem rượu thêm cho Đại vương giải khuây".

Lúc Ngộ Không đương uống rượu, xảy thấy Tiểu hầu vào báo rằng: "Có Độc Giác quỷ vương xin vào ra mắt".

Tôn Ngộ Không truyền cho vào. Độc Giác quỷ vương vào lạy, rồi thưa rằng: "Tôi thưở nay nghe Đại vương chiêu hiền, mà tôi chưa có dịp đến, nay tôi nghe Đại vương chịu tước trời mới vinh quy, nên tôi đến dâng cho Đại vương, kính mừng sự may mắn, nếu Đại vương nhậm le, thì tôi xin theo hầu bên tống".

Tôn Ngộ Không mừng rỡ, lấy áo mặc vào liền phong cho Độc Giác quỷ vương làm chức Tiên phong. Độc Giác quỷ vương tạ ơn rồi hỏi rằng: "Chẳng hay Đại vương ở trên trời làm chức chi, hèn lâu mới về động?"

Tôn Ngộ Không nói: "Thượng Đế khi nh bạc người hiền, phong cho ta làm Bậc mã ôn".

Độc Giác quỷ vương nói: "Đại vương thần thông lực đại, lẽ nào làm chức chăn ngựa, đáng lẽ làm chức Tề Thiên Đại Thánh mới đáng".

Tôn Ngộ Không nói: "Phải phải!". Rồi truyền cho Tứ kiêm tướng dựng một cây cờ trước động, có bốn chữ là Tề Thiên Đại Thánh và luôn luôn cầm không cho kêu Đại vương nữa; cả thảy đều vâng lệnh.

Bữa sau Thượng Đế lâm triều, Trưởng tiên sư dẫn Giám thừa, Giám phó tới quỳ lạy tâu rằng: "Bật Mã Ôn là Tôn Ngộ Không chê chúc nhỏ, hôm qua đã trốn mất rồi". Kế Tăng Trưởng thi ên vương và các thi ên tướng vào

tâu rằng; "Không biết cớ nào Bật Mã Ôn ra khỏi cửa Nam Thiên, hôm qua đến bữa nay không thấy trở lại!"

Thượng Đế phán rằng: "Các khanh hãy lui về, để trẫm sai thiên binh bắt nó". Thác tháp Lý Thiên Vương, Na Tra Tam Thái Tử đồng tâu rằng: "Chúng tôi tuy bất tài xin đi bắt con quỷ ấy?" Thượng Đế đep ý, phong cho Lý Thiên Vương làm chức Hàng Ma Đại nguyên soái, phong cho Na Tra làm Tam đẳng Hải hội đại thần, dẫn thiên binh xuống bắt Ngộ Không về trị tội. Hai cha con vâng lệnh. Khi ấy Thác tháp Lý Thiên Vương về điểm thiên binh và phong cho Cự linh thần làm tiên phong, tướng cánh là Ngư Đồ, Dược Xa, đồng dẫn thiên binh tới núi Hoa Quả mà hại trại, Lý Thiên Vương sai Cự linh thần đi khiêu chiến.

Cự linh thần vâng lệnh, vác búa đồng tới trước động Thủy Liêm thấy các quân hầu đang thí võ, nhảy múa trước cửa động. Cự linh thần hét lên rằng; "Tiểu yêu, chúng bây hãy vào báo cho Bật Mã Ôn hay: Ta là Đại tướng cõi tiên, vâng lệnh Thượng Đế để bắt nó, bảo nó phải mau ra mà đầu hàng, kẻo chết chùm bây giờ".

Tiểu yêu vào báo rằng; "Có tướng trời sai xuống, biểu Tề Thiên Đại Thánh ra đầu hàng bằng không thì bị giết chết hết cả động!" Tôn Ngộ Không truyền lấy giáp mặc vào, rắc xách thiết bảng ra trước động.

Khi ấy Cự linh thần hỏi lớn rằng: "Con khỉ khôn đó có biết ta hay chăng?".

Tôn Ngộ Không nói rằng: "Người là thần vật ở đâu, hãy xưng tên cho lão Tôn biết đã".

Cự linh thần nói: "Con khỉ xác thiệt, mi không biết ta sao? Ta là Tiên phong của Lý Thiên Vương tên là Cự linh thần. Nay vâng lệnh thánh chỉ đến bắt ngươi, ngươi mau cởi giáp mà đầu hàng thì khỏi tru lục, nếu ngươi cù ngạnh một tiếng, thì ngươi sẽ tan xương".

Tôn Ngộ Không nổi giận nói lớn rằng: "Thần vật đừng khoe miệng, ta muốn đập cây thiết bảng cho rồi đời, sợ ngặt không ai báo tin. Thôi, ta tha ngươi về báo với Thượng Đế rằng: "Tại Thượng Đế không biết dụng hiền. Lão Tôn tài phép vô song, sao lại cho làm chúc giỗ ngựa? Người hãy coi bốn chữ trên cây cơ của ta kia kia! Như Thượng Đế phong cho ta chúc ấy thì ta chẳng dấy binh, bằng không thì ta phá đến Linh Tiêu, e cho ngự ngai vàng không vững, lo gì là bắt ta".

Cự linh thần nghe nói ngó lên thấy cò đề bốn chữ như vậy, thì cười mà rằng: "Con khỉ này muốn loạn Thiên cung hay sao, mà nó dám xưng Tề Thiên Đại Thánh! Vậy ta đưa hắn một búa cho rồi đời". Nói rồi chém liền, Tôn Ngộ Không giơ thiết bảng ra đỡ, cán búa của Cự linh bị đập gãy hai! Cự linh thần hết hồn chạy riết!

Ngộ Không cười nói; "Không ai thèm giết đâu, thủng thẳng mà chạy, hãy về báo tin lại cho y lời của ta nói nghe?"

Còn Cự linh thần chạy về trại thưa rằng: "Bật Mã Ôn sức mạnh tài cao, tôi sút thế phải chịu tội".

Lý Thiên Vương nổi giận quở rằng: "Ngươi làm mất oai ta, hãy chém đầu cho rãnh".

Na Tra thưa rằng: "Xin phụ vương bớt giận, tha tội cho Cự linh, để tôi ra trận thì rõ tài cao thấp". Lý Thiên Vương y lời.

Nói về Na Tra nai nịt xông tới động Thủy Liêm, lúc ấy Tôn Ngộ Không chưa kịp vào động, vì Cự linh mới chạy, kế Na Tra lướt tới. Tôn Ngộ Không thấy một tướng nhỏ coi bộ vạm vỡ, lướt tới như bay, liền hỏi rằng: "Ngươi là con nhà ai, tới chanh ranh vì ệc chi đó vậy?"

Na Tra nật lớn rằng: "Yêu hùu chớ vô lẽ, ta là Na Tra tam thái tử con của Lý Thiên Vương, nay vâng chỉ đến bắt ngươi về nạp". Tôn Ngộ Không cười rằng: "Nhỏ ôi! Tướng bậu miệng còn hôi sữa, ta giết không đành, ngươi

hãy coi cây cờ của ta kia, rồi về tâu với Thượng Đế phong ta chức ấy, thì ta chịu đầu, bằng không thì ta đánh pha té Linh Tiêu đên!"

Na Tra ngó lên thấy cờ đê bốn chữ... Nỗi giận nạt rằng: "Ngươi thần thông bao nhiêu, mà dám xưng ông thánh lớn bằng trời, ta quyết chém một gươm cho tán mạng".

Tôn Ngộ Không nói: "Ta đứng tro tro đây, mi giỏi chém mấy gươm thì chém". Na Tra nỗi giận, hét lớn rằng: "Biến, hô biến". Liền biến ra ba đầu sáu tay, đều cầm sáu món binh khí là Gươm chém yêu, đao chém yêu, trái cầu yêu, dây trói yêu, chày hàng yêu, bánh xe hóa lửa. Sáu tay cầm sáu món, đánh vả vô mặt Ngộ Không.

Ngộ Không giật mình mà rằng: "Cha thằng nhỏ cũng biết biến hóa, song đừng lâu tâu, hãy coi thần thông của ta đây!" Liền hét lên một tiếng: "Biến". Tức thì biến ra ba đầu sáu tay, và ba cây thiết bảng, cứ hai tay cầm một cây thiết bảng xốc tép Na Tra, hai đòn đánh với nhau vang trời động đất!

Đánh đến ba mươi hiệp, Na Tra miêng niệm chú... Biến sáu món binh khí ấy ra muôn muôn ngàn món nữa, bay lìệng đầy trời cứ trên đánh xuống. Tôn Ngộ Không cũng quẳng thiết bảng lên, biến ra trùng trùng điệp điệp, thiết bảng cự đú với muôn ngàn binh khí của Na Tra. Tôn Ngộ Không lẹ tay nhổ một cái lông, biến ra hòn giả để đánh cầm chừng với Na Tra, còn hình thật nhảy vòng sau lưng Na Tra, xáng trên vai tả một thiết bảng, Na Tra hoảng kinh chạy tuốt.

Lý Thiên Vương thấy con chạy về hót hải thì hỏi rằng: "Nó thần thông đường nào, mà con làm không lại, nên chạy vậy?" Na Tra thuật lại...

Lý Thiên Vương nói: "Như vậy thì chẳng đánh với nó làm chi? Hãy về tâu lại,ặng xin thiên binh thêm mà bắt". Na Tra vâng lời, cha con đồng thâu binh về hết.

Nói về Tôn Ngộ Không thắng trận trở về động, cả động yêu vương đều tới chúc mừng, trong tiệc ấy có sáu vị Ma Vương tụ hội, Tôn Ngộ Không nói: "Ta xưng làm Tè Thiên Đại Thánh, sáu anh em cũng xin Đại Thánh luôn thề?"

Ngưu Ma Vương nói lớn rằng: "Hiền đệ nói phải, ta xưng làm Bình Thiên Đại Thánh".

Gi ao Ma Vương nói: "Ta xưng làm Phúc Hải Đại Thánh".

Bàng Ma Vương nói: "Ta xưng làm Hổ Thiên Đại Thánh".

Sư Đà vương nói: "Ta xưng làm Di Sơn Đại Thánh".

Nhĩ Hầu Vương nói: "Ta xưng làm Thông Phong Đại Thánh".

Bảy vị Đại Thánh ngang tàn muốn xưng gì thì xưng, không kể gì trời đất.

Nói về cha con Lý Thiên Vương về tâu rằng: "Chúng tôi vâng chỉ xuống bắt yêu hầu, vì nó thần thông nên chúng tôi đánh không lại, xin Bệ Hạ sai thêm binh tướng nữa, hoặc may có cự lại cùng chăng?"

Thượng Đế phán rằng: "Sá chi một con yêu ấy, tài phép bao nhiêu mà phải xin thêm binh tướng nữa?"

Na Tra tâu rằng: "Xin Bệ Hạ miễn tội tôi mới dám tâu: Tôn Ngộ Không đập Cự linh thần một thiết bảng chạy ngay, tôi cũng bị đánh nhầm vai nên bại trận. Nó lại đe cờ bốn chữ Tè Thiên Đại Thánh. Nó bảo tâu xin phong chức ấy, thì nó đầu hàng, bằng không thì nó đánh tôi Linh Tiêu đén".

Thượng Đế nghe tâu giật mình mà phán rằng: "Loài yêu nghiệt dám loạn ngôn quá lě, các thiên tướng phải bắt cho đặng nó mà tru lục cho mau."

Thái Bạch Kim tinh tâu rằng: "Yêu hầu hay nói buông, chó không biết chúc nào lớn nhỏ, nếu sai thiên binh thiên tướng đi bắt nó thì nhọc công, mà

không chắc là bắt đặng, xin Bệ Hạ mở lượng rộng, hạ chỉ chiêu an, phong đại cái chức mới đặt đỡ cho nó, cũng không tốn lương bổng chi, thiệt mà có danh mà không có vị".

Thượng Đế phán hỏi: "Sao rằng không vị?"

Thái Bạch Kim tinh tâu rằng: "Thuở nay có chức Tề Thiên Đại Thánh bao giờ, nay phong cho nó là có danh mà không có vị, chẳng vào ngạch nào hết, cũng không có quyền cai trị ai, cho nó yên lòng, khỏi sanh mối loạn". Thượng Đế yết, dạy viết chiêu, rồi sai Kim tinh đi chiêu an một lần nữa.

Thái Bạch Kim Tinh đến núi Hoa Quả, thấy phong cảnh khác hơn khi trước, ngoài động lầy lùng sát khí, trước di nhùn vùng vọt gió oai, yêu tinh xách búa cầm đao, vuợn khỉ trương cung múa gậy, chúng nó thấy Thái Bạch Kim tinh tới thì xốc ra làm bộ chàm hầm! Thái Bạch Kim tinh nói: "Chúng bay vào báo với Đại Thánh, rằng ta là Thiên sứ phụng sắc đến đây, bảo Đại Thánh ra mà tiếp chiêu?" Các yêu vào báo...

Tôn Ngộ Không nói: "Như vậy thì tốt lắm! Thái Bạch Kim tinh khi trước vòi ta mà phong chức nhỏ thì mặc lòng, song ta cũng biết đàng lên trời, nay đến nữa chắc phong cho ta chức lớn". Nói rồi truyền quân dàn hầu, liền ra trước động xá một cái mà nói: "Xin mời Lão tinh vào động?"

Thái Bạch vào đứng giữa động ngó ra mà truyền rằng: "Khi trước Đại Thánh chê chức nhỏ trắn về! Bởi có ấy nên sai Lý Thiên Vương và Na Tra xuống vấn tội. Lý Thiên Vương và Na Tra về tâu rằng: Đại Thánh dựng cờ đè Tề Thiên Đại Thánh, muốn phong chức ấy thì mới đầu hàng. Các tướng võ muốn đi đánh, tôi tâu đổi ba lần, trước xin tội cho Đại Thánh, sau xin phong y lời, cho đặng khỏi bê chi nh phạt. Thượng Đế yết bèn truyền chỉ đi mời".

Tôn Ngộ Không cười rằng: "Lần trước đã mất công, lần này còn giúp nữa, tôi rất cảm ơn, mà không biết trên trời có chức Tề Thiên Đại Thánh hay không?"

Thái Bạch Kim tinh nói: "Bởi có nên tôi mới tâu xin phong, người đừng nghi nan, hãy lên mà lãnh chức". Tôn Ngộ Không cầm lại đai yến, Thái Bạch cố từ. Rồi Tôn Ngộ Không cân đầu vân bay theo Thái Bạch. Khi lên tới cửa Nam Thiên, các Thiên tướng vòng tay nghinh tiếp. Thái Bạch Kim tinh vào tâu rằng: "Tôi vâng chỉ đòi Bật Mã Ôn đến đó".

Thượng Đế đòi Tôn Ngộ Không đến trước mặt mà phán rằng: "Nay trẫm phong cho khanh chức Tề Thiên Đại Thánh đã tốt bụng rồi, từ nay sắp sau đừng sinh sự mà phạm tội!"

Tôn Ngộ Không dạ, rồi bái mà nói rằng: "Tạ ơn!" Thượng Đế truyền cho Lỗ Ban và Trương Ban cất một cái dinh cho Tề Thiên Đại Thánh tại bên vườn đào. Trong dinh chia làm hai phòng, một phòng kêu là An Tỉnh Tư, một phòng gọi là Ninh Thần Tư, thường có tiên ở lại chầu chực. Thượng Đế ban cho Tề Thiên Đại Thánh hai vé ngự túu, mười cái bông vàng, lại sai Ngũ đầu tinh quân đưa Tề Thiên về vương phủ. Tề Thiên Đại Thánh mở rượu đãi Ngũ đầu tinh quân và các vị Tiên, bái tiệc rồi ai về nhà nấy, còn Tề Thiên Đại Thánh ở đó thanh nhàn khoái lạc!

Ấy là:

Đặng nhờ khoái lạc muôn đời,

Khỏi mắc lụân hồi sáu nẻo.

CHƯƠNG 5

*Phá vườn đào, Đại Thánh trộm linh đơn,
Loạn cung trời, chư thần bị bại trận.*

Nói về Tôn Ngộ Không làm chức Tề Thiên Đại Thánh, không thuộc ngạch nào, chẳng biết phẩm chi, thấy trước cửa có đề năm chữ Tề Thiên Đại Thánh Phủ, thì tin là chức ấy, ngày ăn tối ngủ, có hai vị tiên lại chầu hầu, đạo Choi khấp cả thiên cung, một mình thong thả, gặp Tam Thanh thì kêu bằng tướng công, thấy Tứ Đế thì chào rằng Bệ Hạ! Còn Cửu Diện là chín sao Bắc đầu, năm tướng Ngũ phương, bốn vị Thiên vương, Nhị thập bát tú Lục di nh, Lực gi áp, năm ông Ngũ lão, các vị thiên thần đều quen biết, kêu bằng anh em! Nay tối hướng Đông, mai Choi phia Bắc, cứ việc đạo Choi hoài, các vị thiên thần đà lát mặt!

Ngày kia Thượng Đế lâm trào, có Tinh Dương Hra Chân quân tâu rằng: "Tề Thiên Đại Thánh mỗi ngày dạo khấp các nơi, ở không ắt sanh sự, xin Bệ Hạ cấp cho nó coi một việc mà cầm chân, để khỏi lo sanh tệ".

Thượng Đế nạp tâu, bèn đòi Tề Thiên Đại Thánh vào chầu, Tề Thiên đến bái rồi tâu rằng: "Chẳng hay Bệ Hạ đòi Lão Tôn đến ban thưởng vật chi?"

Thượng Đế phán rằng: "Trẫm thấy khanh ở không, chẳng có phần chi cai trị cho vui, nên đòi khanh vào đây, trẫm giao vườn Bàn đàو cho khanh cai trị, coi giữ cho thường, chờ nén sơ hở để chúng phá phách".

Tề Thiên mừng rỡ, tạ ơn rồi lui ra. Về gần tối phủ, ghé vườn Bàn đào, mới đến cửa ngõ, có Thổ Địa giữ vườn ấy đón lại hỏi rằng: "Đại Thánh đi đâu đây?" Tề Thiên nói: "Ta mới vâng chỉ vườn này, nên đến mà tra xét". Thổ Địa làm lẽ, rã kêu các lục sĩ ra dẫn Tề Thiên vào vườn, Thổ Địa cũng theo hầu, Tề Thiên đi coi khắp hết, rồi hỏi Thổ Địa vườn này có mấy cây đào?

Thổ Địa thưa rằng: "Nội vườn cộng hết thấy là ba ngàn sáu trăm cây, phía trước một ngàn hai trăm cây bông trái nhỏ, ba ngàn năm mới chín một kỳ, ăn nó thì thành tiên, nhẹ mì nh mà thêm súc. Còn giữa vườn một ngàn hai trăm cây, bông trái có từng, trái ngọt lắm, sáu ngàn năm mới chín một kỳ, ăn nó thì bay như chim mà trường sinh bất lão. Còn phía sau một ngàn hai trăm cây, chín ngàn năm mới chín một kỳ, trái có gân màu tía, nhỏ hột hon hết, ăn nó thì sống bằng trời đất". Tề Thiên nghe nói thì mừng thầm, đếm y số rồi trở về phủ.

Từ đó về sau không đi chơi đâu hết, hễ năm bảy bữa thì ra vườn đào một lần, đi thì có Thổ Địa và Lụa sĩ với Tiên lại theo hầu.

Ngày kia thấy vườn đào có trái chín, tìm tám muôn ném cho biết mùi, ngọt quanh hầu theo hoài, làm sao mà ăn lén cho đặng. Tề Thiên kiêm kế mà nói rằng: "Thôi, các ngươi ra ngoài cửa mà giữ cửa vườn, để ta ở nhà mát mà nghỉ một chút". Ai nấy đều vâng lệnh mà lui ra hết.

Chừng đó Tề Thiên lại nhà mát cởi đồ y phục ra, nhảy phóc lên cây đào, lừa trái nào chín mùi thì hái mà ăn tươi, làm một bụng lú lú mới nhảy xuống, bận áo đội lại xong rồi, ra cửa kêu Tiên lại về phủ.

Từ đó sắp sau, bắt bén, làm thế đó hoài, làm riết gần hết vườn đào!

Ngày kia Vương Mẫu nương nương ở cung Diêu trì tại hướng Tây (Bà này là chúa mấy vị tiên nữ), đến kỳ đào chín sửa soạn làm hội Bàn đào, bèn sai bảy nàng tiên bận bảy sắc áo, là: Thanh y tiên nữ, Huyền y tiên nữ, Tạo y tiên nữ, Tố y tiên nữ, Hồng y tiên nữ, Tử y tiên nữ, Lục y tiên nữ, xách giỏ lam đi hái trái Bàn đào.

Khi bảy nàng tiên đến cửa vườn, thì thấy có Thổ Địa, Lực sĩ và Tiên lại giữ cửa. Bảy nàng tiên nói: "Chúng tôi vâng lệnh Vương Mẫu đến đây hái đào về làm hội".

Thổ Địa nói: "Khoan vào đã, các cô! Xưa khác nay khác. Vả Thượng Đế có sai Tề Thiên Đại Thánh cai trị vườn này, chờ chúng tôi thua lại đã".

Thất tiên hỏi: "Tề Thiên Đại Thánh bây giờ ở đâu?"

Thổ Địa nói: "Đại Thánh ở trong vườn, đương ngủ trong nhà mát".

Thất tiên nói: "Chúng tôi đi có giờ khắc, chẳng dám trễ lâu, xin ông dắt vào nhà mát mà ra mắt, chờ biết chàng nào ngài dậy mà chờ!"

Thổ Địa nghe các tiên nói phải, liền dắt Thất tiên nữ vào nhà mát, thấy áo mao để đó mà không biết Đại Thánh đi đâu, kiêm cùng vườn mà chẳng thấy! Té ra Đại Thánh ăn vụng no rồi biến hình ra nhỏ còn hai tấc, chun nằm trong hột đào mà ngủ, nên kiêm không đặng.

Còn Thất tiên nữ nóng vè nên nói rằng: "Chúng tôi vâng lệnh Vương Mẫu đến đây, mà kiêm Đại Thánh chẳng đặng, lẽ nào dám về không!" Tiên lại nói: "Đại Thánh hay đạo đã quen, chắc là đi tìm bạn, các cô vâng chỉ thì hái lần đi, chàng Đại Thánh về, chúng tôi sẽ thua lại". Thất tiên nữ y lời, ra vườn trước hái đầy ba giỏ. Rồi lại vườn sau không thấy đào chín, còn những trái xanh, là bị Tề Thiên ănほn!

Thất tiên nữ nói: "Lạ này, hội này là hội lớn, chánh chín ngàn năm, sao vườn này không có trái chín, hái sao cho đầy một giỏ. Bởi vườn sau trái ít, nên hái đặng bảy giỏ mà thôi. Ba thứ đào vì sao lại chín một lượt? Là vì

ba ngàn năm chín môt thứ, hái hai giỏ, hội nhỏ; sáu ngàn năm chín môt thứ nữa, hái hai thứặng sáu giỏ thì hội trung, đến chín ngàn năm chín môt thứ nữa, đặng bảy giỏ nên chín ngàn năm thì đại hội.

Khi Thất tiên nữ kiêm khắp vườn, thấy phái nam trái đào ở trên hành nửa xanh nửa đỏ. Thanh y tiên nữ kéo hành ấy xuống, Huỳnh y tiên nữ hái rồi, Thanh y tiên nữ buông hành đào bật lên, Tề Thiên té nhào xuống, giật mình thót dậy, hiện hì nh rút thiết bảng hét lớn rằng: "Chúng bây là yêu quái ở đâu? Sao dám cả gan hái đào trộm".

Thất tiên nữ hái ki nh đồng quỳ xuống mà thưa rằng: "Chúng tôi không phải yêu quái, thiệt là Thất tiên nữ vâng lệnh Vương Mẫu hái đào làm hội, có trình Thổ Địa, vào kiêm Đại Thánh không đặng, chị em tôi sợ trễ nên phải hái lần, xin Đại Thánh bót giận và tha tội".

Tề Thiên nghe rõ thì đổi giận làm vui mà nói rằng: "Thôi, các tiên nga chờ dậy. Chẳng hay Vương Mẫu làm tiệc đai ai?"

Thất tiên nữ thưa rằng: "Lệ thường thì mời Phật Tổ bên Tây Phương, Quan Âm bên Nam Hải, Sùng Ân bên Đông huê, Huỳnh Linh bên Bắc đà, Huỳnh Giác ở Trung ương và Tam Thanh, Tứ đế, Thái Ất, Bát tiên, Địa tạng vương, Thập điện, Tứ Hải long vương, và các vị thần tiên tinh tú, đồng hội tề, rước Thượng Đế qua phó Bàn đào".

Tề Thiên hỏi: "Có thí nh ta chẳng?" Thất tiên thưa: "Chúng tôi không nghe nói". Tề Thiên nói: "Ta làm chức Tề Thiên Đại Thánh lại có công giữ vườn sao không mời ta dự tiệc".

Thất tiên nữ thưa rằng: "Lệ cũ thì vậy, chớ kỳ này không biết thế nào?"

Tề Thiên nói: "Phải, thôi, các cô đứng cho vững đã".

Nói rồi niệm chú làm phép định thần, chỉ các tiên nga mà nói rằng: "Đứng đó, đứng đó!" Thất tiên nữ đứng như trời trồng. Tề Thiên thấy các

tíên nữ trơ trơ dưới cõi đàò, liền nhảy vào nhà mát mặc áo đội mǎo, rồi cân đầu vân đi phó hội trước, xảy gặp Xích Cước đại tiên; Tề Thiên sinh ra một kế, liền bái mà hỏi rằng: "Chẳng hay ông đạo đi đâu?"

Xích Cước đại tiên nói: "Tôi đi phó hội Bàn đàò".

Tề Thiên nói: "Thượng Đế khen tôi có tài cân đầu vân hay lǎm, nên sai tôi đón các thần tiên mà dặn rằng: "Lệ này phải hội tè tại đền Thông minh; tập lẽ xong rồi, sẽ hội Bàn đàò luôn thê".

Xích Cước ngõ là thiệt cải lệ, nên quay lại đi qua Thông minh điện.

Còn Tề Thiên thấy Xích Cước đi xa rồi niệm chú... Biến hìn ra Xích Cước, rồi riết qua hội Bàn đàò. Khi vào tối Bửu các, thấy tiệc dọn chỉnh tè, những đồ mỹ miều kể đà không xiết, mà không có rượu với đàò, và chưa thấy ai dự tiệc. Tề Thiên muốn làm lén ba miếng, xảy có mùi rượu bên phía Đông phất qua thơm nực mũi, Tề Thiên bước qua thấy hũ rượu rất ngon thì bất thèm, ngặt có quan canh, biết làm sao đây! Liền nhỏ lồng bỏ vào miếng nhai nhỏ phun ra, hóa ra con buồn ngủ bay đậu trên mặt quan canh, quan liền ngủ gục hết.

Lúc này Tề Thiên làm lồng, lừa mấy ngón nhất hạng bung qua phía Đông mà ăn, nên cổ bàn lỡ hết. Tề Thiên ăn đồ no nốc, uống rượu say mềm! Nghĩ rằng: "Không xong, khi mình giữ vườn thì lừa đàò ngắt ăn hết, nay lại ăn vụng làm lỡ hết cổ bàn, khui hết mấy chi nh rượu mà uống! Nếu đến chừng khách tôi, thì chúng bắt chẳng sai, chỉ bằng lén lén về dinh mì nh mà ngủ, dù có lâu ra cũng dễ chối". Làm tuồng tinh táo riết về phủ Tề Thiên, nhằm lúc say ba ngủ, đi lạc qua cung Đâu suất.

Khi ấy Tề Thiên thấy bảng đề Đâu suất cung thì sực nhớ rằng: "Cung Đâu Suất là chỗ Thái Thượng lão quân ở, nếu vậy mình đã đi lạc xa rồi! Xưa rày cũng lâu đến ông này, săn dịp ghé thăm luôn thê".

Nói rồi sửa bước vào, chẳng dè ông Thái Thượng mặc giảng kinh trên lầu với ông Nghiêm Đăng, các đệ tử đều đứng hầu nghe giảng, nên Tề Thiên

vào cung Đâu Suất không thấy một người, liền đi thẳng vào phòng, thấy trong năm cái bầu đựng những thuốc kim đơn. Tè Thiên mừng quá nói rằng: "Từ mình thành tiên tối nay, biết thứ thuốc này là quý, song chưa đặng luyện chế mà cứu người, may gặp vật này, mà không có chủ, vậy mì nh uống thử ít viên". Nói rồi trút bầu thuốc bỏ vào miệng nhai nuốt.

Tè Thiên làm một hơi sạch trong bầu chǎng còn huòn nào hết, nhò thuốc đã rượu hết say giụt mì nh ngãm nghĩ rằng: "Không xong rồi, họa lớn bẳng trời, không phải dễ! Nếu Thượng Đế hay đặng ắt tánh mạng chǎng còn! Chỉ bằng chạy về động Thủy Liêm mà trốn".

Nói rồi nhảy tới Tây Thiên Môn, tàng hìn ra khỏi cửa, cân đầu vân nhảy xuống Hoa Quả Sơn, kêu lớn rằng: "Chúng bây ôi! Ta đã về đây!" Yêu tinh và quần hầu quỳ lạy mà thưa rằng: "Đại Thánh nỡ nào bỏ chúng tôi lâu quá vậy!"

Tè Thiên nói: "Không bao lâu mà!" Vừa nói vừa đi vào động, Tứ kiên tướng lạy mừng rồi hỏi rằng: "Đại Thánh đã ở trên trời một trăm mười năm, chǎng hay làm chức chi vậy?"

Tè Thiên nói: "Ta nhớ đâu ba bốn tháng, mà dưới thế này đến một trăm mười một năm! Nói cho phải, chuyện này khá. Thượng Đế hậu đãi và phong cho Tè Thiên Đại Thánh".

Lại thuật hết các công chuyện từ khi đi cho đến về đây. Yêu quỷ và quần hầu mừng rõ, rót rượu nước dừa dâng lên Tè Thiên hóp một miếng, rồi phun phèo phèo, nhăn mặt mà rằng: "Uống không đặng! Hồi sớm ta lại cung Diêu trì uống những quỳnh tương tiên tú, hơi thơm ngát, vị ngọt ngào, thương hại cho chúng bây biết làm sao mà uống cho đặng đồ quý ấy! Vậy thì ta lén lên trộm về vài hủ các ngươi uống một đứa một chút cũng đặng trường sinh".

Yêu quỷ và quần hầu tạ ơn, Tè Thiên Đại Thánh ra khỏi cửa động làm phép tàng hình, cân đầu vân lén vô cung Diêu trì, thấy quân canh còn ngủ!

Tề Thiên lụa hai hủ lớn cập nách, còn hai tay xách hai hủ nữa là bốn hủ, rồi tàng hì nh đem về động, làm hội tiên túu uống với yêu quái và quần hầu.

Nói về Thất tiên nữ tối mười hai giờ mới tan phép định thân, đồng xách giỏ hoa lam về tâu với Vương Mẫu rằng: "Chúng tôi hái hai vườn đào trước y số, đến vườn đào sau không còn một trái. Chắc Tề Thiên Đại Thánh ăn vụng hết. Chị em tôi đương kiêm đào, xảy đâu Đại Thánh nhảy ra hành hung muốn đánh, hỏi hội này mòi ai, chúng tôi nói theo lệ cũ, rồi Đại Thánh làm phép định thân, đến bây giờ chúng tôi mới tỉnh hồn về đãng".

Lúc ấy Vương Mẫu nghe nói nổi giận, liền vào tâu với Thượng Đế... Xảy có quân canh vào tâu: "Không biết ai ăn vụng lỡ cổ bàn hết, và uống rượu, lại lấy mất hết bốn hủ quỳnh tương lớn".

Kế Tú đại tiên sư vào tâu rằng: "Tôi chế thuốc Cửu chuyển kim đơn, đãng làm hội Đon ngươn, chẳng biết ăn trộm ở đâu mà trút hết năm bầu. Xin Thượng Đế cho người tra xét".

Thượng Đế nghe tâu lấy làm lạ? Xảy thấy tiên lại vào tâu rằng: "Tề Thiên Đại Thánh đi dạo hôm qua tối bữa nay chưa về".

Thượng Đế sanh nghi! Kế Xích Cước đại tiên vào tâu rằng: "Hôm qua tôi vâng lệnh Vương Mẫu phó hội Bàn đào, gặp Tề Thiên Đại Thánh nói với tôi rằng: Bệ Hạ dạy tôi đến Thông minh điện diễn lễ rồi sẽ phó hội Bàn đào, tôi trở lại đền Thông minh hôm qua tối nay, mà chẳng thấy tin giá ngự nên tôi phải đến đây đai lệnh".

Thượng Đế kinh hãi phán rằng: "Trẫm không truyền chỉ đài hiền khanh, chắc là Ngộ Không nó gạt khanh đó. Vậy thì Linh quan đi xét bắt Ngộ Không về đây coi nào!"

Giây lát Linh quan đi xét ra rõ cớ ấy, trở về mà tâu rằng: "Các việc ấy đều nơi Tôn Ngộ Không hết; nay nó đã trốn về núi Hoa Quả động Thủy Liêm, đang làm tiệc tiên túu ở dưới là rượu nó ăn trộm đó".

Thượng Đế nghe qua nỗi trân lôi đình, hạ chỉ đòi bốn vị Thiên tướng, Lý Thiên Vương, Na Tra, Nhị thập bát tú, Cửu Diện tinh quân, Ngũ Phương yết đế, bốn vị Công tào, các vị Thiên thần dẫn mười muôn thiên binh xuống vây núi Hoa Quả, bắt cho được Tôn Ngộ Không đem về trị tội.

Khi ấy chư thần tướng dẫn mười muôn binh xuống vây núi Hoa Quả, Lý Thiên Vương truyền trên búa lưỡi khấp trặc, gọi là Thiên la, dưới búa lưỡi khấp đất, gọi là Địa vong, trên chín lóp lưỡi, dưới chín lóp lưỡi, cộng lại là mười tám lưỡi. Trước sai mây vì sao dữ tợn, kéo binh tối trước động Thủy Liêm khiêu chiến.

Khi tái động, Cửu Diện tinh quân kêu rằng: "Đại Thánh ở đâu? Chúng ta vâng chỉ đến đòi Đại Thánh về trời, nếu bất tuân thì bị giết cả động". Tiểu yêu về báo lại... Tề Thiên đang nhậu với Tứ kiêm tướng quân và các Yêu vương, nghe báo chẳng hề sợ sệt, lại ngâm thơ rằng:

Ngõa nguê tiệc rượu lại ngâm thi,

Bao quản ngoài tai tiếng thị phi.

Ngâm mãi hai câu, có quân vào báo rằng: "Cửu Diện hung thần nhục mạ lắm!"

Tề Thiên cười rằng: "Kệ nó đừng báo làm chi, cứ đóng cửa cho chặt". Nói rồi ngâm hai câu nữa:

Thor rượu sanh vui ngâm lại nhau,

Công danh chỉ tính kiếp cùng chày.

Kế tiếp yêu vào hót hải báo rằng: "Đại Thánh ôi! Không xong! Chín vị hung thần phá hư cửa động rồi".

Tề Thiên nổi giận nói rằng: "Ta say quá, thôi Độc Giác quỷ vương dẫn bảy mươi hai chúa động ra trước, còn ta với Tứ kiêm tướng theo sau". Độc Giác quỷ vương vâng lệnh dẫn bảy mươi hai chúa động xông ra, bị Cửu Diện

chận đánh nồ phải thối lại, ra không khỏi động! Kế Tề Thi ên xách thiết bǎng tới hét lớn rằng: "Tránh Tránh". Độc Giác và bảy mươi hai chúa động tránh vẹt hai bên. Tề Thi ên xông ra đánh Cửu Diện phải lui ra cửa động.

Cửu Diện nói rằng: "Bật Mã Ôn không sợ chết, người phạm tội trời:

1.) Ăn vụng Bàn đàò;

2.) Uống lén rượu ngự túu;

3.) Ăn vụng cỗ bàn của Vương Mẫu;

4.) Lén uống thuốc kim đơn của Lão quân;

5.) Ăn trộm ngự túu đem về làm tiệc, nay còn cự chống cho thêm tội nữa sao?

"Tề Thi ên cười ngất nói rằng: "Năm điều đó quả có, ta không thèm chối; mà bây giờ chúng bảy muốn cái gì?"

Cửu Diện nói: "Nay Thượong Đέ sai chúng ta xuống bắt người, người mau chịu phép, kẻo liên lụy cả động".

Tề Thi ên nổi giận nói rằng: "Chúng bảy là đồ khôn, tài phép bao nhiêu mà nói lớn lối! Ta đập một cây cho rồi đời".

Cửu Diện hổn chiên, bị Tề Thi ên mạnh mẽ qua, Cửu Diện đánh không lại vọt chạy hết, về trại thua rằng: "Hầu yêu mạnh bạo vô cùng, chúng tôi đánh không lại".

Lý Thi ên Vương sai bốn vị Thi ên Vương dẫn Nhị thập bát tú kéo binh ra vây phủ. Tề Thi ên chẳng hề nao núng, dẫn bốn tướng mạnh và Độc Giác quý vương với bảy mươi hai động chủ ra cự địch. Đánh từ giờ thìn cho đến mặt trời lặn, Độc Giác quý vương và bảy mươi hai chúa động đều bị thiêu thân bắt hết, trừ ra có Tứ kiêm tướng chạy khỏi.

Còn đó Tề Thi ên đương đánh với Tú vị Thi ên vương, Lý thi ên Vương và Na Tra thái tử, Tề Thi ên nhổ một nắm lông bỏ vô miêng nhai nhổ phun ra, hóa hì nh Tề Thi ên vô số, đều cầm thiết bảng trợ chi ến với mình. Tú vị Thi ên vương, Lý Tị nh Na Tra đều bại tẩu! Tề Thi ên dùn mì nh thâu lông lại, về tới cửa động, thấy Tú kiên tướng dàn quân nghinh tiệp. Tú kiên tướng khóc ba ti ếng, rồi cười ba ti ếng.

Tề Thi ên hỏi: "Vì có nàò đã khóc lại cười?" Tú kiên tướng thưa rằng: "Khóc là khóc bảy mươi hai chúa động và quỷ vương bị bắt, còn cười là mừng Đại Thánh thắng trận mới về".

Tề Thi ên nói: "Sự chi nh chi ến thắng bại là việc thường, hơi nào mà buồn bức. Chúng ta ăn cho no, ngủ cho khỏe, mai bắt Thi ên Vương lại mà báo thù". Chúng đều thỉnh lệnh.

Nói về Lý Tị nh thâu binh, các Thi ên Vương về dung yêu quái hổ hang rất nhiều, mà bắt không đặng một con khỉ. Lý Thi ên Vương truyền Thi ên binh treo lục lạc theo Thi ên la Địa vong, hễ nghe rung lục lạc thì đón bắt, đừng cho yêu hầu trốn thoát.

CHƯƠNG 6

*Quan Âm phó hội hỏi cẩn do,
Tiểu Thánh ra oai trù Đại Thánh.*

Nói về Quan Âm Bồ Tát ở núi Phổ Đà tại Nam Hải. Khi Vương Mẫu mời phó hội, thì Quan Âm đi với đệ tử là Lý Mộc Tra pháp danh Hiệ Ngạn, đồng đến cung Diệu trì, thấy cổ bàn đã lõi hết! Tuy có mấy vị Thiên tiên, mà không ai ngồi tiệc, cứ bàn luận chuyện Tề Thiên.. Quan Âm ra mắt các tiên, các tiên đáp lê, rồi thuật chuyện lại...

Quan Âm nói: "Nếu không dự tiệc thì các vị theo bần tăng vào chầu Thượng Đế coi thế nào!"

Các tiên y lời, theo đến Thông minh điện, có bốn vị Tiên sư và Xích cước đại tiên nghinh tiếp. Quan Âm và các tiên bước vào, thì có Thái Thượng lão quân và Vương Mẫu còn ở đó. Chào hỏi với nhau rồi, Quan Âm quì tâu rằng: "Bây giờ tính hội này làm sao?"

Thượng Đế phán rằng: "Kỳ hội nào cũng vui, kỳ này bị yêu hầu quấy rối? Nên trăm giận sai mười muôn thiên binh bắt nó, chưa thấy trở về, không biết thắng hay là bại".

Quan Âm nói rằng: "Vậy thì Huệ Ngạn xuống núi Hoa Quả thăm coi thắng phụ thế nào! Nếu gặp đánh thì trợ chiến, rã về báo tin". Huệ Ngạn vâng lời xách thiết côn giáng hạ. Tới núi Hoa Quả thấy Thiên la Địa vong bùa giăng, liền kêu lớn rằng: "Ta là Nhị Thái Tử Lý Mộc Tra xin vào thám thính".

Lý Thiên Vương mở cửa di nh. Huệ Ngạn vào lạy cha và ra mắt bốn vị Thiên vương.

Lý Thiên Vương hỏi: "Con ở đâu tới đây?"

Huệ Ngạn thua rằng: "Con theo Bồ Tát phó hội Bàn đà, thấy hư hết cổ bàn, nên Bồ Tát vào chầu Thượng Đế. Thượng Đế thuật chuyện..., nên Bồ Tát sai con đi thám thính". Đang nói nửa chừng, kế có quân vào báo rằng: "Tề Thiên dẫn hầu tinh đến khiêu chiến".

Huệ Ngạn thua rằng: "Bồ Tát dạy con đi thám và trợ chiến, con xin ra trận coi yêu quái thế nào?"

Lý Thiên Vương nói: "Con đi thì phải cho cẩn thận".

Huệ Ngạn huơ thiết côn ra khỏi cửa, rồi hỏi rằng: "Tề Thiên là ai?"

Tề Thiên nói: "Lão Tôn đây! Cõi người là ai đó?"

Huệ Ngạn nói: "Ta là học trò Quan Âm bồ tát, con thứ hai của Lý Thiên Vương tên là Mộc Tra tự Huệ Ngạn đây".

Tề Thiên nói: "Sao ngươi không ở Nam Hải mà tu, đến đây làm gì?"

Huệ Ngạn nói: "Ta vâng lệnh thầy đi thám thính, thấy ngươi khiêu chiến, nên ta ra mà bắt ngươi".

Tề Thiên nói: "Mi chó khoe tài, ta đập mi một cái cho biết".

Huệ Ngạn giơ côn ra đỡ, đánh đặng sáu mươi hiệp Huệ Ngạn chạy dài. Tề Thiên tinh hâu quân về động.

Còn Huệ Ngạn chạy về thở dốc mà rằng: "Tề Thiên thiệt có tài, con cự đà không lại". Lý Thiên Vương hoảng kinh truyền viết biểu cầu cứu, sai Đại Lực quỷ vương theo Huệ Ngạn về trời dâng biểu.

Khi ấy Huệ Ngạn về thuật chuyện cho Quan Âm nghe Quan Âm còn suy nghĩ. Còn Đại Lực quỷ vương dâng sớ Thượng Đế coi rồi phán rằng: "Sá gì một con quỷ mà mười muôn Thiên binh làm không lại, mà phải xin tiếp cứu! Bây giờ tính sai đạo binh nào?"

Quan Âm chắp tay tâu rằng: "Bệ Hạ chớ lo! Bần tăng dâng một vị thần, bắt yêu hầu nháy mắt".

Thượng Đế phán hỏi: "Bồ Tát cử ai?" Quan Âm tâu rằng: "Người ấy kêu Bệ Hạ bằng cậu ruột. Nhị Lang hiền thánh tên Dương Tiễn, khi trước giết sáu con yêu, lại có sáu người anh em bạn tại Mai Sơn, sao có 1200 thần thảo đầu, thần thông quảng đại, bây giờ ở tại vàm Quán Châu, và có tánh kiêu, như sai đi đánh thì đi, nếu đòi về trào mà sai thì chắc không chịu! Xin Bệ Hạ xuống chiêu sai va, thì chắc va phụng mạng." Thượng Đế y lời truyền viết chiêu diều binh rồi sai Đại Lực quỷ vương đi.

Khi Đại Lực quỷ vương tới vàm Quán Châu, đến trước dinh, Nhị Lang hiền thánh tiếp sứ, rồi thiết hương án quì đọc chiếu như vậy: "Tề Thiên Đại Thánh là Tôn Ngộ Không ở tại động Thủy Liêm núi Hoa Quả, hội Bàn đao nó phá rã rồi, Thiên Binh Thiên Tướng bị đà xưng vũng. Xin hiền khanh ra sức cùng nghĩa để giúp công Trị bình, trẫm sẽ phong, chỉ nhồn rồi ta ban thưởng."

Nhị Lang hiền thánh vâng lời tạ ơn; rồi nói rằng: "Vậy Thiên sứ về trước tâu lại, rằng tôi phụng chỉ đê binh." Nói rồi kêu sáu anh em: Khương thái úy, Trương thái úy, Giảo thái úy, Lý thái úy, Quách Thân tướng quân, Trực Kiện tướng quân, bảo đem 1200 thần thảo đầu cho sao, đem cung tên khí giới theo, đồng nổi gió, bay qua núi Hoa Quả, thấy Thiên la Địa vong

bùa giăng, Nhị Lang hiển thánh kêu lớn rằng: "Ta là Nhị Lang hiển thánh chân quân, vâng chỉ đem quân trợ chiến". Lý Thiên Vương nghe báo truyền mở cửa di nh nghinh tiếp. Nhị Lang hiển thánh vào hỏi việc chiến chiến thế nào? Lý Thiên Vương thuật chuyện lại, Nhị Lang hiển thánh cười rằng: "Để nó giỏi nó thần thông với tôi. Các ông hãy mở Thiên la Địa vong ra, hễ đánh đâu vây đó mà thôi, xin Thác Tháp thiên vương hay là Tam Thái Tử cầm kiếm chiêu yêu đứng trên mây soi xuống, đừng tôi coi mà theo nó, dẫu nó biến ra vật chí cũng biết, đừng cho nó sẩy khó lòng".

Nhị Lang hiển thánh dặn các thần thảo đầu cột chó, cầm ó lại, chờ khi hồn chiến sẽ thả ra. Dặn rồi dẫn sáu tướng tới động Thủy Liêm khiêu chiến. Thấy bầy khỉ đóng binh như rồng uống khúc, trước cửa động dựng cờ đè chử Tề Thiên Đại Thánh, Nhị Lang hiển thánh nói: "Loài yêu hầu vô lê, muốn địch thể với trời!"

Khi ấy tiểu hầu vào báo, Tề Thiên nai nịch cầm thiết bảng xông ra hỏi rằng: "Người là tiểu tướng ở đâu, dám cả gan đến đây khiêu chiến?"

Nhị Lang hiển thánh nạt rằng: "Mi có mắt mà không người, ta là cháu kêu Thượng Đế bằng cậu, chúc Chiêu huệ tịnh hiển vương, là Nhị Lang hiển thánh chân quân, vâng chỉ đến bắt người đây".

Tề Thiên nói: "Ờ ta có nghe em Thượng Đế muôn chồng, xuống phàm trần kết đôi với Dương quân, sinh đang một trai tên là Dương Tiên sức mạnh nhổ núi Gi ao Sơn, có phải là mi đó chăng? Mi là con nít nhảy mũi ta không nỡ xuống tay, ta tha cho mi về kêu Lý Thiên Vương ra đây cự chiến".

Nhị Lang nổi giận mắng rằng: "Yêu hầu cà xốc, ta chém một đao". Hai đằng đánh nhau, ba trăm hiệp sức cũng cầm đồng. Nhị Lang hiển thánh hóa mình cao muôn trượng, tóc đỏ, mặt xanh, nanh dài, mũi lớn, cầm đao lớn bằng hòn núi chém bổ Tề Thiên. Tề Thiên cũng biến hình cao muôn trượng, cầm thiết bảng lớn như núi Thái Sơn cự với Nhị Lang hiển thánh.

Lúc này bị nh yêu hoảng vái hết chòn vòn, tướng khỉ run en thôi cà thẹt!

Chừng ấy sáu tướng của Nhị Lang hiển thánh mới thả chó và ó ra, trên nhành ó liễn, dưới gốc chó râm, binh tướng săn nà, làm cho bầy khỉ quăng gươm ném giáo, con vọt vô rùng, con nhảy vào động.

Tề Thiên thật không sút chi Nhị Lang hiển thánh, song thấy quần hầu vỡ tan, phải hiện nguyên hình chạy về tiếp cứu! Nhị Lang hiển thánh đuổi theo. Tề Thiên không muốn cự bởi nóng bầy khỉ nên riết về, ai dè về gần cửa động, bị sáu tướng của Nhị Lang đón lại mà rằng: "Con khỉ khốn chạy đâu?"

Phần chó với ó nó vải theo, Tề Thiên tung thế, thâu thiết bảng giắt vào mép tai, rồi biến ra con se sẻ bay lên ngọn cây mà đậu! Sáu tướng kiếp không đặng.

Kế Nhị Lang hiển thánh chạy đến hỏi rằng: "Các em ruột tới đâu mà mất nó".

Sáu người nói: "Chúng tôi vây nó tại đây, không biết nó biến đi đâu mất!".

Nhị Lang hiển thánh trợn mắt ngó lên, thấy trên ngọn cây có yêu khí, biết là Tề Thiên biến ra se sẻ ấy, liền hiện nguyên hình lại, rồi dùn mình biến ra con bù cắt, bay lên mổ se sẻ, se sẻ sợ bay bỗng hóa ra con cò ngà bay lên mây. Bù cắt biến ra hạc biến bay theo. Cò ngà hoảng kinh xẹt xuống suối hóa ra con cá. Hạc biến bay theo xuống suối không thấy con ngà, thì chắc con ngà đã biến ra tôm cá, liền hóa ra con séo mà xom, con cá thấy con séo xom lia xom lịa, thì nghi là Nhị Lang biến ra, liền lội thổi lại. Con séo thấy con cá chày mà đuôi không đỏ, biết là Tề Thiên biến chạy theo mà mổ. Con cá thấy con séo sao chân không đỏ, biết chắc là Nhị Lang theo mình biến lặn xuống biển ra con rắn nước, nhảy vọt lên bờ, lủi vô cổ rậm.

Con cò séo mổ hụt, lại thấy rắn nước nhảy lên bờ, thì chắc là Tề Thiên hóa rắn mà trốn, séo biến hóa ra hạc xám theo mổ rắn nước, rắn nước chạy vọt lên trên núi hóa ra chim nắt nước, đậu theo mé khe, Nhị Lang hiển thánh thấy Tề Thiên biến ra vật hèn mọn, thì không thèm hóa ra vật khác làm chi, liền hiện hình người lấy cung mà bắn. Chim nắt nước lệ mắt, liền nhào

xuống chân núi, hóa ra một cái miếu Thổ Địa, cái miệng làm cửa, hai hàm răng làm cánh cửa, cái lưỡi làm cốt Thổ Địa, cặp mắt làm cửa sổ, còn cái đuôi không biết làm sao phải hóa làm cột cờ dựng sau miếu! Nhị Lang hiển thánh tới gặp miếu Thổ Địa sau miếu có dựng cờ; Nhị Lang ngẫm nghĩ cười rằng: "Con khỉ nó gạt ta đây! Ta khi nào mắc kẽ, thuở nay miếu Thổ Địa đãi nào dựng cờ sau lưng, Tề Thiên gạt ta chun vào để nó cắn. Ta không thèm vô cửa, ta đánh phá cho hư gãy cánh, rồi ta sẽ vào". Tề Thiên nghe nói nghĩ rằng: "Nếu để nó đập phá cửa, thì gãy răng đui mắt mình còn gì". Nghĩ rầm vùng biển mất! Nhị Lang hiển thánh kiêm hết sức không đặng!

Kế bốn Thái Úy, hai tướng quân chạy tới hỏi rằng: "Anh bắt đặng Tề Thiên chưa vậy?" Nhị Lang hiển thánh cười mà thuật chuyện vậy vây...Sáu người đều sững sờ! Nhị Lang hiển thánh nói: "Vậy các em ở đây coi chừng, để ta lên mây kiểm nó". Nói rồi nhảy lên nửa chừng, thấy Lý Thiên Vương và Na Tra đang ở trên mây soi kiêng. Nhị Lang hiển thánh nói: "Thiên Vương có thấy yêu hầu chàng?" Lý Thiên Vương nói: "Nó không có lên đây, ta đang soi gương mà tìm nó". Nhị Lang hiển thánh thuật chuyện lại, Lý Thiên Vương nghe nói, thì cầm kiêng mà soi, rồi cười ngất mà rằng: "Con khỉ nó qua vàm Quán châu là chõ Chon quân ở kia kia, Chon quân trở về bắt nó cho mau". Nhị Lang hiển thánh nghe nói xách đao đi riết.

Nói về Tề Thiên gần tối vàm Quán châu, liền giả hình làm Nhị Lang hiển thánh, đi thẳng vào cửa miếu, Quý sứ ngỡ là chủ về, kéo ra làm lễ rước vào. Tề Thiên ngồi giữa bảo đem sổ bộ ra xem, thấy đè Lý Hổ đem tam sanh cúng trả lễ, Trương Long cầu gia đạo bình an, kẻ tới cầu con, người xin cứu bệnh. Dương xem sổ bộ, kê báo già già về nữa! Quý sứ nghe báo chạy ra sững sờ! Nhị Lang hiển thánh hỏi: "Có Tề Thiên tới đây không?" Quý sứ thưa rằng: "Có một già già hì nh dung như vậy, đương xem bộ sổ ở trống".

Nhị Lang hiển thánh nghe nói xông vào. Tề Thiên xem thấy hiện hình mà nói rằng: "Nhà ngươi đừng lâu táu, miếu này về Lão Tôn rồi!" Nhị Lang hiển thánh chém một dao, Tề Thiên đưa thiết bảng ra đỡ. Hai người đánh với nhau ra khỏi cửa, vừa đánh vừa chạy đến chân núi Hoa Quả! Đã súc cầm

đồng thì chó, lại còn sáu người trợ chiến và thiêng binh thiêng tướng phủ vây. Lúc này Đại Lực quỷ vương về tâu..

Thượng Đế với Quan Âm, Thái Thượng, Vương Mẫu và các tiên còn ở lại đền bàn luận, Thượng Đế nghe Đại Lực quỷ vương tâu chuyện thì hỏi rằng: "Nhị Lang hiện thánh đánh cả ngày sao không nghe tin thắng bại?"

Quan Âm chắp tay tâu rằng: "Xin Bệ Hạ, ngự ra của Nam Thiên với Thái Thượng đạo tổ để xem thắng phụ đường nào". Thượng Đế khen phải, liền ngự ra Nam Thiên Môn, mở cửa trời xem xuống, thấy Lý Thiên Vương cầm kiêng đứng trên mây với Na Tra. Các thiêng binh thiêng tướng thì vây phủ Tề Thiên, còn Nhị Lang hiện thánh với sáu người em vậy đánh Tề Thiên, mà cũng trật vuột làm không xuể!

Quan Âm nói với Thái Thượng rằng: "Tôi tiến cử Nhị Lang là thần thông quảng đại, mà còn bắt không đặng Tề Thiên. Thôi, để tôi giúp Nhị Lang một phép đặng bắt nó cho rồi".

Thái Thượng hỏi: "Bố tát làm sao mà giúp?"

Quan Âm nói: "Tôi quăng cái Tịnh bì nhì xuống đập đầu con khỉ, đầu không chết cũng té nhào thì Nhị Lang bắt đặng".

Thái Thượng nói: "Cái tịnh bì nhì của Bồ Tát bằng ngọc, như đánh nhầm thì tốt, rủi có trật bể uổng! Thôi, để tôi giúp cho".

Quan Âm hỏi: "Đạo tổ dùng vật chi?"

Thái Thượng cởi cái vòng trong tay tả mà rằng: "Cái vật này bằng gang, tôi tẩm luyện đã linh lẫm, nhờ đeo trong mình, nên rất quý! Nước ngâm không ướt, lửa cháy không mềm, quăng đụng vật chi thì nó quần chặt cứng nên gọi là Kim Cang trát, một tên riêng là Kim Cang sào. Năm trước, tôi qua khỏi cửa Hầm cốc cũng nhờ nó, mới độ nước Tây Vực thành Phật nhiều lẫm. Để tôi quăng xuống cho mà coi". Nói rầm quăng xuống.

Khi Tè Thi ên đương mê trận, chẳng dè Kim Cang sào rót nhầm đầu, Tè Thiên té nhào, bộ như chết hụt, lồm cồm chờ dậy, bầy chó nhảy vô cắn xé, trì kéo lăng nhăng, nên Tè Thi ên nằm dưới đất la chó, vừa la vừa chờ dậy, bị Nhị Lang hiến thánh và sáu anh em xúm lại bắt Tè Thiên đê xuống lầy ngoéo sắt móc eo ếch, xỏ tiên thằng trai lại hết thế vùng vẫy.

Khi ấy Thái Thượng thâu Kim Cang sào, rồi mời Thượng Đế với Vương Mẫu, Quan Âm về điện Linh Tiêu. Còn bốn Thái Úy và hai tướng quân dẫn Tè Thiên vào trại. Các Thiên Vương và Thiên tướng đồng khen rằng: "Thiệt là nhờ công lao Tiểu thánh, mới bắt đặng yêu hầu".

Nhị Lang hiến thánh nói: "Nhờ hồng phước của Thượng Đế và oai lực các ông, chó tôi có tài chi mà khen ngợi".

Sáu người em bạn thừa rắng: "Xin anh để chúng tôi dẫn yêu hầu nạp cho Thượng Đế".

Nhị Lang hiến thánh nói: "Các em chưa có sắc phong, không nên chầu Thượng Đế, để sai thần Lục đinh lực giáp giải nó lên thiêng tào, còn các em vào núi này trừ cho hết yêu quái. Còn ta theo các vị Thiên tướng lên Đế đinh lãnh thưởng, sẽ về phân phát cho nhau".

Sáu người đều vâng lệnh, đi xuống Hỏa Quả Sơn.

Còn Nhị Lang hiến thánh đi với Thiên Tướng Thiên Bình về tới Thông minh điện. Thiên sứ tâu rắng: "Nhị Lang và Thiên Bình Thiên Tướng bắt đặng Tè Thiên giải về". Thượng Đế truyền Đại Lực quý vương, Lục đinh, Lục giáp, với các tướng trai, dẫn Tôn Ngộ Không tới đài trâm yêu mà phân thây muôn đoạn.

CHƯƠNG 7

*Dại Thánh trốn khỏi lò Bát quái,
Thích ca nhốt yêu núi Ngũ hành.*

Khi ấy chúng thần dẫn Tề Thiên tới đài trăm yêu, trái vào cột hàng yêu, gurom chém mẻ gurom, giáo đâm mẻ giáo, hỏa tinh đốt không cháy, Thiên Lôi đánh không sòn! Đại Lực quỷ vương và các Thiên tướng tâu lại...

Thượng Đế phán rằng: "Không biết yêu hầu học phép hộ thân ở đâu mà dặng như vậy! Bây giờ liệu làm sao?"

Thái Thượng tâu rằng: "Con khỉ ấy ăn bàn đào, uống ngự tửu, lại nuốt hết năm bầu thuốc kim đơn của tôi, nên nó thành mì nh vàng rồi làm sao giết cho chết! Vậy xin Bệ Hạ gi ao nó cho tôi bỏ vô lò bát quái, dùng lửa phép mà hầm nó, hễ chảy thuốc kim đơn ra hết, thì nó phải ra tro".

Thượng Đế phán rằng: "Vậy thì giao Tề Thiên cho Lão quân khiển sát". Thái Thượng vâng chỉ...

Rồi Thượng Đế với Nhị Lang hiển thánh lên điện, thưởng một trăm bông vàng, một trăm ve ngự tửu, một trăm hột hưởn đơn và gấm thêu châu báu... Nhị Lang hiển thánh tạ ơn, rồi lạnh phàn thường lui về miếu cũ.

Còn Thái Thượng về cung Đâu Suất mở trái cho Tề Thiên, bỏ vô lò bát quái đây nắp lại, truyền Lục di nh Lục gi áp và một đạo sĩ coi chụm lửa cho đủ bốn mươi chín ngày đêm. Nguyên lò bát quái là tám cung: Cung Càn, cung Khảm, cung Cấn, cung Chấn, cung Tốn, cung Ly, cung Khôn, cung Đoài, mà cung Tốn ở trên gió. Tề Thiên nép bên cung Tốn cho khỏi lửa, tuy không lửa thì mặc lòng, chớ cũng bị khói un hai con mắt nâu hết, nên hành mắt lửa tròng vàng!.

Đủ bốn mươi chín ngày đạo sĩ dỡ nắp ra coi, trong ý tưởng Tề Thiên tiêu rồi, còn thuốc kim đơn chảy ra cả khối. Ai dè Tề Thiên đương dụi con mắt, nghe tiếng dỡ nắp lần cản, trên miệng lò trống lồng! Tề Thiên vùng nhảy thót ra, đã ngã lò rót xuống trung giới, sau thành Hỏa diệm sơn, làm đạo sĩ phải đọa.

Khi bình tĩnh Đạo sĩ đây nắp không kịp Còn Lục di nh Lục gi áp a lại nắm Tề Thiên mà kéo, Tề Thiên vụt lăn cù! Lúc ấy Tề Thiên như cọp sút rợ Thái Thượng nóng mũi chạy theo níu lại, bị Tề Thiên xô ngã sấp! Rồi lấy thiết bảng ra riết tới thi ên cung loạn đả! Chính vì sao lỗ đóng cửa, bốn Thiên Vương chạy tan

Tề Thiên đánh đến chỗ nào thì tan chỗ nấy, không ai dám cự, đánh tới Linh Tí êu bửu điện, nhờ có bộ hạ ông Hựu Thánh chọn quân là Vương linh Quan giữ điện, thấy Tề Thiên loạn đả. Linh Quan rút roi vàng cản lại hỏi rằng: "Con khỉ khốn đi đâu? Có ta đây không dặng ngang dọc". Tề Thiên không thèm nói lại, hươu thiết bảng đập nhau, Linh Quan lấy sức chống cự, chưa biết hon thua.

Khi ấy Hựu Thánh chọn quân cho đòn 36 vị lôi công tối ví Tề Thiên hổn chiến. Tề Thiên không nao núng hóa ra ba đầu sáu tay cầm thiết bảng đánh như chong chóng. Linh Quan và 36 vị lôi công vây ngoài xa không dám xáp lại. Thượng Đế ki nh hãi, liền truyền chỉ sai Du Diệc linh quan và Duật Hành chọn quân, đồng qua Tây Phương dặng thí nh Phật Tổ Như Lai cứu già

Nói về hai vị thiền súr đằng vân đến Lôi âm tự, cây bốn vị Kim cang, và tám vị Bồ tát; dẫn tới trước tòa sen, hai vị đánh lê rồi, Thích Ca hỏi: "Thượng Đế sai nhị thánh đến đây có việc chi?"

Hai vị thuật chuyện và bạch rằng: "Bởi có sự gấp rút như vậy, nên phải cầu Phật Tổ từbi cứu giá".

Thích Ca nói: "Các vị Bồ Tát ở đây, để ta đi cứu giá".

Dặn rồi kêu Ânang tôn giả và Ca Diếp tôn giả đi theo, hóa hào quang bay gần tới Linh Tiêu bửu điện, nghe khua khí giói điếc tai, ấy là 36 vị lôi công vây đánh Tề Thiên mà không đã ngứa! Thích Ca dạy lôi công bãi chiến, rǎi kêu Tề Thiên ra hỏi.

Tề Thiên hiên nguyên hì nh, lướt tới hé t lớn rằng: "Ngươi là kẻ thật thà ở xứ nào tới đây khuyên giải?"

Thích Ca cười rằng: "Ta ở nước Cực lạc hiệu Thích Ca như lai, nghe đồn ngươi ngang dọc làm phản cung trùi, nên ta đến hỏi thăm cho biết, chẳng hay ngươi sinh tại đâu, thành đạo năm nào, vì có chi mà sanh loạn như vậy?"

Tề Thiên nói: "Ngươi muốn rõ cội rẽ của ta, thì nghe ta ca đây".

Ca rằng:

Thinh không trồi đất nứt sanh ta,

Hoa Quả non tiên thiệt của nha

Ở động Thủy Liêm tài tút chúng

Học thầy Tây Thổ phép cao xa

Luyện chước sống đời tỳ nhục nguyệt,

Ra công giúp chúng khiếp yêu ma

*Vì ở trung thần chê si ễn thở,
Đốc lên thương giới ngự chuong tào
Hơn thua cuộc thế lòng không chát,
Dời đổi ngôi trời chí đã sa
Có đức có tài thì có vị,
Ai thua gì nhượng nghiệp hoàng gia.*

Thích Ca nghe rồi cười rằng: "Ngươi bất quá một con khỉ thành tinh, sao dám cướp ngôi Thượng Đế? Vả Thượng Đế tu tới 1550 kiếp, mỗi kiếp đều nhiều năm, ngươi công đức bao nhiêu, phòng muộn tranh ngôi báu? Sao ngươi không sợ chết, phải lo việc tu hành, nếu còn làm thói dọc ngang, gấp kẻ đạo cao thì uống mạng?"

Tề Thiên nói: "Tu nhiều kiếp thì mặc dầu, không lẽ làm vua hoài hủy. Lời tục nói: Ngôi lâu còn dời chỗ, ngôi báu cũng đổi thay. Người hãy bảo Thượng Đế dọn đồ đi mà nhường ngôi cho ta, bằng không thì ta đánh mãi".

Thích Ca nói: "Ngươi trừ phép trường sanh và biến hóa ra, còn phép chi hay nửa chặng, mà dám nhường ngôi Thượng Đế?"

Tề Thiên nói: "Ta có phép rất nhiều, 72 phép huyền công, luyện đặng trường sanh bất tử, và cân đầu vân cũng hay, nhảy một nhảy hơn 108000 dặm. Tài phép như vậy làm vua trời không xứng hay sao?"

Thích Ca nói: "Vậy thì ta đánh cuộc với ngươi, nếu ngươi nhảy khỏi bàn tay hữu của ta, thì ngươi hon, ta bảo Thượng Đế nhượng thi ên cung cho ngươi, khỏi bẽ chi nh chi ến, còn ngươi nhảy không khỏi bàn tay ta, thì ngươi trở về trung giới tu ít kiêu nữa sẽ lên tranh đoạt".

Tè Thi ên nghe nói cười thầm rắng: "Thí ch Ca thi ết quê mùa quá! Lão Tôn nhảy một cái 108. 000 dặm, sá chi bàn tay, đầu bao lón, lại nhảy không khỏi". Nghĩ rì hỏi lớn rắng: "Ngươi làm chủ việc ấy chắc không?"

Thí ch Ca nói: "Chắc". Nói rồi xòe bàn tay huu ra, bằng lá sen.

Tè Thi ên cất thiết bảng, rồi co giò nhảy qua! La lón rắng: "Ta qua khỏi rì".

Ngó quanh quắt thấy năm cây cột đỏ như thịt, trên ngọn có mây xanh. Tè Thi ên nói: "Mình nhảy xa quá, tái đây cùng đường rì, thì Thí ch Ca bảo Thượng Đế nhường ngôi cho mình chắc lắm! Song mình phải làm dấu, phòng sau đối nại với Thí ch Ca". Nghĩ rì nhổ lông hóa viết mực, đẽ tại cây cột giữa, tám chữ rắng: "Tè Thi ên Đại Thánh đáo thử nhút du". Nghĩa là: Tè Thi ên đi chơi tái chỗ đó. Đẽ rồi lại đáy xuống gốc cột thứ nhất một vũng, rì cân đầu vân trổ lại, té ra cũng còn đứng trong bàn tay Thí ch Ca mà nói rắng: "Ngươi là con khỉ đáy vất! Ra không khỏi bàn tay ta mà còn mía mỏ!"

Tè Thi ên nói: "Ngươi có theo ta đâu mà biết, ta đi tái chân trời, thấy năm cây cột đỏ, trên ngọn có mây xanh, ta có làm dấu, ngươi không tin đì mà coi?"

Thí ch Ca nói: "Ta chẳng đi đâu hết, ngươi hãy cuối đầu xuống mà coi?"

Tè Thi ên trợn mắt dòm xuống, thấy ngón tay giữa của Thí ch Ca có đẽ tám chữ: Tè Thi ên Đại Thánh đáo thử nhút du, dưới cộng tay cái còn bọt, nước đá!

Tè Thi ên hoảng kinh nói rắng: " Kỳ không, kìa! Ta đẽ tám chữ đó nơi cây cột chống trời, sao lại ở nơi tay nõ! Chắc họ có phép tiên tri, làm vậy đặng gạt mình, ta chẳng hề tin, đi coi lại một nữa". Nói rồi nhảy lên một cái bị Thí ch Ca lật bàn tay xuống đất, năm ngón tay Thí ch Ca hóa ra năm hòn núi Ngũ Hành, chụp đẽ trên lưng Tè Thi ên Đại Thánh! Các vị lôi thần và A

Nan, Ca Diếp chắp tay khen rằng: "Hay lắm!" Thích Ca bảo A Nan, Ca Diếp từ giã ra về.

Xảy thấy Thi ên Bồng Thi ên Hựu chạy đến tâu rằng: "Xin Phật Tổ nán chờ Thượng Đế ra mắt". Thích Ca ngó lại thấy xe rồng tán phụng hương báu nhạc trời,

Thượng Đế ngự ra tạ ơn rằng: "Nhờ Phật Tổ trù đãng yêu hầu, xin nán lại dự tiệc, ngỏ dùng lê mọn tạ ơn".

Thích Ca chắp tay tâu rằng: "Lão tăng vâng chỉ tối trợ lực với chư thần, có công lao bao nhiêu mà phòng cảm tạ".

Thượng Đế truyền mòn các thần tiên đồng phó hội tạ ơn Phật Tổ, lại truyền tiên nữ dọn yến, bàn đàو, ngự túu, cùng đồ trân tu quý báu không biết bao nhiêu.

Giây phút các thần tiên đến trước Phật Tổ mà bạch rằng: "Phật Tổ từ bi đại đức trù đãng yêu hầu, chúng tôi cảm tạ. Xin Phật Tổ đặt tên hội này là hội chi, theo đeo cuộc này".

Thích Ca nói: "Nay trên trời đã an, thì đặt An thi ên hội cũng đãng".

Các thần tiên đều khen hay! Lúc ngự yến có tiên nữ ca vang, nhạc trời trỗi chắp. Vương Mẫu dẫn các tiên nga đến dâng bàn đào, mà bạch rằng: "Khi trước bị yêu hầu phá hội bàn đào. Nay nhờ Như Lai trừ nó, lại làm hội An thi ên, tôi chẳng biết lấy chi tạ ơn, nên rửa tay hái ít trái bàn đào đem dâng lấy thảo". Thích Ca chắp tay tạ ơn. Vương Mẫu dạy tiên nga ca múa.

Giây lâu có Nam Cực tiên ông cõi hươu đến ra mắt Thượng Đế, rã đến trước mặt Phật Tổ mà bạch rằng: "Khi trước tôi nghe Lão quân dẫn yêu hầu về mà đốt, tưởng họa tán Đà tiêu rồi, không dè nó thoát ra được, đánh phá cung trời làm cho kinh động Thượng Đế, nay nhờ Phật Tổ trị an, lại thiết An thi ên hội, nên tôi đem cỏ thoát bông hương, kim đơn châu bích, xin Như Lai nhiệm lê mọn" Thích Ca thâu lanh. Kế Xích cuốc đại tiên đến ra mắt

Thượng Đế, rồi bạch với Phật Tổ rằng: "Nhờ ơn Phật Tổ trí đặng yêu hồn, tôi xin dâng hai trái giao lê, ít trái lão táo gọi là chút tạ ơn".

Thích Ca cũng lạnh, rồi dạy Ân Nang Ca Diếp thâu lẽ vật, đặng từ tạ ra lui về. Xảy thấy Linh Quan đi tuần về báo rằng: "Tề Thiên ló đầu ra khỏi núi!" Thích Ca nói: "Không hề chi". Liền lấy một tờ giấy trong túi ra có đế sáu chữ vàng là Án ma ni bát di hồng. Sai A Nan tông giả đi dán trên chót núi Ngũ Hành, năm hòn núi tự nhiên chắc cứng, như trên có câu đầu, dưới có ràng cảng rút vô vậy! Tuy ló đầu ló tay ra, mà dậy không nổi. Xong rồi Thích Ca giã từ Thượng Đế và các thần tiên ra về, tuy vậy mà lòng cũng từ bi, sai Thổ Địa và Ngũ Phương Yết Đế canh giữ Tề Thiên, dặn có đói thì cho ăn sắt cục! Khát thì nấu đồng ti êu ra cho uống! Chờ hết tội sẽ cho người đến cứu. Dặn xong rồi về chùa Lôi Âm, bên bước Cực Lạc.

CHƯƠNG 8

*Như Lai tạo kinh truyền Cực Lạc,
Quan Âm vâng chỉ xuông Tràng an.*

Nói về Phật Tổ từ tạ Ngọc Đế về đến Lôi Âm bửu sai, để các vị Bồ Tát Kim cang cầm tràng phan bửu sai ra tiếp giá. Như Lai lên ngồi tòa sen, hào quang sáng lòe. Các Bồ Tát Kim cang chấp tay làm lễ hỏi: "Phá cõi trời, làm rối bàn đào hội, là ai vậy?"

Như Lai phán các việc đầu đuôi, hết thảy nghe nói đều mừng rỡ lui chầu.

Ngày kia Phật Tổ kêu các vị ^ẤAla, Yết Đế, Bồ Tát, Kim Cang mà nói rằng: "Từ thâuặng yêu hồn tinh lạiặng năm trăm năm dưới phàm. Nay ta có một bửu bồn, kêu là Vu Lan bồn có đủ trái ngon bông lạ cho các người hưởng nhở, ý các người muốn chăng?" Hết thảy chấp tay tạ ơn. Phật Tổ biểu ^ẤNang Ca Diếp phân phát cho đại chúng. Hết thảy cảm tạ rồi, xin Như Lai giảng dạy. Như Lai giảng tam thừa kinh phép chánh quả rồi nói với chúng rằng: "Ta xem trong bốn cõi đại bộ chầu, con người lành dữ khác nhau. Tại Đông Thắng thần chầu kính trời đất, có lòng hiền, Tây ngưu hạ chầu không tham ái; Bắc Cực lư chầu hay sát sanh vọng ngũ, còn Nam Thiên bộ chầu

tham dâm dục, hay đâm chém, miệng lưỡi hung dữ độc ác. Nay ta có ba tạng chân ki nh khuyān người lanh".

Chư vị Bồ Tát chấp tay hỏi: "Ba tạng ki nh thế nào?"

Như Lai nói: "Một tạng nói về việc trời, một tạng nói về trời đất, một tạng nói về việc đất, còn một tạng thì cứu ma độ quỷ. Ba tạng cộng lại là 25 bộ cai ra một muôn năm ngàn một trăm bốn mươi bốn cuốn (15.144) thật là phép chu nhân thánh thiện. Ta muốn cho về Đông độ, e thiên hạ ngu dại chê bai phép Phật, chẳng biết kinh du là chánh tông. Phải đểng một người tài phép giỏi qua Đông Độ khuyên dạy chúng sanh, sẽ đểng có công đức như non. Ai muốn lanh đi?"

Quan Âm Bồ Tát nói: "Tôi tuy bất tài, xin qua Đông Độ kiêm một người đi thi nh khuyān"

Như Lai cả đẹp nói: "Quan Âm thần thông biến hóa đi đểng. Như có đi thì đi trên mây, mà chớ đi cao lâm, người tuy có lòng mà cũng khó đi đểng, nay ta cho người năm phép báu". Liền dạy Ânang Ca Diếp lấy cà sa và Cửu huòn tích trượng đểng cho người thỉnh ki nh bền lòng đi, khi bận áo cà sa khỏi đọa luan hồi, cầm tích trượng khỏi bị hại. Quan Âm lạy mà lanh.

Như Lai lấy ba cái cô nhì là cái vòng, nói rằng: "Ba cái cô nhì này như một, cái này đọc chú ba lần thì biến hóa mà trừ yêu. Như gấp yêu thì nhờ phép này khuyên dạy nó phải đi theo người lấy kinh làm học trò. Như nó không chịu thì cho nó đội cái này trên đầu tự nhiên dí nh vào thịt gỡ ra không đểng. Nó không vâng phục thì đọc chú cho nó nhứt đầu chịu không nỗi, thì nó mới đầu vào phép ta".

Quan Âm lanh rồi làm lẽ lui ra, kêu Huệ Ngạn đi theo.

Quan Âm gói áo cà sa lại, đưa Huệ Ngạn cầm, lại cất kim cô, tay cầm tích trượng, xuống khỏi Linh Sơn.

Tới gần núi có Ngọc chân quân Kim Đĩnh đại tiên rước vào pha trà hỏi: "Chẳng hay Bồ Tát đi đâu?"

Quan Âm nói: "Tôi vâng chỉ Như Lai đến Đông Độ tìm người lấy kinh"

Đại tiên hỏi: "Chừng nào người lấy kinh đỗ tôi?"

Quan Âm nói: "Chưa biết chừng độ hai ba mươi năm thì tái" Liền từ giã đại tiên đi nửa chừng mây, ngó xuống sông Lưu Sa thấy ba người chết chìm.

Quan Âm nói với Huệ Ngạn rằng: "Người phàm khó qua chỗ này đặng mà lấy kinh". Xảy thấy nổi sóng gió, một con yêu rất xấu xa, hét lớn một tiếng nhảy lên bờ cầm bửu trượng xốc lại đánh Quan Âm,

Huệ Ngạn cầm côn chặn lại nạt rằng: "Quái vật chớ chạy" Hai người hồn chiến hơn mười hiệp chưa phân胜负.

Yêu ấy đỡ lại rồi hỏi rằng: "Ngươi ở đâu mà dám đến cự với ta?"

Huệ Ngạn nói: "Ta là Nhị Thái Tử của Lý Thiên Vương là Mộc Tra đây, ngươi sao dám đón đường?"

Quái ấy nói: "Ta nhớ ngươi theo Nam Hải Quan Âm tu hành, sao lại đến làm chi?"

Mộc Tra nói: "Trên ki a là thầy ta đó".

Quái ấy nghe liền chạy tới trước mặt Quan Âm cúi đầu lạy thưa rằng: "Xin tha tội cho tôi thú thiệt: Nguyên trước tôi hầu Ngọc Đế làm chức Quyền Liêm đại tướng, nhân hội bàn đào lõi tay làm bể đèn lưu ly nên Ngọc Đế bắt tội đánh 800 roi, đày xuống hạ giới, biến ra xấu xa, còn bảy ngày có gươm bay đến đâm hông tôi một lần, đau đớn quá chừng. Lại thêm đói lạnh chịu không nổi, nên làm sóng gió bắt người qua lại mà ăn thịt, nay rủi phạm nhầm Bồ Tát".

Quan Âm nói: "Ngươi đã có tội lại ăn thịt người ta, tội càng thêm nặng. Nay ta lanh sắc Phật Tổ qua Đông Độ tìm người lấy kinh. Ta muốn ngươi đợi đây theo người lên Tây Phương thi nh kinh, ta kêu gươm bay đó không đâm ngươi nữa. Sau này nên công hết tã, đặng phục chức cũ, ngươi nghĩ thế nào?"

Quái áy nói: "Tôi xin quy y làm lành. Từ trước đến nay mấy người đi lấy kinh qua đây đều bị tôi ăn hết, còn cái đầu bở chìm xuống sông, không dè mấy sọ ấy không chìm cứ nổi trên mặt nước. Tôi lấy làm lạ, lấy dây xỏ lại treo chỗ trống kia, tính ra chỉ n người đi lấy kinh bị hại rồi".

Quan âm nói: "Ngươi khá đem mấy cái đó treo trên chót núi, đợi người lấy kinh tới sẽ có việc dùng". Quái vật vâng lời dạy dỗ, cải ác quy y. Quan Âm thí phát cho con yêu áy rồi. Lấy sông Lưu sa làm họ, nên đặt họ Sa, đặt tên thánh gọi là Ngộ Tịnh. Khi áy Ngộ Tịnh đưa Quan Âm và Huệ Ngạn khỏi sông rồi, rắn lòng không ăn ai nữa. Dùng trái cây đỡ dạ mà đợi kẻ thi nh kinh.

Còn Quan Âm và Huệ Ngạn đi một hồi lâu thấy thấy núi cao chón chở, hơi dữ bay lên núi mịt mù, đi qua không được. Quan Âm tính đằng vân mà qua núi. Xảy đâu trận gió thổi tới, hiện ra một con yêu tinh đầu heo tướng dữ tay cầm Cào cỏ (đỉ nh ba) đập lại Quan Âm, có Mộc Tra cản lại hét một tiếng lớn rằng: "Đồ yêu quái đừng vô phép, coi gậy sắt đây nè". Con tinh trả lời rằng: "Hòa Thượng này không biết sợ chết, coi cào cỏ ta đây".

Hai người đánh dưới chân núi, chưa biết hơn thua; Quan Âm ở nuga lùng bở bông sen xuống cản ngang, hai người đánh không đặng nữa; con tinh thất kinh mới hỏi: "Ngươi là Hòa Thượng ở đâu hóa bông sen mà dọa bợm?"

Huệ Ngạn nói: "Ngươi là thú thai phàm mắt thịt, nên không biết ta. Ta là học trò Phật Quan Âm, thầy ta bở bông sen mà ta không biết".

Con tinh hỏi: "Quan Âm ở Nam Hải là một vị Phật quét bã tai, trừ tám nạn phải không?"

Huệ Ngạn nói: "Vậy chớ ai?" Con tinh nghe nói, bỏ cào cỏ lạy Huệ Ngạn mà hỏi thăm rằng: "Chẳng hay Quan Âm ở đâu, xin anh làm ơn dẫn tôi ra mắt!"

Huệ Ngạn ngược mặt chỉ mà nói rằng: "Ngươi coi có phải là Phật Bà không?" Con tinh ngó thấy cúi đầu lạy mà nói lớn rằng: "Xin Phật Bồ Tát tha tội".

Quan Âm hiện xuống mà hỏi rằng: "Ngươi là Ông Chāng thành tinh, hay là heo rừng sanh quát, mà đón ta vậy?"

Con tinh nói: "Tôi không phải heo rừng, cũng không phải Ông Chāng (heo rừng lâu năm quá, mọc nanh bò hàm, tục sợ như hùm, kêu tung bần Ông Chāng) tôi là Thiên Bồng nguyên soái ở sông Ngân (Thiên Hà) bởi say rượu đi lạc vào cung Nguyệt mà chọc Hằng Nga, bị ông Linh Quan bắt giải về Thượng Đế, Thượng Đế bắt tội đánh tôi hai ngàn dùi, rồi đày xuống Trung Giai. Tôi đi đầu thai lạc đường nhầm heo rừng nái, mới ra thân thể như vậy. Tôi túc giận căm heo nái chết tươi, và giết bầy heo rừng tuyệt tộc. Chiếm cứ hòn núi này, ăn thịt người đỗ đói, không dè nay gặp Phật Bồ Tát, xin cứu độ làm ơn".

Quan Âm hỏi: "Núi này gọi là gì?" Con tinh nói: "Núi này gọi là núi Phước Lăng, có một cái động gọi là động Vân San, chủ động ấy gọi là Mão Nhị Thơ thấy tôi có nghề võ, vời tôi tới làm người lớn trong nhà. Ở coi giúp việc gần một năm, nàng ấy tái số gia tài về tôi, ở không ăn mãi núi lở non mòn, túng cùng phải ăn người cho qua bữa, xin Bồ Tát cứu độ mà làm ơn".

Quan Âm nói: "Người xưa rằng: Muốn có đường đi tới, thì đừng làm mất đường lui. Nếu mất đường đi tới, thì phải cùng đường. Khi người ở cõi trên đã phạm phép, thì nay phải đọa mà không bở lòng hung, lại giết người hại vật, thì một胎 sinh hai, ấy là muôn cùng đường đó".

Con tinh nói: "Còn cùng chẳng còn cũng không cần. Nếu cử ăn thịt người thì thấy ngáp gió, hèn chi người ta nói: Y theo phép quan thì đánh chết, y theo phép Phật thì đổi chết. Là phải lầm mà. Tính bè đi phúc cho

xong thê. Thà bắt chúng đi đường, ăn mõ tươi béo lấm, cần gì 2 tội, 3 tội, ngàn tội, muôn tội nà".

Quan Âm nói: "Lòng người muôn phải, trời cũng thuận theo. Như người tu theo phép, ta cũng có món nuôi mình được, trái cây, rau, gạo, ăn cũng no lòng, lựa phải ăn mõ người ta mới sống?"

Con tinh nghe nói như tinh giác chi êm bao, lạy Quan Âm mà nói rằng: "Tôi muốn giải nghiệp mà đi tu, song mắc lấy trời, cầu sao cho khỏi?"

Quan Âm nói: "Ta vâng sắc Phật Tổ, xuống cõi trần mà tìm kẻ thỉnh kinh. Nếu người chịu làm đệ tử người thỉnh kinh, mà tới Tây Phương thì phước đủ trừ tội, ta cứu người nạn khỏi tai qua". Con tinh nói: "Chịu theo, chịu theo"

Quan Âm thí phát (thế phát) xong rồi cứ theo đèo đặt họ, gọi là Trụ đặt tên thánh là Ngộ Năng, giữ theo phép Phật, phải ăn chay cữ mặn và cữ ngũ uẩn (năm món như đồ mặn là: Hành, hẹ, tỏi, nén, kiêu và ngò) ở đọi thầy thi nhки nh đí tối".

Quan Âm dặn rồi liền đi với Huệ Ngạn. Đi một hồi lâu thấy một con rồng bạch bị treo tại cửa trời. Rồng bạch thấy Quan Âm, liền cả kêu xin cứu. Quan Âm hỏi: "Người ta rồng ở đâu mà bị treo ở đó?".

Rồng bạch nói: "Tôi là Thái Tử con Long vương Ngao Thận ở biển Tây. Bởi tôi nổi lửa đốt trái châu trước đền, cha tôi giận tâu với vua Trời, rằng tôi ngỗ nghịch. Nên Thượng Đế treo tôi giữa thi nh không đánh ba trăm roi, và đợi ít ngày xử trăm. Xin Phật Bồ Tát cứu mạng làm nhon".

Quan Âm nghe nói liền đằng vân ới Huệ Ngạn mà lên trời, cậy Khưu Thị ên Sư và Thượng thi ên sư dắt ngài vào điện.

Quan Âm tâu rằng: "Tôi vâng sắc Phật Tổ, xuống Đông Độ tìm kẻ thi nh kinh, gặp rồng có tội bị treo, nên tôi vào tâu, xin Bê Hạ tha tội rồng ấy mà cho theo tôi, đặng đỡ gót kẻ thi nh ki nh ra công mà chuộc tội".

Thượng Đế nghe tâu, ruyền tướng trùi mỏ trói nghiệt long (rồng dữ) gi ao cho Bồ Tát. Quan Âm từ tạ, rồng nhỏ cũng lạy tạ ơn; Quan Âm dấn rồng nhỏ xuống núi dặn rằng: "Ngươi ở khe này, đợi thầy thỉnh kinh đi ngang qua, sẽ hóa thành ngựa kim đỗ gót". Rồng con vâng lệnh ở đó mà chờ.

Còn Quan Âm đi với Mộc Tra, đi hèn lâu mới tới năm hòn núi. Ngó thấy hào quang muôn trượng, hơi âm ngàn trùng.

Huệ Ngạn hỏi: "Núi Ngũ Hành mà có hào quang, có khi tại bùa của Phật Tổ"

Quan Âm nói: "Phải, Tề Thi ên Đại Thánh phá hội Bàn đào, phản thiêng cung năm xưa, nên bị núi đè tại đó".

Thầy trò lên núi, thấy lá bùa sáu chữ chân ngôn là: Ám, Ma, Ni, Bát, Di, Hồng. Quan Âm xem rồi than thở chẳng xiết, liền ngâm một bài kệ.

Thơ rằng:

Thương hại yêu hâu bö phép công,

Năm xưa làm loạn cây súc hùng

Kể từ Phật Tổ dần năm núi,

Bao thuở ra ngoài lại cõi Đông.

Đại Thánh nằm sắp dưới chân núi cả kêu rằng: "Ai ngâm thơ trên non mà ngạo ta đó?" Quan Âm nghe hỏi liền đi lân xuống mà xem, ngó thấy dưới chân núi, có thần núi và Thổ Địa canh giữ. Các thần đều nghinh tiếp Quan Âm và dắt đến trước mặt Đại Thánh.

Quan Âm thấy Đại Thánh nằm dưới núi ló đầu ra, miệng nhóp nhép lia mà cục cựa không đặng. Ngài mới hỏi rằng: "Họ Tôn có biết ta chăng?" Đại Thánh trợn cặp mắt lửa trong vàng, gật đầu mà nói lớn: "Làm sao mà

không biết! Ngài ở Nam Hải núi Phổ Đà, cả làn cả thương, cứu khổ cứu nạn, là Quan Thế Âm Bồ Tát. Cám ơn lâm, cảm ơn lâm! Tôi nầm đây coi một bữa bằng một năm, không ai ngó ngàng tới. Chẳng hay Bồ Tát đi đâu mà ghé đây?" Quan Âm nói: "Ta vâng sắc Phật, đi xuống Đông Độ tìm kẻ thỉnh kinh, đi ngang qua đây nên ghé mà thăm đó".

Đại Thánh nói: "Phật Như Lai nói gạt, đè tôi dưới núi này. Gần năm trăm năm, cua mì nh không đặng. Xin Bồ Tát làm phước, cứu lão Tôn một phen".

Quan Âm nói: "Ngươi làm tội đầy trời, nếu cứu ngươi ra, quen thói yêu càng không nên lâm".

Đại Thánh nói: "Tôi đã ăn năn chùa lỗi, xin ngài cứu độ, tôi chịu đị tu".

Quan Âm nghe nói quá đỗi mừng, mới nói với Đại Thánh rằng: "Ngươi muốn làm phải thì trời cũng độ cho, ngươi đã quyết tu hành, đợi ta xuống Đại Đường tìm một thầy thiền kinh, dặn ghé mà cứu, thì ngươi theo làm đệ tử, giữ phép Phật mà đi tới Tây Phương thiền kinh về, cũng thành chánh quả".

Đại Thánh nói: "Tôi chịu, tôi chịu".

Quan Âm nói: "Ngươi dốc lòng tu niệm, ta đặt tên thánh cho".

Đại Thánh nói: "Tôi tên là Ngộ Không khỏi mất công đặt nữa".

Quan Âm nghe nói mừng rằng: "Khi trước ta có độ hai người tu, cũng lót chữ Ngộ. Nay ngươi cũng lót chữ Ngộ nữa, trùng phái với nhau, tốt lắm, tốt lắm". Nói rồi từ giã ra về.

Như Đại Thánh là Th้า tánh sáng lòng theo đạo Phật.

Còn Quan Âm thì: Ra công hết sức kiêm thầy Thần.

Quan Âm cùng Mộc Tra đi xuống Đông độ. Ngày kia đến đất Trường An là nước Đại Đường, hai thày trò hiện hình ra hai thày chùa ghê lát mà đi lộn với người và tới chợ Trường An, thì trời đã tối, mới đi ngay vào miếu Thổ Địa Ông Địa hết hồn, binh ma mắt vía, biết là Phật Quan Âm giả dạng, ra làm lễ rước vào. Thổ Địa đã báo với Thành Hoàng và thần các miếu, đều vào ra mắt mà rằng: "Xin Phật Bồ Tát tha tội chúng tôi, vì sự rước trễ".

Quan Âm nói: "Các ngươi đừng lâu tiếng, ta vâng sắc Phật Tổ, đi tìm kẻ thiền kinh, ta ngủ nhờ trong miếu ít ngày, đợi tìm đặng kẻ thiền kinh, ta sẽ từ giã. Các thần ở đâu về đó, còn ông Địa dọn ra ở ngoài Thành Hoàng (Thành Hoàng bốn xứ là ông thần ở đình lớn trong tỉnh sở tại). Còn hai thày trò giả dạng, ở miếu Thổ Địa thường bùa đi dọ tin.

CHƯƠNG 9

*Dinh Giang châu, mẹ con gấp gỡ,
Sông Hồng giang, chồng vợ đoàn viên.*

Quan Âm tìm kẻ thí nhính lại, bây giờ nghĩa cho rõ sự tích Trường An: Nguyên thành Trường An tại quận Hiệp Tây; các đồi vương thường lập kinh đô tại đó, là từ nhà Châu, nhà Tân, nhà Hán cho đến nhà Đường, vì sứ áy tới ba châu (tỉnh), đất đai tốt lắm, nên trên bờ huê kiêng như gấm thêu, còn dưới sông thì giáp tám mối nước, nên thuyền bè đông đảo. Nơi áy thị tứ không xứ nào hơn, nhằm lúc vua Đường Thái Tôn (Thế Dân) trị vì, xung hiệu Trinh Nguơn năm thứ mười ba là năm Ất ty. Lúc áy thái bình lắm, tám phương cống sú, bốn biển làm tôi.

Ngày kia vua Thái Tôn lâm triều, văn võ trăm quan chầu chực. Thừa tướng là Ngụy Trung tâu rằng: "Nay thi ên hạ thái bình, tám phương lặng lẽ, xin Bệ Hạ ban phép mở hội khoa thi, kén kẻ tài hiền mà giúp việc nước nhà"

Vua Thái Tôn phán rằng: "Khanh tâu rất phải". Khen rồi truyền tống bảng văn, rao trong các phủ, các châu, các huyện, chẳng luận quân dân chi hết, ai văn chương thông tháhi, đặng vào thi tại đất Trường An.

Khi ấy có một người ở gần biển (Hải Châu) họ Trần tên Ngọc, tên chữ Quang Nhụy thấy bảng văn thì mừng lắm, về thưa với mẹ là Trương Thị rằng: "Nay Triều chạy chau tri khắp sứ, mở hội thi tại Trường An. Con có công ăn học ít nhiều, cũng muốn vào khoa ứng cử, may nhờ đức cha mẹ mà thi đỗ làm quan thì vi nh hiển Tông môn, nở mày đẹp mặt, nên con vào thưa cho mẹ rõ mà lo việc lên đường".

Trương Thị nói: "Con mười năm đèn sách, đỗ úng cử đã dành. Song đường xa xa xôi, phải giữ gìn dè dặt. May tên đê bảng hổ, mau về kéo mẹ đợi trông".

Trần Quang Nhụy hối tiếc đồng sủa sang ruong tráp, rồi lạy mẹ mà đi, hèn lâu mới tới Trường An, vào trường thi đỗ. Rồi vào thi trước địện, ba bài văn sách đều hay.

Vua Thái Tôn chấm đỗ lấy đậu Trạng nguyên, cởi ngựa khoe quan ba bùa đi ngang cửa ngõ Thừa tướng là Ân Khai Sơn. Xảy bị trái cầu thêu (trái lăn) quăng nhầm trên mao.

Nguyên Ân Thừa tướng có một người con gái tên gọi Ôn Kiều, hiệu là Mẫn Đường Kiều, dung nhan đẹp đẽ, Ân Thừa tướng cung con lâm, cho ở trên lầu quăng trái cầu duyên mà bói duyên (kén chồng) xảy thấy Trần Quang Nhụy cởi ngựa đi ngang. Ôn Kiều biết là Trạng nguyên khoa mới, đã có tài lại thêm lịch sự, Ôn Kiều đẹp nên mới gieo cầu, thì có dàn nhạc nổi lên, mỉm cười mỉm con đòi ra nắm dây cương rước Trạng nguyên vào phủ. Vợ chồng thừa tướng khen tặng rẽ đông ràng, truyền dọn đuốc hoa gã tiếu thơ cho quốc trạng. Vợ chồng làm lễ xong rồi, sát cầm ăn nhịp. Rạng ngày vua ngự văn võ vào chầu, vua Thái Tôn phán hỏi rằng: "Trần Quang Nhụy đỗ Trạng tân khoa, nhẩm bổ chức chi cho xứng đáng?"

Thừa tướng Ngụy Trung tâu rằng: "Tôi tra các chầu các phủ có khuyết một chức Tri châu tại Giang châu, xin bổ Trạng nguyên vào chức đó. Vua Thái Tôn phong Trần Quang Nhụy làm chức Tri châu, truyền phó nhậm

Giang Châu lập tức Trần Quang Nhụy tạ ơn, về dinh luận bàn việc đi phó nhậm, vợ chồng lạy tạ cha mẹ sửa sang xe ngựa ra đi.

Nhăm tiết tháng ba cảnh tết, gió hòa đưa liễu lục, mưa nhỏ rưới hoa hồng, mảng xem phong cảnh tốt tươi, xảy thấy đã kè nhà cũ. Hai vợ chồng vào nhà lạy mẹ, Trương thị rất mừng.

Trần Quang Nhụy thưa rằng: "Con nhờ đức mẹ, thi đỗ Trạng nguyên. Đi ngang cửa Thừa tướng họ Ân, Tiểu thơ giè eo cầu nhầm trẻ, nên đị nh xong đôi lứa, vua lại phong chúc Tri châu. Con trở về nhà rước mẹ đi theo phó nhậm".

Trương thị mừng lắm sửa soạn lên đường; cùng nhau đi dặng vài ngày ghé quán Lưu tiểu nhị mà nghỉ; Trương thị nhuốm bệnh, nói với con rằng:

"Trong mình mẹ không yên, ở nán vài ngày dưỡng bệnh". Trần Quang Nhụy vâng lời ở đó.

Rạng ngày mai Trần Quang Nhụy thấy có người xách cá chài vẩy vàng đi bán, liền kêu vào quán mua cho mẹ ăn, mua rồi thì thấy con cá nháy mắt thì thất kinh mới nói: "Nghe đồn rằng: Con cá, con rắn mà nháy con mắt, là không phải vật tam thường". Rồi hỏi người bán: "Con cá này ông bắt tại đâu?"

Ông chài nói: "Tôi chài tại sông Hồng giang, cách phủ mười lăm dặm".

Trần Quang Nhụy liền đem cá ấy thả đi, rồi về thuật chuyện lại cho mẹ rõ. Trương thị nói: "Phóng sanh là có phước, mẹ rất bằng lòng".

Ngày kia Trần Quang Nhụy vào thưa với mẹ rằng: "Ở đây ba ngày, mà việc vua gấp lắm, con tính ngày mai đòi gót, song chẳng rõ mẹ khỏe hay chưa?"

Trương thị nói: "Trong mình mẹ chưa khỏe; trời nắng gắt, ráo đi e phải bệnh thêm, vậy thời con muốn phổi, và để tiền chi phí lại đây, mẹ ở nán

ít ngày, hai vợ chồng đi phó nhậm trước đì kéo trẽ. Đợi sang thu mát mẻ sang rước mẹ về cùng".

Trần Quang Nhụy luận bàn với vợ, mướn phô cho mẹ ở và để bạc tiền. Hai vợ chồng lạy mẹ ra đì phó nhậm, ngày đi đêm nghỉ hơn mấy bữa mới tái bến đò Hồng giang, xảy thấy ghe đò của Lưu Hồng với Lý Bưu, hai người đón rước, ấy cũng thời bỉ vận suy của Quang Nhụy biểu tiễn đồng đưa gánh đồ cho chủ đò cất. Vợ chồng đồng bước xuống đò.

Lưu Hồng thấy Ân tiễn thơ mặt như trăng rằm, mắt như sao nháy, miệng cười như búp bông ướm nở; lung diệu như hành liêu đương hoảng, hì nh dung cá lặn nhạn sa, diện mạo huê nhường nguyệt thiện. Lưu Hồng liếc thấy, khó dập lửa lòng, mới tính kế với Lý Bưu, chèo qua khúc vắng mà đậu; nửa đêm giết tiễn đồng, rồi đập chết Quang Nhụy, quăng tay xuống sông. Tiễn thơ thấy chồng như vậy, cũng liều mạng nhảy theo; Lưu Hồng níu lại mà nói rằng: "Nàng thuận với ta thì thôi, bằng nghị ch mạng ta chặt làm hai khúc". Tiễn thơ thất thế, phải chịu đỡ cho xuôi; Lưu Hồng chèo tuốt qua sông, giao chiếc đò ấy cho Lý Bưu làm chủ, còn nó đội mao mặc áo của Quang Nhụy, lấy bằng cấp dắt tiễn thơ đi phó nhậm Giang Châu.

Thương hại thây tiễn đồng trôi theo dòng nước, còn thây Quang Nhụy chìm xuống đáy sông. Quỷ Dạ Xoa đi tìm ngó thấy, về đến báo lại với Long vương rằng: "Tôi đi tuần tối vàm Hồng Giang, không biết ai đập chết người học trò, bỏ thây chìm xuống đáy nước".

Vua Long Vương truyền khiêng thây đến, xem thấy than rằng: "Người này có làm ơn cứu ta, không biết bị ai giết bỏ, lẽ thường mang ơn thì phải trả, nay ta cứu lại mà đèn bồi".

Tức thời viết thơ sai Dạ Xoa đến Hồng châu mà đưa cho Thành hoàng, Thổ Địa, phải lấy hồn (lấy vía) tú tài ấy, mà giao lại cho ta.

Thành hoàng, Thổ Địa miếu Hồng châu sai Tiễn quỷ lấy vía Trần Quang Nhụy mà giao cho Quỷ dạ xoa. Dạ Xoa đem về, vua Long Vương

thấy hồn mừng lòng mới hỏi: "Tú tài tên họ là chi đó, quê quán ở đâu, tại đây có sự gì, mà bị người ta đánh giết?"

Hồn Quang Nhụy thưa rằng: "Tôi là Trần Ngọc tên chữ Quang Nhụy, quê ở Hải châu, về huyện Hồi Nông. Thi đỗ Quốc trạng, bổ chức Tri châu tại Giang châu, vợ chồng tôi đi phó nhậm, tên lái đò là Lưu Hồng, thấy vợ tôi có nhan sắc, nên làm mưu độc, đánh tôi chết bỏ thây, xin Đại Vương cứu tôi làm phuoc".

Vua Long Vương nghe rõ nói rằng: "Ngày trước ông phóng sanh con cá chài vàng, ấy là tôi đó, nay ông mắc nạn, lẽ nào tôi chẳng cứu ông". Truyền đem thây Quang Nhụy để trên giường, cạy miệng bỏ hột châu định nhẫn vào, thây tươi hoài không rả, chờ mản hạn sẽ cho sống lại mà báo cùu, lại nói với Quang Nhụy rằng: "Hồn của ông sẽ ở tại đền, mà làm chức việc". Hồn Quang Nhụy tạ ơn.

Bây giờ nói Ân tiễn thơ cố oán Lưu Hồng muốn lột da ăn thịt nó đi, mới là đã giận. Song ở với chồng mì nhđã có nghén không biết gái trai, cùng chẳng đã làm thính chịu đỡ, đi chung một buổi đã đến Giang châu. Nhà thơ lại ra ruóc vào, các vi ên quan dọn yến mà đai tân quan.

Lưu Hồng nói: "Tôi đến đây nhờ súc các ông giúp đỡ". Các vi ên quan nói: "Quan lón danh cao hơn thi ên hạ chắc là coi dân như quan, ít việc hành phạt kiêng thưa, chúng tôi nhờ đức. Ngài nói khiêm làm chi".

Yến tiễn xong rồi ai về dinh ấy.

Tháng ngày thẩm thoát đã mấy năm rồi, bùa kia Lưu Hồng có công sự đi xa.

Còn Tiểu thơ ở nhà một mình nhớ chồng hết súc, thương nỗi mẹ chồng bệnh hoạn không kẻ dưỡng nuôi. Buồn ra nhà mát sau vườn mà khóc lén. Giây lâu đau bụng xây xẩm té nhào. Xảy nghe tiếng nói bên tai rằng: "Măng đường Kiều nghe ta dặn; Ta là sao Nam Cực, vâng lệnh Quan Âm Bồ Tát đem cho nàng một đứa con này, ngày sau phải tầm thường, danh tiếng

lớn lăm. Nếu Lưu Hồng về tối chắc giết đứa nhỏ đi, nàng phải hết lòng bảo hộ. Chồng nàng gặp Long vương cứu sống, ngày sau mẹ con gặp gỡ, chồng vợ sum vầy, trả thù báo oán. Thôi nhớ mấy lời ta dặn, tinh dậy cho mau". Nói rồi đi thẳng.

Tiểu thơ tinh dậy, nhớ đủ mọi lời, thì đã sinh đặng một trai, nàng ngồi bồng con mà khóc. Trong lòng lo sợ không biết tính làm sao. Kế Lưu Hồng trở về thấy thằng nhỏ đòi đem đi giết. Tiểu thơ nói: "Bùa nay trời tẩy, để mai liêng xuống sông". Thời may rạng đông Lưu Hồng đi việc quan khẩn cấp. Tiểu thơ nghĩ rằng: "Nếu để Lưu Hồng về nữa thì thằng nhỏ không còn, chỉ bằng thả trôi sông chẳng may thì chết. Nếu Phật trời phò hộ thì xuôi người gặp mà nuôi. Lại e sau chẳng biết mà nhìn mới cắn ngón tay, lấy máu viết một bức thơ. Viết tên họ của cha mẹ căn cước mọi điều, rồi cắn đứt nửa ngón chân út bên tả con mà làm dấu. Cởi áo lót mồ hôi mà bọc thằng nhỏ. Rồi bồng ra mé sông cái, than khóc một hồi, muốn bỏ dựa mé mà bỏ về. Xảy thấy tâm ván trôi tới. Tiểu thơ lòng mừng, lạy thinh không mà vái: "Xin trời Phật cứu độ con tôi". Rồi để con nằm trên tâm cây, lấy dây théo buộc phong thơ trước bụng. Rồi xô em ra dòng nước, than khóc mà về. Còn tâm ván ấy trôi xuôi theo nước cách phủ đã xa, rồi mắc cạn dựa bức, ngay trước cửa chùa Kim Sơn, cũng thuộc về châu ấy.

Nguyên ông chủ chùa Kim Sơn là Pháp Minh hòa thượng, tu lâu năm cũng đã gần thành. Ngày kia ngồi trong liêu, nghe tiếng con nít khóc! Lấy làm sự lạ tìm đến mà xem, tái me sông thấy thằng con nít mới để nằm trên tâm cây, mà lắp vào bức. Pháp Minh liền vớt, thấy trên bụng có phong thơ, xem hết đầu đuôi, mới tường gốc ngọn, lấy tích trôi sông đó, đặt tên Giang Lưu, cất áo và thơ, muốn vú nuôi bên tự. Mặt nhật mặt nguyệt như thoi liêng, Giang Lưu 18 tuổi rồi, Pháp Minh hòa thượng thi phát quy y cho Giang Lưu đặt tên thánh là Huyền Trang, tu hành công quả, tánh trời đã phú, kinh luật đều thông.

Ngày kia nhầm tiết tháng ba, các sãi nhóm dưới cội tòng mà hóng mát. Hỏi kinh hạch luật cùng nhau. Tụi thầy chùa rượu thịt khoe tài, bị Huyền Trang vấn nạn (hỏi chuyện mắc, khó nói).

Mấy sãi ác tăng trả lời không đặng, giận mà rằng: "Mày là đồ súc sanh, không biết mẹ cha, chẳng thông tên họ, lại còn làm phách gì nà!"

Huyền Trang bị chúng mắng mấy lời, vào chùa quỳ bạch với thầy mà rơi nước mắt: "Người sinh trong trời đất, nhờ khí âm dương. Lẽ nào có thân thể mà không có cha mẹ! Xin thầy làm ơn cho tôi biết họ tên cha mẹ".

Cứ lạy hoài mà hỏi như vậy, Pháp Minh hòa thượng nói: "Ngươi muốn tường sự tích cha mẹ, thì đi theo vô liêu".

Huyền Trang theo thầy bén gót. Pháp Minh lên trên trình, lấy hộp nhỏ giở ra lấy phong thơ mà đọc, mới biết tên họ, tên cha mẹ, và sự tích oán cùu, đọc rồi ngã lăn mà khóc, bạch với thầy rằng: "Cùu cha mẹ không trả, sao phải làm người! Mười tám năm nay, không biết cha mẹ, nay mới rõ là mẹ còn. Bấy lâu hỏi thăm người ta nói: Thế cha mẹ chết hết nên thả trôi sông, nếu thầy không cứu vớt dưỡng nuôi, thì đệ tử không còn tánh mạng, xin cho tôi đi tìm mẹ tôi đã, rồi tôi sẽ ngồi kỵ, và tu bổ chùa chiền mà báo đáp ơn thầy nuôi dưỡng".

Pháp Minh hòa thượng nói: "Ngươi muốn đi tìm mẹ, thì phải đem thơ và cái áo theo. Giả đi phú quyến mà vào dinh tư Giang châu thì mới gặp mẹ". Huyền Trang vâng lời thầy dạy, giả làm sãi đi phú quyến, thẳng đến Giang châu, may nhầm dịp Lưu Hồng đi khỏi, cũng là trời khiến, mẹ con được gặp nhau.

Còn Ân tiếu thơ đêm trước nằm chiêm bao thấy rằng khuyết lại tròn, giật mình thúc dậy, bàn rằng: "Mẹ chồng tuy bất tin tức, còn con thì thả trôi sông, nếu có ai vớt mà nuôi, thời nay đã mười tám tuổi, có khi trót cho gỡ, cũng không biết chàng".

Đương ngồi nghĩ một mình, nghe ngoài cửa có thầy đi phú quyến; Tiếu thơ bước ra mà hỏi: "Thầy ở đâu mà đến đây?"

Huyền Trang nói: "Tôi ở chùa Kim Sơn, đệ tử Pháp Minh hòa thượng".

Tiểu thơ nói: "Như vậy thì bước vào đây, biểu dọn cơm chay mà đãi". Nghe lời ăn tiếng nói, xem nét đứng tuồng ngồi, giống chồng mì nh như tạc, chẳng những giống hì nh dạng mà thôi.

Tiểu thơ sinh nghi, cố ý sai thế nữ già đinh đi ra hết thảy, mới hỏi sõi nhỏ rằng: "Thầy tu hồi còn nhỏ, hay mới tu đây? Tên họ là chi, cha mẹ còn hay mất?"

Huyền Trang nói: "Tôi không phải mới đi tu, cũng không phải tu hồi còn nhỏ, tôi nói ra thì cùu sâu như biển, oan lòn bắng trời, tôi bị chúng giết cha mà cướp mẹ, nên thầy tôi biểu đi đến phủ mà kiêm mẹ tôi".

Tiểu thơ hỏi: "Bà già thầy tên họ chi?"

Huyền Trang nói: "Mẹ tôi họ Ân tên Ôn Kiều, cha tôi là Trần Quang Nhụy, còn tôi tên tộc là Giang Lưu, Huyền Trang tên thành".

Tiểu thơ nói: "Ta thiệt là Ôn Kiều, mà người có vật chi làm tin?" Huyền Trang nghe xung thiệt mẹ liền quỳ dưới đất mà khóc rằng: "Nếu mẹ chẳng tin con, thì có áo và thơ làm chứng". Nói rồi lấy áo và thơ dâng lên,

Tiểu thơ xem quả thiệt, mẹ con ôm nhau khóc ròng, rã biểu con đi cho mau kéo mà lâm hại, Huyền Trang nói: "Mười tám năm nay không biết mặt mẹ, nay mới gặp đặng, biểu con đi vội sao cho đành?"

Tiểu thơ nói: "Con phải ngăn lụy mà về chùa, nếu để thằng quỷ về đây át là nó giết con chết! Để mẹ giả bệnh, nói rằng hồi trước có vái một trăm đôi giày. Xin đem đến chùa Kim Sơn mà huờn nguyện (cúng trả lê) chừng ấy mẹ sẽ nói chuyện kín với con".

Huyền Trang vâng lời ra về am tự

Còn tiểu thơ nửa mừng nửa sợ, ngày kia giả bệnh, bỏ cơm bỏ nước, nằm liệt trên giường; Lưu Hồng về dinh hỏi làm sao vậy? Tiểu thơ nói: "Tôi hồi nhỏ có vái thí một trăm đôi giày vớ cho thầy chùa, hồi canh ba chiêm bao thấy ông sãi cầm đao đến đòi giày; thúc dậy liền sinh bệnh". Lưu Hồng

nói: "Chuyện nhỏ mọn sao không nói sớm, để mà nầm liều". Nói rầm truyền quân rao cho dân sự. Mỗi nhà phải nộp một đôi giày và một đôi vớ thày chùa, hạn năm ngày cho kịp p.

Cách năm ngày dân sự nạp đủ số. Tiểu thơ nói với Lưu Hồng rằng: "Giày tuy đủ số rồi, không biết đây có chùa nào đặng đi huòn nguyễn?"

Lưu Hồng nói: "Đây có hai ki ếng chùa là chùa Kim Sơn, với chùa Tiêu Son, muốn đi cúng chùa nào tự ý".

Tiểu thơ nói: "Nghe đồn chùa Kim Sơn tử tế lắm để đi chùa Kim Sơn".

Lưu Hồng sai hai tên lính sắm sửa ghe thuyền; Tiểu thơ dắt thế nữ xuống ghe mà đi trả lễ, còn Huyền Trang về chùa bạch hết sự tình cho thày rõ. Pháp Minh hòa thượng rất mừng, bữa sau thấy thế nữ vào chùa bạch rằng: "Có phu nhân đến cúng".

Các sai ra ngoài nghỉ nh tiếp. Tiểu thơ vào lạy Phật biểu thế nữ bưng mâm giày để trước chùa mới thấp nhang lạy vái, rồi gi áo cho Hòa Thượng phân phát giày vớ cho mấy thày, Huyền Trang thấy các sãi lanh giày vớ đi tản, liền quỳ lạy mẹ; Tiểu thơ bảo Huyền Trang cởi vớ mà coi chân, thấy chân trái mất nửa ngón út, mẹ con níu nhau mà khóc, rồi lạy tạ ơn Hòa Thượng nuôi dưỡng con mình.

Pháp Minh hòa thượng nói: "Nay mẹ con gặp gỡ, mừng rồi về phủ cho mau, k最好不要 tin mà mắc họa!"

Tiểu thơ nói: "Con ôi! Mẹ đưa cho con một chiếc vòng vàng con đi qua Hồng châu phía Tây bắc chừng một ngàn ruồi dặm có tiệm Vạn hoa vốn chồ bà nội con là Trường thị ngụ đó mà thăm bà; và đưa chiếc vòng rồi con cầm phong thơ này đi xuống Trường An, phía bên tả thành vua có di nh quan thừa tướng Ân Khai Sơn là ông ngoại con đó, con trao thơ này cho ông ngoại đặng ông ngoại tâu vua xin phép, đem quân tói vây bắt Lưu Hồng, một là

cứu mẹ, hai là báo cùu cha, mẹ không dám ở lâu sợ nó nghi ngại". Nói rồi từ giã mà xuống ghe.

Còn Huyền Trang lạy thầy, qua Hồng châu mà đi tìm bà nội, đến tiệm Vạn hoa hỏi thăm Lưu Tiểu Nhị là người chủ tiệm rằng: "Năm trước quan Tri châu có muôn phô cho bà mẹ ở, bây giờ còn sức khỏe hay không?"

Lưu Tiểu Nhị nói: "Năm trước ở phố tôi, sau tối hai con mắt, ba bốn năm không trả tiền phô, nay ở trong lò gốm bể phía Nam; thường ngày xin ăn qua bữa. Ông quan ấy đi lâu lắm, không biết có nào đó, biết tin biệt tích đến nay".

Huyền Trang nghe nói, tìm vào lò gốm hỏi thăm. Trương Thị nói: "Tiếng mày giống tiếng con tao là Trần Quang Nhụy!"

Huyền Trang nói: "Tôi không phải Trần Quang Nhụy, thiệt là cháu nội của bà; Ôn Kiều tiểu thư là mẹ".

Trương Thị hỏi: "Sao cha mẹ cháu chẳng đến đây?"

Huyền Trang thưa: "Cha tôi bị quân dữ giết rồi, bắt mẹ tôi làm vợ. Mẹ tôi có gởi lời thăm Bà nội, và gởi một chiếc vòng đây nè".

Trương Thị cầm chiếc vòng khóc lên mà nói: "Con ta vì công danh mà ra thế ấy! Bấy lâu tưởng là bạch ngãi vong ân. Hay đâu bị người ta giết. Nhờ trời phò hộ cháu sức khỏe mà tìm bà".

Huyền Trang hỏi bà: "Vì có nào mà bệnh con mắt?" Trương Thị nói: "Bà nhớ ông và cháu lắm, khóc hoài nên tối mắt đi!"

Huyền Trang nghe nói, quỳ lạy trời mà vái rằng: "Xin trời phật thương tôi, 18 năm chưa báo cùu cho cha mẹ, nay mẹ tôi sai đi tìm bà nội; Phật trời thương đến xin cho bà tôi sáng mắt ra". Vái rồi le lưỡi mà rà con mắt cho bà.

Trong một giây Trương Thị thấy đặng mà hỏi rằng: "Quả thiệt là cháu bà, nên giống Trần Quang Nhụy lắm, Huyền Trang mừng rỡ, dắt bà về tiệm

Vạn hoa, lây tiền mướn phô cho bà ở. Lại đưa tiền dụng cho bà mà nói rằng: "Tôi đi ngoài một tháng rồi trở về đây". Lạy tạ ơn rồi ra đi, lâu ngày mới tới di nh Thùa tướng, nói với quân rằng: "Có sai nhỏ đến phủ mà tìm bà con".

Quân hầu vào bẩm cùng Thùa tướng, Thùa tướng nói: "Lạ này, mình không bà con với ai hết, sao có sai đến thăm?"

Phu nhân nói: "Hồi hôm tôi chiêm bao, thấy con về viếng, có khi thơ rẽ gởi về chăng?" Thùa tướng biểu vội hòa thượng vào, Huyền Trang bước vô, lạy ông bà mà khóc, rồi mới trao thơ, Thùa tướng coi thơ rồi khóc lòn.

Phu nhân hỏi: "Thơ có chuyện chi mà ông khóc thất thanh đi vậy?" Thùa tướng nói: "Sai này là cháu ngoại của mình, rẽ mìn bị thằng chèo đò giết, rồi bắt con mình làm vợ". Phu nhân nghe nói khóc ròng lên, Thùa tướng khuyên rằng: "Phu nhân phiền não làm chi, để mai vào tâu cho vua hay, đem binh ra bắt nó rồi cứu con và báo thù cho rẽ".

Sáng ngày Thùa tướng vào tâu rằng: "Rẽ tôi là Trần Quang Nhụy, vâng lệnh đi phó nhậm Giang châu, bị tên lái đò là Lưu Hồng đánh chết, cướp con tôi làm vợ, lây bằng cấp giả làm Quang Nhụy, làm quan 18 năm nay, rày có tin về, thiệt là loạn lẫm, xin Bệ Hạ cho tôi đem binh mà ra đánh báo thù".

Vua Thái Tôn nghe tâu giận lẫm, cấp quân ngự năm sáu mươi cho Thùa tướng đi đánh, Thùa tướng vâng lệnh lãnh binh về phủ, rồi kéo ra Giang châu, đi hèn lâu mới tới mé sông Hồng Giang đóng trại, cho mời lén quan Đồng tri đến tò hét sự tình, sai đi em mà bắt vây cánh nó.

Còn Thùa tướng lén qua sông lớn hùng đông đem binh tối vây di nh, Lưu Hồng còn đang ngủ. Xảy thấy nghe tiếng súng, chiêng trống giống lén quân trào áp tới nhà tư, Lưu Hồng trót ay không kịp, bị quân bắt trói mèo, Thùa Tướng truyền bắt túi nó dẫn ra pháp trường.

Thùa tướng cho đói Tiểu thơ ra mắt, Tiểu thơ hổ thẹn không ra, lây dây đi thắt cổ. Huyền Trang nghe quân nói lật đặt chạy vào mở dây đem

xuống, lạy mẹ mà khóc và nói rằng: "Nay ông ngoại đem binh đến, đã bắt đưa dữ mà trả oán cho cha tôi, sao mẹ đi tự ái; nếu mẹ thắc, tôi không sống làm chi?"

Thùa tướng nghe tin cũng bước vào khuyên giải. Tiểu thơ nói: "Phận đàn bà con gái thì một chồng đến thắc mà thôi, chồng tôi nó bị Lưu Hồng nó giết đi, lẽ nào tôi theo nó, vì có thai nghén, liều mình e tuyệt tự của chồng, cùng chẳng đã phải chờ đứa oán, nay con tôi khôn lòn, cha bắt đặng đứa thù mà báo cùu, tôi còn mặt mũi nào mà ra mắt cha, thà liều mình mà đáp nghĩa họ Trần dưới chín suối!"

Thùa tướng nói: "Con chẳng phải chê chồng mà bỏ tiết. Ấy là gấp biến, túng phải tùng quyền, nào có lỗi chi mà hổ thẹn".

Nói rồi cha con khóc òa. Huyền Trang cũng khóc, Thùa tướng khuyên dỗ rằng: "Thôi, hai mẹ con bây chẳng khóc làm chi hoài, nay bắt đưa thù rồi, để lo mà xử".

Xảy thấy quan Đồng tri bắt Lý Bưu giải tới; Thùa tướng mừng lắm truyền dẫn đến pháp trường, đem Lưu Hồng và Lý Bưu ra mà khảo một trăm, chúng nó khai thiệt hết. Thùa tướng truyền lây đi nhóng Lý Bưu trên lửa bằng cây mà lắt thịt (xử bá đạo) rồi chém bêu đầu mà răn kẽ gi an hùng, rồi dẫn Lưu Hồng tới khúc sông Trần Quang Nhụy năm trước, mổ lây tim gan mà té Quang Nhụy, đọc văn tế rồi đốt, ba người cả tiếng khóc òa.

Quỷ Dạ Xoa đem văn tế về dâng cho Long Vương, Long Vương xem rồi, sai Nguon soái Tranh mời hồn Quang Nhụy vào cung, Long Vương thấy mặt mừng mà nói rằng: "Mừng cho ông lắm! Nay có Phu nhân và Công tử với ông nhạc của ông, mổ gan tim Lưu Hồng tế ông tại mé sông cái, nay cho ông trái châu như ý và trái châu tầu bàn với mười cây hàng tốt, một sợi đai ngọc và đưa ông về sum hiệp với vợ con".

Hồn Quang Nhụy tạ ơn; Long Vương sai Dạ Xoa đem thây Quang Nhụy lên mà huồn hồn lại.

Còn Tiếu thơ cúng rồi khóc than thảm thiết, vùng nhảy xuống sông, Huyền Trang nhảy theo kéo lại, ai nấy xúm lại khuyên giải, xảy thấy thây Quang Nhụy nổi lên tấp lại mé sông; Tiếu thơ nhìn quả thây chồng, hối quan vót lên ôm thây mà khóc lớn, ai nấy lấy làm lạ, áp lại mà coi. Trần Quang Nhụy tinh lèn, làm cõm ngồi dậy, ai nấy hãi kinh lấy làm lạ! Trần Quang Nhụy mở mắt thấy vợ và cha vợ, với sải nhỏ đồng ngồi khóc bên mìn, mới hỏi rằng: "Làm cái gì lạ vậy?"

Tiếu thơ nói hết sự cho chồng nghe, rồi hỏi thăm rằng: "Chẳng hay vì có nào mà mìn sống lại?" Quang Nhụy nghe rõ, liền tạ ơn cha vợ, và thuật chuyện cho vợ con nghe rằng: "Nhờ thả cá vàng tại tiệm Vạn Hoa, chẳng ngờ là rồng sông ấy, khi thằng ăn cướp đánh chết mà xô thây xuống nước, nhờ vua rồng (Long Vương) ấy cứu ta, đến nay đưa lên và cho đai ngọc, hàng, châu, buộc vào lưng ta đó, không dè sinh con đã bảy lòn, nhờ ơn cha đến báo cùu, chi xiết nỗi vui mừng, thiệt hết suy tối thạnh" Ai nghe cũng mừng rõ, Thừa tướng truyền dọn tiệc mà đai quan quân.

Bữa sau đồng kéo binh về, đi ngang tiệm Vạn Hoa, Trần Quang Nhụy truyền dừng binh, dắt con đi tìm mẹ.

Còn Trương Thị chiêm bao thấy cây khôn mà trổ bông, sáng ngày nghe quạ kêu i nhỏi sau hè, bèn nói rằng: "Có khi cháu đà về đó". Giây lâu thấy cho con Quang Nhụy vào lạy mừng tỏ hết mọi điều, níu nhau mà khóc, rồi tính nợ thượng niêm trả tất, kẻ xe người ngựa về tới Trường An. Đến dinh rồi, hai vợ chồng dắt mẹ và con vào ra mắt Phu nhân trong phủ; Phu nhân mừng rõ dọn tiệc đai đăng.

Thừa tướng nói: "Tiệc này là tiệc đoàn viên (sum hiệp) ăn uống cùng nhau hỉ hạ".

Bữa sau Thừa tướng vào chầu, tâu rõ các việc, và xin cho Trần Quang Nhụy làm quan tại trào; vua Thái Tôn nhậm lời, phong Quang Nhụy làm Hàn lâm học sĩ, coi việc trong trào, phán rồi bãi chầu, ai về dinh nấy. Huyền Trang về nhà lại cha mẹ, đem bạc tiền làm chùa lại, và đền ơn thầy

xong, rã về thăm không chịu ở thế, nên cha mẹ biếu vào chùa Hồng phước mà tu cho gần; Huyền Trang đì tu rồi, sau Tiểu thơ ở nhà uống thuốc độc mà chết êm. Chuyện ấy chẳng nói chi cho kỹ.

CHƯƠNG 10

*Long Vương phạm tội Thiên Tào,
Ngụy Trung gởi thơ âm phủ.*

Bây giờ nói chuyện gần thành Trường An, có sông Kinh nước trong lấm, dọc mé sông có nhà ông chài là Trường Lão, gần rìng có nhà Lý Đinh là Ông Tiều, hai người ấy học giỏi mà không thi, cứ việc ngư tiều vui thú.

Ngày kia hai người uống rượu trong quán, rồi dắt nhau về; đi dọc đường Trường Lão nói với Lý Đinh rằng: "Anh Lý, tôi nghĩ như vậy, kẻ giành danh vì danh bỏ mạng, người cuộp lợi bỏ lợi liều mình, mang ơn vua như bọc rắn mà đi, ăn lộc chúa như tôm hùm mà nhủ, tính lại thua chúng ta hết thảy, non xanh nước biếc, thông thả thảm thoai, lạc lẻo qua ngày, tuy không vinh mà khỏi nhục".

Lý Đinh nói: "Anh Trường phân phải lầm, nhưng vậy mà nước biếc đó còn thua núi xanh đây".

Trường Lão nói: "Tôi lại e non nhơn không bằng nước trí".

Lý Đinh nói: "Thôi, anh với tôi làm thơ liên vị nh thử nào, (thơ liên vị nh là mỗi người làm một câu nối nhau)".

Trường Lão nói: "Như vậy hay lầm". Liên ngâm trước như vậy:

Trương Lão ngâm: Thuyền xông dòng bích trong suông sớm,

Lý Định ngâm:Nhà ở non xanh dựa bá tòng

Trương: Rêng mến bên cầu chiều nước nhảy

Lý: Rất ua trên đảnh sáng mây đông,

Trương: Thuyền còn nằm ngũa xem hàng nhạn

Lý: Néo tắt đi ngang lóng tiếng hồng

Trương: Gánh lợi danh kia ta chẳng có

Lý: Biển dòng sông nợ nợ dành không,

Trương: Bên thuyền thường máng chài như gầm,

Lý: Trên đá năng mài búa tự bong

Trương: Trăng rạng lầu lầu trầm cá ngóng.

Lý: Rừng sâu thăm thẳm một mì nh xông

Trương: Tôm nhiều đỗ rượu nàng say với

Lý: Củi thanh thêm ve trẻ uống cùng

Trương: Che chở anh em nhiều thủy thủ

Lý: Tiệc vầy bậu bạn những son ông

Trương: Đỗ thuyền đánh tũu kêu thêm chén

Lý: Dẹp búa làm bánh hối họ chung

Trương: Sắc nước pha trà, trà đẹp miêng

Lý: Đào non nấu cháo, cháo no lòng

Trương: Lánh đòi lui bước làm cảm đặc

Lý: Dâu nợ chôn tên giả đại khùng.

Trương Lão nói: "Tôi nãy giờ làm hồn ngâm trước, nay nhường lại cho anh làm đầu thử nào!"

Lý Định nói: "Lẽ thường trên núi dưới sông. Tôi làm đầu thuận lâm".

Lý Định ngâm: Non núi trắng gió đạo chơi đùng lẩn khú

Trương Lão ngâm: Biển hồ qua lại nước trong xanh

Lý: Thảnh thơi có số đà vui vẻ

Trương: Phải quấy không nghe cũng thái bình

Lý: Xem nguyệt ta nằm lèu cỏ rách,

Trương: Che mưa mìn mảng áo tối lành,

Lý: Tánh ưa tòng trước nên danh tốt

Trương: Ý đẹp cò le kết bạn thanh

Lý: Trong dạ không mơ cầu lợi lộc

Trương: Ngoài tai chẳng hung tiếng tranh hành

Lý: Xuân sang nhấm liễu theo đường lô

Trương: Hè đến xem sen dựa mé kinh

Lý: Sương xuống gà sung dầu xáo lục

Trương: Cúc đom cuả mật nh hamstring

Lý: Bóng xây ngủ nướng nằm nhùn tưở

Trương: Trời lặng lẽ ăn quay uốn ấp sanh

Lý: Tâm tiết non cao như lão cựi

Trương: Bốn mùa sông rộng thế ông Hoành

Lý: Râu người gánh cuối ham thi khóa

Trương: Ưa kẻ gi eo câu lánh thị thành

Lý: Ngoài ngỏ bông rùng thơm phung phúc

Trương: Trước thuyên nước biển nhảy mìn mìn

Lý: Ba công chǎng đổi lưỡi rìu nguyệt

Trương: Muôn lượng không buông miêng lưỡi kình.

Hai người và ngâm và đi. Tới ngỏ tẻ mới bái nhau mà từ giã,

Trương Lão nói chơi rằng: "Anh Lý ôi! Đi lên rùng phải coi chừng hùm cọp cho lấm. Nếu anh có lẽ nào đi nữa ắt là tôi: Ngày mai đầu chợ thiều người quen, đó anh à!".

Lý Đị nh nghe nói cả giận rằng: "Chú thật độc ác lấm! Bạn bạn tử tế, người ta chịu chết thế cho nhau. Sao chú lại rủa tôi như vậy? Tôi nói cho mà giữ hồn: Nếu hùm dữ ăn tôi, thì sóng thần nhận chú".

Trương Lão nói: "Đời nào sóng thần nhận tôi đặng"

Lý Đị nh nói: "Biết chừng ở đâu. Trời khi gió khỉ mra, người khi phuốc khì họa, sao chú chắc là chì m xuồng kìa?"

Trương Lão nói: "Tuy anh nói như vậy, mà không chắc gì, chó nghè làm ăn của tôi vững lấm"

Lý Đị nh nói: "Chú làm ăn chân trời mặt nước, hi ếm nghèo quá đỗi, mạng có ba phân, sao chú gọi là vũng?"

Trương Lão nói: "Anh không hiểu, để tôi cắt nghĩ a cho anh nghe, tại chợ Trường An, phí a bên Tây, có ông thầy bói linh lăm! Mỗi ngày đem cho thầy một con cá Chài Vàng, thì coi cho một quẻ. Chỉ hướng nào cá nhiều, vãi trăm chài không sai một. Bữa nay tôi có đi coi quẻ, biểu tôi bửa lưới trên ngọn Sông Kinh phí a Đông qua mé bên Tây, chài thì trúng, quả như lời nói, chở tôm cá khẩm ghe. Để mai ra chợ gặp anh sẽ mua rượu uống chơi, bây giờ xin kiếu".

Thiệt lời xưa nói không sai: Trên đường nói chuyện trong bụi có người. Nguyên có quỷ Dạ Xoa ở tại Sông Kinh đi tuần dưới nước. Nghe ông chài nói rằng: Vãi trăm chài không sai một, thì lật đặt về cung Thủy tinh mà báo rằng: "Bệ Hạ ôi! Có họa, có họa!"

Long vương sông Kinh liền hỏi: "Có họa gì?"

Dạ Xoa nói: "Ngoài chợ Trường An có ông thầy bói hay lăm! Mỗi bữa ông chài đem cho thầy bói kia một con cá chài lớn, thì coi quẻ chỉ chỗ cho, vãi trăm chài không sai một. Nếu thường thường như vậy, thì hết binh tướng lấy ai mà giúp được vua?"

Long Vương nghe nói giận lầm, rúy guom ví a ra đĩ, quyết để Trường An đặng giết thầy bói giỏi. Có Rồng con, Rồng cháu, tướng Tranh, quan Cua, quân Sư Cháy, thùa tướng Chài đồng hè ra tâu: "Xin chúa công bót giận, lời huyền bỏ qua chớ khá nghe. Nếu chúa công đi xuống chợ, thì nổi giông tố mây mra. Sợ dân ở Trường An khốn hại, có khi trời bắt tội chẳng không? Thà biến ra Tú tài đến chợ Trường An coi thử. Quả như thời giết, bằng không thiệt thì thôi".

Long Vương nhận lời bỏ guom và chẳng làm mưa gió, lên bờ giả Tú tài áo trắng đi xuống chợ Trường An, thấy thi ên hạ đứng vậy mà coi quẻ. Tú tài hỏi thăm rõ, thầy bói ấy là Viên Thủ Thành, chú ông là quan thi ên văn Viên Thiên Cang, hình dung xinh tốt, thể thống oai nghi, Tú tài quyết vào

Viên Thủ Thành chào hỏi. Đãi trà xông xă, mới hỏi thăm ông bói chuyên chi? Tú tài nói: "Tôi bói bữa nào mưa?" Viên Thủ Thành gi eo què đoán rằng.

"Mây che đỉ nh núi, mù tảo non Đo ài,

Hỏi thăm mưa ruồi, chắc tại ngày mai."

Tú tài hỏi: "Mai giờ nào, nước dâng lên mấy thước mây tấc?"

Viên Thủ Thành nói: "Giờ Thìn thì kéo mây, giờ Ty nổi sấm, giờ Ngọ mưa, cuối giờ Mùi tạnh. Nước dâng ba thước ba tấc, có lẽ ra bốn mươi tám giọt bốn phân bốn ly".

Tú tài cười rằng: "Lời này không phải nói chơi, ngày mai quả có mưa, giờ khắc và nước dâng y như lời đoán, thì ta thường bạc năm chục lượng chẳng sai. Nếu không mưa, hay là mưa mà không y lời đoán, ta nói thiệt cho thầy hay, phá nát cửa thầy, và xé tấm vải treo túc thì đuổi khỏi chợ Trường An, không cho ở đây gạt chúng nữa".

Viên Thủ Thành mừng mà đáp rằng: "Tôi dám cuộc, tôi dám cuộc". Tú tài liền kiêu ra về.

Các Thủy thần thấy Long Vương về đồng ra nghinh tiếp mà hỏi thăm rằng: "Chú công đi kiếm thầy bói đặng không?"

Long Vương nói: "Có, có, thầy bói ấy khua mỏ kiếm tiền, ta hỏi thử chừng nào trời mưa và nước dâng lên mấy thước, nó nói giờ Thìn kéo mây, giờ Mùi tạnh, nước lên cao ba thước ba tấc có lẽ bốn phân tám ly, ta cuộc với nó rằng: 'Hết quả như lời, ta thường năm mươi lượng bạc, nếu sai một chút thì ta phá nhà, xé bảng đuổi ra khỏi chợ Trường An'"

Các tướng cười mà rằng: "Chú công là vị thần coi tách cái sông mà hay việc mưa gió, nếu có mưa không mưa thì Chúa công biết trước, thầy bói biết sao mà đặng mà nói bướng kia, mười phần nó phải thua hết cả mười".

Nói cười chưa dứt tiếng thì nghe tiếng kêu: "Long Vương mau ra tiếp chiêu trùi".

Long Vương thất kinh lật đặt ra tiếp chiêu, ngó lên mây thấy thần Lực Sĩ mặc áo vàng, tay cầm phong chiêu chỉ bay xuống cung Thủy tinh. Long Vương đặt bàn mà lạy mà lạnh chiêu. Lực Sĩ đi về lập tức, Long Vương mở chiêu chỉ ra xem, thấy trong chiêu chỉ dạy như vầy:

*Rồng tâm sông vâng lệnh, y theo giờ khắc ban,
Ngày mai không đặng trễ, mra tại sứ Trường An
"Hẹn giờ Thìn kéo mây, giờ Ty nỗi sấm, giờ Ngọ mra,
cuối giờ Mùi tạnh, nước dâng ba thước, ba tấc, bốn phân, tam ly".*

Long Vương thất kinh hồn vía, nói với các tướng rằng: "Trên đồi có người linh quá, thông trùi thấu đất, chắc mì nh phải chịu thua".

Quân sư Cháy tâu rằng: "Xin chúa công đừng lo, muôn ăn nó cũng không khó, tôi dùng một kế thì nó cứng họng đi".

Long Vương hỏi: "Quân sư có kế chi?"

Quân sư Cháy tâu rằng: "Mưa sai giờ và bót nước, thầy không y lời đoán, sao nó cũng phải thua". Long vương y kế.

Bữa sau kêu Thiên lôi, Thần gió, Bà chóp, Anh mây, đồng kéo tới Trường An. Truyền giờ Ty mới kéo mây, giờ Ngọ mới nỗi sấm, giờ Mùi mưa, giờ Thân tạnh, nước có ba thước lẻ bốn phân, rầm truyền các thần về hết.

Long Vương hóa Tú tài như trước, tới chỗ Viên Thủ Thành. Tú tài không hỏi gì hết, đậm nghiêng quăng viết, xé tấm vải treo Viên Thủ Thành ngồi trên ghế làm thi nh, như không hau không biết. Tú tài giận phá cửa lấy ván xốc lại giá mà mắng rằng: "Mày là đồ mị, nói gạt chúng mà ăn tiền, cái

quẻ không linh, đặt điều nói bậy. đoán sai giờ, dư nước, còn ngồi làm tinh kìa. Đi mau mau kéo ta đập chết".

Viên Thủ Thành cười hả hả rằng: "Không sợ, không sợ, tôi không phạm tội chết, e cho ai chết kìa, ông gạt ai chó ông gạt tôi sao được, ông không phải Tú tài áo trắng, ông là Rồng Bạch sông Kinh, không dám cản lệnh trời, tráo giờ bót nước, phạm tội gần chết chém, lại còn mang tôi sao?".

Tú tài nghe nói nhởn tóc gáy, vỡ mặt hết hồn, buông tấm ván cửa, xốc áo quỳ lạy mà nói rằng: "Xin thầy chó trách, hồi nãy tôi giả ngộ nói chơi, tôi tưởng làm chơi, chẳng ngờ sanh thiệt. Tôi đã phạm luật, lạy thầy xin cứu mạng tôi.

Viên Thủ Thành nói: "Tôi cứu ông sao đặng, nhưng chỉ chở cho ông cầu khẩn họa may".

Tú tài nói: "Xin thầy chỉ chở làm ơn".

Viên Thủ Thành nói: "Giờ Ngụy mai ông sẽ bị Ngụy Trung xử trảm, mà Ngụy Trung làm Thùa tướng phò Hoàng Đế bấy giờ, ông cầu Hoàng Đế nói giùm, có khi cũng được".

Tú tài lau nước mắt từ tạ ra đây, mặt nhực đã chén, vàng trắng lố mọc, Long Vương không về phủ, ở lũng đứng nửa lùng, đợi tới canh ba hiên vào cung cấm thấy vía vua Thái Tôn đi đạo, Long Vương hiện hình người ra trước mặt mà nói rằng: "Xin Bệ Hạ cứu tôi làm phước".

Hồn Thái Tôn hỏi: "Ngươi là ai đó? Nói cho ta rõ đặng ta cứu cho". Long vương nói: "Bệ Hạ thiệt Rồng, còn tôi là rồng có tội. Trời sai Ngụy Trung là tôi hiền của Bệ hạ, giờ Ngụy mai chém tôi. Hồn Thái Tôn nói: "Như về phần Ngụy Trung chém ngươi, thời trảm cứu được. thôi ngươi yên dạ mà về" Long vương mừng rõ quá chừng, lạy tạ mà đi về thẳng.

Vua Thái Tôn thức dậy, nhớ điềm chiêm bao ấy rõ ràng, đến sáng lâm triều, các quan chầu chực. Vua Thái Tôn xem rõ từ người, bên văn thì:

Phòng Huyền Linh, Đỗ Như Hối, Từ Mậu Công, Hứa Kỉ nh Tông và Vương Khuê, còn bên võ thì: Mã Tam Thủ, Đoàn Chí Hiền, Ân Khai Sơn, Trình Giảo Kiêm, Lưu Hồng Cơ, Huất Trì Cung, Tân Thức Bảo. Ai nấy đủ mặt, mà thiếu Thùa tướng Ngụy Trung! Vua Thái Tôn vời Từ Mậu Công lên điện mà phán rằng: "Trẫm nầm chiêm bao lả lầm! Thấy một người đón trẫm mà lạy xung rǎng Long vương phạm tội thiêu tào, trời sai Ngụy Trung xử trẫm, lạy xin trẫm cứu, trẫm hứa lở lời, bůa nay vì cớ nào Ngụy Trung không đi chầu vậy?"

Từ Mậu Công tâu rằng: "Bà hạ đã hứa lỡ, thì phải đòi Ngụy Trung vào chầu, đừng cho Ngụy Trung đi đâu, mǎn ngày nay thì cứu Long vương ắt được".

Vua Thái Tôn mừng lầm, mới sai hoạn quan đi mời Ngụy Trung.

Còn Ngụy Trung đi coi thiêng văn (coi sao) hồi hôm, xảy nghe tiếng hạc kêu, ngó thấy xú trời hiện xuống, truyền chiêu chỉ rằng: "Giờ Ngọ mai Ngụy thừa tướng phải thiếp mà chém Rồng Bạch tại sông Kinh".

Ngụy Trung lạy tạ ơn về dinh tắm gội. Lo mài gươm phép nên chẳng đi chầu, xảy thấy sứ vào mời, trong lòng lo sợ, không dám cãi lệnh phải sửa sang mǎo áo vào chầu, bước tối sân sơn, lạy vua mà chịu tội.

Thái Tôn phán rằng: "Trẫm tha khanh khỏi tội". Một lát bấy chầu rồi, bá quan đều về hết, vua Thái Tôn cầm một mì nh Ngụy Trung ở lại mà thôi, mời vào đền trong luận bàn việc nước, qua đầu giờ Ngọ, vua truyền mỹ nữ lấy cờ sấp trên bàn xong xã, Ngụy Trung lạy tạ, rồi ngồi lại đánh cờ, dục đặc gần nửa giờ mà chưa thắng bại. Ngụy Trung gục đầu trên bàn mà ngáy pho pho.

Vua Thái Tôn không kêu, để cho Ngụy Trung ngủ, chừng một lát Ngụy Trung thức dậy, quì dưới đất lạy vua mà tâu rằng: "Tôi đáng tội thá, khi bần thần ngủ quên không biết có điều chi thất lễ. Xin Bệ Hạ tha tội cho tôi".

Vua Thái Tôn cười rằng: "Khanh có tội chí mà ngại, thãi, đây mà đánh cờ".

Ngụy Trung lạy tạ ơn rồi sắp cờ đánh nữa. Xảy nghe tiếng la lớn ngoài cửa đền, thấy Tần Thúc Bảo xách đầu rồng Bạch chảy máu ròng ròng, quì tại sân mà tâu rằng: "Muôn tâu Bệ hạ! Có thấy sông khô cùng biển cạn, việc này lạ lắm thiệt chưa từng.

Vua Thái Tôn hỏi: "Vật đó ở đâu?"

Tần Thúc Bảo tâu rằng: "Đầu rồng trên trời rớt xuống tại ngã tư, nên tôi phải đem dâng cho Bệ hạ".

Vua Thái Tôn thất sắc, phán hỏi Ngụy Trung rằng: "Thùa tướng bàn chuyện ấy đặng không?"

Ngụy Trung quỳ lạy tâu rằng: "Tôi mới thiếp đi chém đó".

Vua Thái Tôn thất kinh mới hỏi: "Khi khanh ngủ, tay không chuyển động, cũng không có gươm đao, vậy làm sao mà chém đặng rồng ấy?"

Ngụy Trung tâu rằng: "Tôi vâng chi ếu thương để hồi hôm truyền giờ Ngọ này thiếp xuống chém rồng có tội. Bệ Hạ đòi tôi hầu cờ nên đi không đặng, túng phải thiếp xuống lấy gươm phép chém kịp giờ".

Vua Thái Tôn nghe nói: "Nửa mừng nửa buồn, mừng là đặng tôi hiền có phép buồn là vì lời hứa không xong, phải gượng gạo mà truyền cho Tần Phúc Bảo rằng: "Đem đầu rồng treo tại chợ Trường An mà răn lê thú". Lại ban thưởng Ngụy Trung. Hai tướng tạ từ về hết.

Vua Thái Tôn vào cung trong lòng buồn bực, bần thần thao thức nầm đến canh hai, xãy nghe tiếng khóc ngoài cửa cung, Thái Tôn càng kinh hãi, mơ màng ngó thấy Long vương tay vịn đầu, máu chảy dầm dề, kêu Thái Tôn mà đòi đền thường mạng, nói rằng: "Đêm hôm qua chị ư cứu ta chắc chắn, sao lại sai Thùa tướng chém ta?" Nói rồi lại níu Thái Tôn, biểu đi xuống âm ti cho Diêm vương phân xử. Vua Thái Tôn cứng họng đỗ mỏi hôi hột dầm

mì nh, Long vương níu cứng không buông, xãy thấy bên phía Nam có người bàn đi tái, tay cầm nhánh dương liễu mà quét thinh không, Long vương ngó thấy thất kinh, ôm đầu chạy mất.

Nguyên là Quan Âm Bồ Tát ở tại miếu Thổ thần nghe tiếng quý khóc thần rên nên tối đuổi ma rồng mà cứu Thái Tôn khỏi hại. Còn hồn Long vương đi xuống kiện dưới Diêm la.

Khi Thái Tôn giụt mình thức dậy, la hoảng rằng: "Có quý, có quý".

Ba cung, sáu viện, Thái giám, cung nga ai nấy sợ mà thức luôn đến sáng.

Rạng ngày trăng quan chầu chực, không thấy vua ngự ra, chờ tới mặt nhụt 3 sào, mới có chiêu chỉ ra truyền lại: "Nay mì nh Trâm không khỏe, các quan khỏi đi chầu. Như vậy, bảy ngày các quan đều lo sợ. Những quan lớn vào thăm, xảy thấy Thái hậu đòi ngự y vào trị bệnh, các quan nhóm cửa đền, đợi ngự y mà hỏi thăm nhẹ nhàng, ngự y ra nói: "Bệnh Bệ Hạ mạch đi không chánh, đi yếu mà mau, cho nên nói cuồng và thấy quý mạch nhảy 9 cái rồi ngừng lại. Ngủ tạng đã tuyệt rồi, sợ chùng trong 7 bữa".

Các quan nghe đều sững sốt. Lại nghe Thái hậu truyền rằng: "Vua đòi Từ Mậu Công, Tần Thúc Bảo và Khuất Trì Cung". Ba ông vâng chỉ vua vào cung mà lạy.

Vua Thái Tôn gượng nói rằng: "Các khanh ôi! Trâm thuở mười chín tuổi: Đánh Nam, dẹp Bắc, chi nh Đông, phạt Tây, không hề thấy tà ma chi hết, nay lại thấy quý, mới là lạ cho".

Khuất Trì Cung nói: "Bệ Hạ gầy dựng giang san, giết người cả vạn, mà còn sợ ma sao?"

Thái Tôn phán rằng: "Khanh chẳng thấy nên không tin, chờ trời tối thì ma quý khóc ngoài cửa cung, vác gạch ngôi liêng vào nườm nượp. Ban ngày hởi còn phá, ban đêm làm lộng quá chừng!"

Tần Thúc bảo tâu rằng: "Xin Bệ Hạ an lòng, đêm nay Khuất Trì Cung canh cửa với tôi, coi ma quỷ thế nào cho biết".

Vua Thái Tôn mỉng lầm! Các quan lạy tạ ra về.

Đêm ấy Tần Thúc Bảo cầm búa, Khuất Trì Cung cầm gian, cùng nhau nai nịt hắn hòi giũ cửa cung không thấy tà ma, nên vua Thái Tôn ngủ đặng. Rạng ngày vua đòi hai tướng vào thương phán rằng: "Trẫm bệnh chẳng ngủ hơn mấy đêm, hồi hôm nhờ hao súc hai khanh, nên trẫm ngủ thẳng giấc, thôi hai khanh lui về mà nghỉ cho khỏe, tối này sẽ đến giúp dùm".

Hai tướng tạ ơn về phủ.

Từ ấy thường đêm tối canh cửa. Vua thấy hai tướng khó nhọc như vậy thì cảm động nói rằng: "Trẫm thấy hai khanh khó nhọc, trẫm chẳng an lòng. Trẫm muốn đòi thợ khéo vào vẽ chân dung hai người dán tại cửa, cho khỏi nhọc công canh giũ".

Các quan vâng lệnh, đòi hai thợ khéo túc thời. Hai tướng nai nịt như xưa. Hai thợ cứ theo mà vẽ, hình dung như sống. Tuy dán vào cửa mà ai nấy cũng làm, yên được hai ba đêm, rã lại nghe gạch ngói quẳng vào cửa sau lộp độp.

Sáng ngày, vua đòi các tôi vào mà phân rằng: "Cửa trước mới êm, ngõ sau nó lại liêng gạch, như vậy trẫm nằm sao êm?"

Từ Mậu Công tâu rằng: "Không lẽ vẽ hì nh hai tướng nữa? Vậy xin cho Ngụy thừa tướng canh giữ ngõ sau"

Thái Tôn y lời truyền Ngụy Trung canh giữ.

Đêm ấy Ngụy Trung nai nịt, cầm cây gươm chém Rồng Bạch ngà trước mà giũ cửa sau, thiệt cũng oai linh, quỷ không dám liêng, tuy cửa trước cửa sau lặng lẽ, mà bệnh vua càng thêm. Ngày kia Thái Hậu đòi các quan vào mà lo thoi! Vua Thái Tôn giao việc nước cho Từ Mậu Công. Phán rồi

tắm rửa thay đồ chờ giờ băng; Ngụy Trung nắm áo mà tâu rằng: "Xin Bệ Hạ an lòng, tôi có một điều bảo hộ mình rồng sức khỏe".

Thái Tôn gượng phán: "Bệnh đã gần miền, mà cứu làm sao được?"

Ngụy Trung tâu rằng: "Tôi có một phong thư xin trao cho Bệ hạ, như đến Âm phủ thì trao cho Thôi Giác là Phán quan".

Thái Tôn hỏi: "Thôi Giác là ai?"

Ngụy Trung tâu rằng: "Thôi Giáp là tôi vua trước, ban đầu ngồi Tri huyện Từ châu, sau lên chức Thị Lang bộ lễ. Khi còn sống làm bạn hữu với tôi thiết lâm, nay thắc xuống làm Phán quan coi sổ dưới Minh vương. Tôi chỉ em bao gấp hoài, yêu dấu nhau như sống, nếu Bệ Hạ trao thư ấy, sao Phán quan cũng nghĩ tình tôi mà kiêng cách đưa hồn nhập xác".

Thái Tôn bỏ thơ vào tay áo, rồi nhắm mắt mà băng.

Ba cung, sáu viện, Thái Tử và các quan đều khóc than mà liệm thây, để quan tài tại đền Bạch hổ, cả trào thợ chế cung tang,

CHƯƠNG 11

*Xuống Âm ti, Thái Tôn huởn sanh,
Đi dâng đưa, Lưu Toàn gấp vợ.*

Nói về vua Thái Tôn thấy vía đi đạo, ra khỏi lâu Ngũ Phụng. Thấy vua ngự thi nh vua đi săn; Thái Tôn theo dõi một hồi binh già đâu mất, còn một mình giữa đồng nội, không biết ngõ mà đi, sợ hết hồn hết vía, xẩy nghe tiếng kêu lón hét rằng: "Tàu Hoàng đế đi lại ngỏ này".

Vua Thái Tôn ngó ngoái, thấy người ấy đội mao thẻ ngang, buộc đai da tay cầm hốt ngà, mặc áo địa rộng, quì bên đường mà nói rằng: "Tôi ruột trẽ, xin Bệ Hạ tha tội tôi".

Vua Thái Tôn hỏi: "Vậy chó khanh là ai đó?" Người ấy tâu rằng: "Khi tôi sống phò vua trước, làm Tri huyện Từ châu; sau lên chức Thị lang bộ Lễ, tôi họ Thôi tên Giác, nay thắc xuống Âm phủ làm chức Phán quan. Nguyên hôm trước tôi có thấy việc rồng ma đi cáo, nên biết bùa nay có Bệ Hạ xuống đây, tôi mới tiếp giá".

Vua Thái Tôn đở dậy mà nói rằng: "Cám ơn thầy có công rước Trầm, mà Ngụy trưng lại có gởi phong thơ cho thầy đây, may gặp tình cờ". Nói rồi

đưa phong thơ cho Thôi Giác. Thôi phán quan tiếp thơ mà đọc; trong thơ nói như vậy:

Thơ gởi cho:

Quan Đại Đô Án là anh họ Thôi xem rõ,

Nhớ xưa làm bạn, hì nh dạng như thường,

Sau cách âm dương, vắng lời dạy dỗ,

Cảm tình chẳng rõ, cho thấy chiêm bao,

Mới hay anh chúc trọng quyền cao,

hiềm vì nỗi kẻ u người hiển,

Nay Thánh Hàng hâu kiên,

Nhờ huynh trưởng nghĩ tình,

Có phương chi choặng huòn sinh,

Nhờ ơn ấy cầm bằng tái tạo.

Em bạn là Ngụy Trung cui dâng

Thôi phán quan xem thơ mừng mà nói rằng: "Quân nhân Tào họ Ngụy thiếp chém Rồng Bạch tôi cũng hay rồi, lại nhờ ơn đỡ đầu con cháu tôi trên dương thế, nay gởi thơ cậy tôi như vậy, mà Bệ Hạ còn lo làm chi? Sao sao tôi cũng lo cho Bệ Hạ huồn sinh mà trị nước".

Vua Thái Tôn nói cảm ơn, xẩy thấy cặp Đồng tử áo xanh, kẻ cầm phuoron, người cầm lộng kêu rằng: "Vua Diêm vương cho thỉnh Hoàng Đế".

Vua Thái Tôn đi theo Thôi phán quan và hai tên Đồng tử ngó thấy trước cửa thành, treo một tấm bảng dài để bảy chữ vàng rằng:

*U minh địa giới quý mồn quan,
Nghĩa là: Tối mờ cõi đất của hồn ma.*

Đồng tử áo xanh rung cây phươn mà dắt vua; Thái Tôn vào khỏi cửa thành, ngó thấy hồn anh là Kiến Thành, hồn em là Nguơn Kiết đồng ré lên rằng: "Thế Dân xuống đó, Thế Dân xuống đó". Bên thì Nguơn Kiết, bên thì Kiến Thành áp lại níu hồn Thái Tôn mà đòi thường mạng, hồn Thái Tôn đánh không khỏi, bị hai quý kéo lôi, Thôi phán quan kêu quý sứ nanh bạc mặt xanh nạt Nguơn Kiết, Kiến Thành chạy hết.

Hồn Thái Tôn đi khỏi ước vài dặm đường, thấy đèn dài lợp ngói xanh, lâu dài rực rỡ, hồn Thái Tôn đang ngó, xẩy nghe tiếng ngọc len ken, mùi hương bát ngát, hai cặp xách lồng đèn đi trước, mười vua Minh chúa ra tiếp rước Thái Tôn. Hồn Thái Tôn khiêm nhường quá chừng không dám đi trước, mười vua nói: "Bệ Hạ là vua mười cõi Dương thế, còn chúng tôi là vua cõi Âm ti, nên anh em tôi cung kính Bệ Hạ là thiêt tình, xin đừng kể né".

Hồn Thái Tôn nói: "Trẫm có tội vào hầu dưới bệ, đâu dám luận người quý âm dương". Đồng vào tối đèn Sum La, ngồi như chủ khách nói chuyện một lát, rồi vua Nhứt diện là Tân Quang vòng tay mà hỏi rằng: "Ma Rồng ở sông Kinh đì cáo rằng: "Bệ Hạ hứa cứu rồi lại giết đi, là vì cớ nào vậy?".

Hồn Thái Tôn nói rằng: "Trẫm chiêm bao thấy rồng cầu cứu thiêt có hứa lời, chẳng ngờ tội đáng hành hình về phần Ngụy Trung xử trãm. Trãm đòi Ngụy Trung vào đánh cờ với trãm, Ngụy Trung xuất vía mà chém Long Vương; ấy là Ngụy Trung có phép hay mà cũng tại Long vương đáng tội chết, chó trãm có sai giết ở đâu, sao vu oan mà kiện trãm?"

Mười vua trả lời rằng: "Con rồng ấy hồi mới đầu thai, chúng tôi cũng rõ định số của nó là sau chết về tay Ngụy Trung, chúng tôi có hay trước, ngọt nó cáo mãi, nên phải vời Bệ Hạ xuống đối nại cho ba cõi công đồng, chó chúng đã cho nó đi đầu thai hồi sớm, nay nhọc công Bệ Hạ ngự đến xin tha tội trước hồn".

Nói rầm sai Thôi phán quan đem bộ tử ra tra coi Bệ Hạ còn trị vì mấy kỷ. Thôi phán quan vâng lệnh vào soạn bộ mấy vua các nước mà coi lén trước đி, thấy đี rằng: "Vua Thái Tôn nước Đại Đường ngồi ngôi mươi ba năm mãn số". Thôi phán quan xem thấy thất kinh, lây viết chấm mực thêm hai ngang vô chữ nhút, khi trước nhút thập tam niên (mươi ba năm). Bây giờ thành tam thập tam niên (ba mươi ba năm). Rồi ôm bộ ấy ra trình; mươi vua xem thấy số ba mươi ba năm thì thất kinh mới hỏi rằng: "Chẳng hay Bệ Hạ lên ngôi nay đã mấy mươi năm rồi?"

Hồn Thái Tôn nói: "Trầm lên ngôi mới đặng mươi ba năm". Mười vua mừng mà nói rằng: "Bệ Hạ yên lòng chẳng can chi mà ngại. Số còn sống đặng hai mươi năm nữa mới già, nay đổi nại đã rồi, cho đưa hồn về nhập xác".

Hồn Thái Tôn nói: "Tôi đội ơn".

Mười vua sai Thôi phán quan và Châu thái úy đưa về.

Hồn Thái Tôn đứng dậy, bái tạ mươi vua và hỏi thăm rằng: "Chẳng hay nội trong cung trẫm, có ai tới số chẳng?"

Mười vua nói: "Hết thảy đều bình an, song em gái Bệ Hạ vẫn số".

Hồn Thái Tôn nói: "Trầm về Dương thế không biết lấy chi mà tạ ơn vua, xin dâng dưa hấu lấy thảo".

Mười vua nói: "Đến đây các thứ dưa đủ hết, còn thiếu một thứ dưa hấu mà thôi".

Hồn Thái Tôn nói: "Trầm về tới sai người dâng xuống tức thì". Nói rầm giã từ rồi gót.

Châu thái úy cầm cây phuon dẫn hồn đi trước, Thôi phán quan hộ giá theo sau, hồn Thái Tôn ra khỏi đền, rầm coi không phải đường cũ, nói với phán quan rằng: "Ngõ này có khi sai thì phải?"

Thôi phán quan nói: "Không sai đâu, đường xuống Âm phủ khi xưa trở về không dễ, nay đưa Bệ Hạ đi về ngõ này một lần cho thấy việc Âm phủ; hai lần dễ đi hơn".

Hồn Thái Tôn đi theo được ít dặm đường, ngó thấy một hòn núi cao, mây đen mù mịt, hồn Thái Tôn hỏi: "Núi chi đó?".

Thôi phán quan nói: "Ấy là núi Bố âm". Hồn Thái Tôn thất kinh nói rằng: "Núi như vậy trăm đi sao được".

Thôi phán quan nói: "Xin Bệ Hạ đừng ngại, chúng tôi bảo hộ, không có hề chi".

Hồn Thái Tôn và đi và run lặp cặp, qua khỏi núi ấy, rồi đi ngang qua muời mây dãy nhà, đi tái đây cũng nghe tiếng khóc vang tai, quỷ ma ghê gớm, hồn Thái Tôn lấy làm lạ mà hỏi rằng: "Chẳng hay các cửa này là sở chi đó?"

Thôi phán quan nói: "Ấy là muời tám tầng địa ngục (cửa rạc)".

Hồn Thái Tôn hỏi: "18 cửa ngục ấy áy hành những tội gì?" Thôi phán quan nói rằng: "Xin Bệ Hạ nghe tôi nói:

Ngục rút gân, ngục u tù, ngục hang lửa, bởi vì khi còn sống làm dữ dữ ngàn tội, thác xuống vào trong mây ngục này. Ngục cửa hai, ngục kéo luỗi, ngục lột da, bởi vì chẳng thảo, chẳng ngay, không tiết hạnh, miệng hiền lòng độc, đọa vào đây, ngục cối xay, ngục cối đá, ngục xe cán, bởi vì mất lẽ công bình làm khuất lấp, nói gi an nói đồi, hại người ngay. Ngục nước đá, ngục mổ xẻ, ngục rút ruột bởi vì lường thăng trào đấu hay làm thiêu, mua cân già bán cân non, mắc tội vào ngục này. Ngục vật dầu, ngục tắm tối, ngục ngục núi đao, bởi vì dữ tợn hung hăng hay hiếp đáp, co đầu rút cổ thảm như vây. Ngục ao máu, ngục mân đồi, ngục máu cân, bởi vì giết người lấy của làm mưu độc, hại vật làm hàng tội nặng thay, mắc đọa ngàn năm không thoát khỏi, chì sâu trong kiếp khổ đời đời, ngày kêu trời đất không ai cứu, héo ruột khô gan ủ mặt mày.

Người đời chókhá ởtátây

Thầnquỷ công bình tự thuở nay

Làmdữđến sauđều trảqua

Kểthời gặpsóm kểthời chày.

Hòn Thái Tôn nghe nói, lòng sợ hãi hùng, đi một hồi lâu gặp quỷ cầm phuón quỳ dựa lô mà nói rằng: "Tôi là kẻ giữ cầu đến rước".

Phán quan biểu quỳ chờ dậy, cẩn hòn vua đi trên cầu vàng, hòn Thái Tôn lên cầu rồi, thấy bên kia có một cái cầu bằng bạc, bèn hỏi Phán quan rằng: "Những người gì được đi cầu?"

Thôi phán quan nói: "Những người hiền lành trung hiếu, ngay thẳng công bình, thì có quỷ phuón dẫn qua cầu".

Hòn Thái Tôn ngó thấy bên nọ có một cái cầu, dưới sông sóng máu lao xao, trên mang gió lung vùn vụt, nghe tiếng người khóc kẽm, ghê gớm dùng mình.

Hòn Thái Tôn hỏi: "Cầu ấy tên chi?"

Thôi phán quan nói: "Tên là cầu Nại hà (không biết làm sao) như Bệ Hạ về Dương gián, phải thuật chuyện cái cầu này cho rõ".

Bề mặt hon ba ngón, bề dài mấy trăm tấc, cầu cao trăm thước có dυ, sông thảm ngàn trùng không xiết, trên không tay vịn, dưới có quỷ hờ, bên cầu thẳn tướng dữ dằn, dưới nước tối nhân lặn hụp, trên mé treo nguyên đồ áo tím quần hồng, dưới sông chũng gái xằng chửi cha mắng mẹ, chó barking đồng rắn bằng sắt giàn ăn thây, nước là máu, sông là đồi, dọn xao lấp mặt. Hòn Thái Tôn thấy càng thảm thiết, theo Phán quan qua khỏi cầu vàng, đi một hồi lâu đến thành Uổng Tử (thác oan) nghe tiếng nói sạo sự rằng: "Lý Thé Dân tới đó, Lý Thé Dân tới đó". Và nghe tiếng kêu oan hối oan.

Hồn Thái Tôn nghe kêu run lên rét rét, xẩy thấy bầy quỷ cụt đầu, cựt tay, xốc túi đón đường níu hồn Thái Tôn mà đòi thường mạng. Hồn Thái Tô hoảng, quên xung trarmor, cứ nói xin thầy cứu tôi, xin thầy cứu tôi, miêng thì nói, tay thì níu Phán quan mà núp.

Thôi phán quan nói: "Tôi không quyền cai trị những ma vô chủ, biết cứu làm sao? Ấy là hồn oan sáu mươi bốn cõi xung hùng, bảy mươi hai đảng ăn cuộp chết chưa tôi số, không ai bắt hồn cho đầu thai nên họ vô thành Uống Tử mà ở làm ma hương ma đói, không gạo không tiền, Bệ Hạ phải bố thí ít nhieu, tôi nói giùm mới được".

Hồn Thái Tôn nói: "Trarmor đi mình không xuống đây, tiền đâu cho có".

Thôi phán quan nói: "Trên Dương gian có một người hay gởi tiền bạc xuống đây, Bệ Hạ viết giấy mượn đở một kho, có tôi bảo lãnh, đang phân phát cho lũ ma đói thì mới êm".

Hồn Thái Tôn hỏi: "Người ấy tên chi?"

Thôi phán quan nói: "Người ấy họ Tướng tên Lương ở Khai Phong, tại đất Hà Nam. Tướng Lương có gởi mười ba kho bạc tại đây, Bệ Hạ tạm mà thí cho cô hồn, rã về Dương gian trả cho Tướng Lương cũng được.

Hồn Thái Tôn mừng lắm, viết giấy xong rồi, đưa cho Phán quan mượn tạm một kho, cậy Thái Úy chi a cho oan hồn Uống Tử. Thôi phán quan nói lớn rằng: "Chúng bầy lãnh vàng mà chi dụng, để cho Hoàng đế đi về, bởi số Ngài còn sống lâu lắm. Ta vâng lệnh mười vua mà đưa hồn ngài nhập xác, đang ngài làm chay lòn chi si êu độ chúng bầy, bầy không được cản ngăn mà sanh sự nữa".

Các quỷ Dạ Xoa lãnh bạc mà lui; Phán quan biếu Thái Úy rung cây phuồn dẵn hồn dắt Thái Tôn ra khỏi thành Uống Tử. Ra túi đường băng phẳng đi qua một đỗi xa, đi túi 6 đường luân hồi thấy đông đảo lắm, những là bục thàn tiên đều chiếu hào quang; vì quan trước lung mang đai ngọc, thầy tu, kẻ thê, thú chạy, chim bay, người nghèo, kẻ giàu, bầy yêu, lũ quý, tốp

nào theo dang ấy, cứ theo 6 ngã mà đi, hồn Thái Tôn hỏi rằng: "Giống gì đó vậy?"

Thôi phán quan nói: "Bệ Hạ không mi nh nghe nói qua thì nhớ, sau về Dương thế thuật lại mà răn đời. Chỗ này gọi là 6 dang đi đầu thai. Người tu hành công quả thì về dang Tiên. Người ngay vua thì về dang Sang. Người có hiếu thì về dang Phước. Kẻ công bình thì về dang Người, kẻ có đức thì về dang Giàu. Đứa hung dữ thì về dang Quý, hay là dang Vật. Vậy thì 6 dang ấy là dang Tiên, dang Sang, dang Phước, dang Giàu, dang Người, dang Vật. Mà Bệ Hạ đi về dang Sang".

Hồn Thái Tôn gật đầu bước tối, Thôi phán quan đưa đến cửa dang Sang, lạy vua mà nói rằng: "Chỗ này là chỗ đầu thai. Tôi xin đi về, để Châu thái úy đưa một đổi nữa".

Hồn Thái Tôn rằng: "Nhọc công thày đưa xa lăm". Thôi phán quan nói: "Bệ Hạ về Dương thế phải làm chạy lón cho si êu nhũng hồn oan, sao sao cũng nhớ, nếu dưới Âm phủ không tiếng vang siết, thời trên Dương thế có phước thái bình, như có việc chi chẳng lành, phải chừa cải, đời này người ở hiền hậu, thời đời sau cơ nghi ệp lâu dài".

Hồn Thái Tôn từ giã Phán quan đi theo Thái Úy bước vô cửa, thì Thái Úy thấy một con ngựa thăng rồi mòi Thái Tôn lên ngựa, còn Thái Úy diều đỏ hai bên. Ngựa chạy như tên bắn; đến mé sông, thấy cặp cá chà vàng giờ trên mặt nước. Hồn Thái Tôn ngó thấy dừng ngựa coi mê.

Thái Úy nói: "Bệ Hạ đi chút nữa, vô thành cho kịp giờ".

Hồn Thái tôn cứ làm thi nh coi mãi, Thái Úy nấm hai giờ mà nói lớn: "Không chịu đi, đợi chàng nào nữa". Nói rồi xô xuống ngựa, nhào dưới sông một cái đùng, ấy là xô nhập vào xác đó.

Còn nội trào văn võ và Hoàng Hậu, Đông cung Thái Tử đồng nhóm tại đền Bạch hổ mà khóc than bên linh cữu vua Thái Tôn, nhiều ông luận bàn

tôn Đông cung túc vị. Ngụy Trung nói: "Khoan đã các ông, đợi nội ngày nay thì vua sống lại".

Hứa Kinh Tôn cải rằng: "Thùa tướng nói sai lầm, từ xưa rằng: "Nước đổ khó hốt đây, người thác đâu sống lại, ông nói chi lời huyễn như vậy".

Ngụy trung nói: "Chẳng dấu chi thầy, tôi hồi nhỏ có học phép tiên, bói khoa linh lầm, làm sao Bệ Hạ cũng sống lại mà thôi".

Đóng cải lấy với nhau, xảy nghe tiếng la lớn trong quan tài rằng: "Ngộp nước chết đi, ngộp nước chết đi".

Làm các quan văn võ hết hồn, Hoàng Hậu, Cung phi vỡ mặt lanh xa linh cửu, chẳng dám lại gần. Nhờ có Từ Mậu Công ngay thẳng, Ngụy thùa tướng anh hùng, Huất trì Cung dạng gan, Tần Thúc Bảo lén mật, áp lại bên linh cửu đứng vây, Tần Thúc Bảo và Huất Trì Cung kêu lớn mà nói rằng: "Bệ Hạ còn nói chuyện chi xin nói chúng tôi biết, đừng có làm ma quàng mà nhát bá quan".

Ngụy Trung nói: "Chẳng phải hồn ma đâu, ấy là Bệ Hạ sống lại đó, mau mau lấy búa bút néo, cạy nắp sảng lén".

Dở ra rồi thấy vua ngồi nhắm mắt, mà miệng còn nói: "Ngộp nước chết đi, ai vót Trâm đó".

Từ Mậu Công và Ngụy Trung đỡ dậy mà nói rằng: "Bệ Hạ sống lại rồi, không hề gì đâu, có chúng tôi hộ giá".

Vua Thái Tôn mở con mắt mà nói rằng: "Trâm khốn nạn quá, mới chạy khỏi hồn ma dưới Âm phủ, lại bị té sông chết trôi".

Các quan nói: "Bệ Hạ có té sông ở đâu".

Vua Thái Tôn phán rằng: "Trâm nói dối hay sao, trâm đương cuồi ngựa túi mé sông, mãi coi cặp cá chè vàng giở dưới sông, bị Châu Thái Úy bắt nhân xô Trâm xuống nước, may chó không chết đi còn gì".

Ngụy Trung nói: "Bệ Hạ chưa tỉnh. Mau đòi ngự y vào hốt thuốc cho đị nh tâm thần". Uống vài hớp nước thuốc rồi lần lần ăn cháo ăn cơm biết đủ việc.

Từ hồi băng đến khi sống lại, đã trọn ba ngày đêm. Bữa đó tối rồi, các quan xin vua ngủ sóm cho khỏe, bá quan ai nấy về di nh.

Rạng mai văn võ bỏ hết đồ tang, mặc đi ều đỏ vào đèn chầu chực. Vua Thái Tôn cũng khỏe, vời vả lâm triều. Các quan văn võ quỳ tâu rằng:

"Chẳng hay Bệ Hạ chiêm bao thấy những điều chi, mà bèn lâu mới tỉnh?"

Vua Thái Tôn đọc hết việc đi hầu tra dưới Âm phủ, cho các quan nghe, lại nói: "Khi trẫm từ giã mรời vua Thập diện, có hứa sự dâng dưa hấu mà tạ ơn, từ ra khỏi đền Sum la, thấy những tội nhân dưới Âm phủ, là loài chẳng thảo chẳng hay, không lẽ không nghĩa, hoài huỷn lúa gạo, lường gạt người ta, già già non, cân cao ân thấp, tham dâm ở đối, làm dữ hại người, các tội ấy đều bị xay giã nấu dầu, xé cưa đốt xác, cả muôn cả triệu, xem thấy cũng thương. đi ngang qua thành Uổng Tử là thành chứa quy thác oan, bị lũ cõi hồn đón Trẫm, nhờ Thôi phán quan bảo lãnh, mượn một kho vàng bạc của Tướng Lương mà phân phác cho lũ oan hồn đặng chúng nó tránh đường Trẫm đi về mới đặng. Thôi phán quan dặn Trẫm, về Dương thế làm chay lớn, cho si êu rỗi cõi hồn".

Các quan nghe rõ đầu đuôi, ai cũng mừng rỡ, với chạy công văn cho các quan tinh biết, đặng dâng sớ mà mừng, vua lại xuống chiếu chỉ những tù tội nhẹ đều tha. Còn hơn 400 tù xử tử tha về xứ một năm, đặng thăm viếng cha mẹ anh em chồng vợ, và gởi gấm nhà cửa xong rồi, đúng một năm phải tựu mà chịu tội. Lại xuất tiền bạc bố thí cho kẻ đói và con nít mồ côi. Lại thả 3 ngàn 6 trăm cung nga ra ngoài cho kiêm đôi bạn. Từ ấy trong ngoài đều mến đức. Lại ngự chế lời khuyên dỗ, treo bảng khắp xứ mà dạy dân, lời ngự chế trong bảng như vầy:

Âm dương rộng rãi, nhật Nguyệt hằng chiếu mọi nơi,

*Bờ cõi lâng khơi, trờ đất không dung đẳng vay
Độc lòng bày kế, mang tai cõng nội doi này,
Hay thí ít cầu, đẳng phước hóa chờ kiếp khác
Ngàn lời dối trả, chi bằng giữ phận thiệt thà,
Muôn môi tham lam, khó sánh theo bể cần kiệm
Lòng lo làm phước, lựa là rán sức xem ki nh?
Ý muốn hại người, có phải hoài công đọc sách.
Cả và thi ên hạ ai thấy lì ngự chế cõng cảm động mà làm lành.*

Vua Thái Tôn lại treo bảng rao khắp mọi nơi, ai chịu xuống Âm phủ mà dâng đưa thì lành bảng.

Vua lại xuất một kho vàng bạc, sai Ngạc quốc công là Huất Trì Kinh Đức (Cung) đến khai phong phủ mà trả cho Tướng Lương.

Bây giờ nói qua Lưu Toàn là người nhà giàu ở Quảng Châu, vợ là Lý Túy Liên, tính người khảng khái, Lý Túy Liên lấy trâm vàng mà bố thí cho thầy săi, Lưu Toàn bắt lỗi vợ, nói cũng nhiều điều: "Sao không giữ phận đàn bà bêu đòi ra cửa, lại đem vật trang sức (nữ trang) mà cho người". Lý Túy Liên tức mình thắt cổ mà chết, bỏ lại một trai, một gái khóc chèo chẹo tối ngày. Lưu Toàn tức mì nh mói lành bảng đi dâng đưa cho khuất con mắt.

Khi vua Thái Tôn ngự, thấy Lưu Toàn lành bảng vào chầu, tình nguyện dâng đưa dưới Âm phủ. Vua Thái Tôn truyền cho Lưu Toàn ra quán Kim đình, đầu đội cặp đưa h้าu, trong tay áo đựng giấy tiền vàng bạc, rồi uống thuốc độc mà chết.

Hồn Lưu Toàn đội dưa xuống Âm phủ, nói cùng quỷ xứ rằng: "Vâng lệnh Hoàng đế đi xuống đây dưa". Quỷ xứ dắt vào đền Sum La mà ra mắt Diêm chúa.

Hồn Lưu Toàn nói: "Hoàng đế dạy tôi dâng cặp dưa cho Bệ Hạ mà tạ ơn".

Mười vua khen rằng: "Vua Thái Tôn có đức nên nói chẳng sai lòi".

Khen rồi hỏi tên họ người dâng dưa, Lưu Toàn tâu rằng: "Tôi họ Lưu tên Hoàng, dân ở Quảng Châu, bởi vợ tôi là Lý Túy Liên thắt cổ mà chết, bỏ hai đứa con dại khóc ngày đêm nêu tôi từ mình bỏ của bỏ con, mà đi dâng dưa cho gặp vợ".

Vua Diêm vương truyền lệnh dẫn hồn Túy Liên ra mắt, cho gặp mặt chồng.

Lại truyền Phán quan đem bộ ra xem, thấy số vợ chồng Lưu Toàn sau thành Tiên hết thảy, mới sai quỷ sứ quòn hồn cả hai.

Quỷ sứ tâu rằng: "Lý Túy Liên chết đã ba tháng, thây đã rả rời, huòn hồn sao nặng".

Vua Diêm vương nói: "Đường ngự muội Lý Ngọc Anh nay đã mãn số. Vậy thì mượn xác thê vào".

Quỷ sứ vâng lời dẫn hai hồn đem về Dương thế.

Quỷ sứ vâng lệnh Diêm vương dẫn hai hồn đi khỏi Âm phủ lên đến Trường An, đem hồn Lưu Toàn xô vào quán Kim đình là chỗ xác, rồi đem hồn Lý Túy Liên vào thành vua. Ngó thấy em gái vua Thái Tôn là Lý Ngọc Anh té xuống, liền bắt hồn đi, rã xô hồn Lý Túy Liên vào xác.

CHƯƠNG 12

*Trần Huyền Trang làm chạy thỉnh Phật,
Quan Thế Âm dạy sai câu kinh.*

Những thế nữ tẩy ngự muội đang ngoạn kiểng vùng té xuống chết tươi, thất kinh chạy vào mà báo cùng Hoàng Hậu. Hoàng Hậu kinh hải vào thuật cho vua nghe.

Vua Thái Tôn gật đầu mà than rằng: "Chết thiệt rồi đó chớ không phải gió máy chi đâu, trong khi trăm kiệu mười vua mà về, có hỏi thăm gi a quyền thế nào?

Mười vua rằng: "Ai nấy bình yên hết, sợ một mì nh ngự muội số chẳng bao lâu, thiệt quả như vậy".

Nói rồi cùng nhau than khóc kéo đến mà xem, thấy Ngọc Anh còn hơi thở như sợi chỉ, Thái Tôn bảo Hoàng Hậu và cung nga đừng khóc, e Ngự muội giụt mình, liền bước lại đỡ đầu Ngọc Anh mà kêu rằng: "Ngự muội ơi! Ngự muội ơi! Tỉ nh dậy, tỉ nh dậy".

Ngọc Anh cựa mình mà kêu rằng: "Mình khoan đi đợi tôi với! Đợi tôi với!"

Vua Thái Tôn nói: "Ngự muội, trẫm đợi nãy giờ đây".

Ngọc Anh mở mắt mà cự rằng: "Ai níu tôi vậy?"

Vua Thái Tôn nói: "Hoàng huynh, Hoàng tẩu chớ ai".

Ngọc Anh nói: "Tôi phải là em vua ở đâu mà có Hoàng huynh, Hoàng tẩu? Tôi họ Lý tên Túy Liên, vợ Lưu Toàn là dân ở Quảng Châu. Bởi vì tôi bố thí cho thày sai một cây tràm, chồng tôi mắng hoài, tôi tức mình mà tự ái. Nay Hoàng Đế sai chồng tôi dâng dưa dưới Âm phủ. Vua Diêm vương thương hại, cho vợ chồng tôi trở về, chồng tôi đi mau tôi chạy theo không kịp, tôi rủi chân vấp té, sao các ngươi không biết phép, dám lại kêu tôi kia?".

Vua Thái Tôn nói với cung nga rằng: "Thấy ngự muội bị té hết hồn, nên mới nói sảng". Truyền thế nữ đỡ vào cung điện, ngự y điều trị thuốc than.

Rồi vua vào lâm triều có quan vào cửa tâu rằng: "Người dâng dưa là Lưu Toàn đã sống dậy rồi, còn đứng hầu ngoài nhõ".

Vua Thái Tôn thất kinh, truyền đòi vào ra mắt, hỏi thăm công việc dâng dưa.

Lưu Toàn tâu rằng: "Tôi đội dưa xuống Âm phủ, gặp quý sứ dẫn tôi đến Diêm vương, muội vua có gởi lời cảm ơn, và khen Bệ Hạ không thất tín; lại hỏi tên họ, tôi tâu thiệt và thuật chuyện vợ tôi thác oan, nên tôi tình nguyện dâng vua xuống Âm phủ họa may gặp vợ, vua Diêm vương sai quý dắt hồn vợ tôi vào, lại tra bộ mà nói rằng: "Số vợ chồng tôi sau đặng theo tiễn nên cho quý đưa hai đưa tôi về dương thế, tôi đi trước vợ tôi đi sau, tā sống lại đây, còn vợ tôi nhập vào đâu không biết".

Vua Thái Tôn phán hỏi: "Vua Diêm vương có nói vợ ngươi làm sao không?"

Lưu Toàn nói rằng: "Vua Diêm vương không nói vợ tôi làm sao, đều tôi nghe quý sứ nói Lý Túy Liên chết đã lâu, thay thì rá hết. Vua Diêm

vương nói Đuờng ngự muội là người gì? Cũng không biết nhà cửa ở đâu mà kiêm!"

Vua Thái Tôn nghe tâu thiết thà, trong lòng mừng lắm, phán với các quan rằng: "Khi trẫm huồn hồn, vua Diêm vương có nói với trẫm: "Số ngự muội chẳng dài. Khi ngự muội té chết giặc tại vườn hoa, Trẫm lại đỡ đầu mà kêu, ngự muội tỉnh lần cũng nói như Lưu Toàn một cách".

Ngụy Trung nói: "Sự thay hồn đổi xác cũng có người, xin mời Quốc muội ra đây coi thử nói chi cho biết".

Vua Thái Tôn phán rằng: "Trẫm mới sai Ngự y đem thuốc, bây giờ không biết ra thể nào?"

Nói rồi sai hoạn quan vào cung, mời ngự muội ra mắt. Bây giờ nói về Ngọc Anh, thấy Ngự y đem thuốc mời uống.

Ngọc Anh nói: "Ai đâu mà uống thuốc kia?" Day lại cự với Cung nga thể nữ rằng: "Nhà người ta khoản khoát mát mẻ có đâu mà phòng vàng ngoách như huỳnh đá. Cửa có rắn như sắc chồn bông, tôi biểu buông ra, đừng có níu nữa đà!"

Xảy thấy cung nga và thái giám (hoạn) hơn bốn, năm người áp lại dắt vào bệ ngọc.

Vua Thái Tôn hỏi rằng: "Ngươi biết mặt chồng không?"

Nói: "Hỏi cái gì lạ vậy? Vợ chồng tôi hồi con trai con gái ở với nhau mấy mặt con, làm sao mà không biết mặt kia".

Vua Thái Tôn truyền hoạn quan, dắt xuống sân chầu.

Ngọc Anh thấy Lưu Toàn, chạy lại níu chồng mà trách rằng: "Tiá nó đi ngõ nào vậy, mà chẳng đợi tôi. Báo hại tôi chạy theo, vấp té nhào đầu nhào óc, bị mấy người làm ngang bắt lại, không thả tôi ra. Không biết họ làm cái gì vậy hả?".

Lưu Toàn nghe tiếng nói giống vợ. Ngắt la mặt nên chẳng dám nhìn.

Vua Thái Tôn cười mà rằng:

Chắc đất lõn non người có thấy,

Thay hồn đổi xác thế không nghe.

Như vậy, thì chắc là vợ người mà xác em Trâm. Tuy ngự muội thác mà thân thể hối còn. Bởi người có công khó dâng dưa, mớiặng duyên lành đó!. Thôi, những gia tài của ngự muội, Trâm cho người chở về nhà, cũng như Trâm gả em cho đó, và nhiêusưu thuế, hai vợ chồng về xứ cùng nhau".

Lưu toàn và Ngọc Anh đồng lạy tạ, cùng nhau mừng rõ ra về. Đến thành Quảng Châu, thấy nhà cửa như xưa, hai con mạnh giỏi. Từ ấy vợ chồng giàu có lớn, bố thí cho kẻ nghèo. Hưởng phước thanh nhàn, muôn dân đều mến đức.

Bây giờ nói về Tướng Lương ở phủ Khai Phong, vợ là Trương Thị chuyên nghề đổi nước và bán chậu bát lu Liệu bè đủ ăn xài, ~~dù~~ tiền bạc bao nhiêu cũng bố thí. Và hay mua giấy tiền vàng bạc để đốt hoài. Nên có tiếng đồn nghèo thứ nhứt và hiền lành cũng thứ nhứt. Dè sau là ông bá hộ chưa bạc chưa vàng.

Khi Uất Trì Cung đến phủ Khai Phong hỏi ra tên họ, mới chở chuyên vàng bạc tới nhà. Lại thêm ngựa xe quan sở tại tới nữa. Tuy lều trah trại lá mà đông quá dinh quan. Hai ông bà thắt kinh như câm như dại, quỳ dưới đất mà lạy ngay. Uất Trì Cung nói: "Hai ông bà chờ dậy, ta tuy là Khâm ai mặc lòng, chớ ông có tội chi mà sợ. Tôi vâng lệnh Thiên tử đem bạc trả cho ông đây".

Tướng Lương run lập cập đáp rằng: "Tôi có cho vay cho mượn ở đâu mà dám lanh tiền bạc vàng vòng vô cớ?"

Uất Trì Cung nói: "Ta có hỏi thăm rõ là hai ông bà khó. Song có lòng lành bố thí, nên dưới Âm phủ có cất thế bạc vàng cho.

Bởi Thiên tử sống dậy nói: "Có mượn kho vàng bạc của Tướng Lương dưới Âm phủ, có Thôi phán quan bảo cử rõ ràng. Nên nay tính đủ mà trả cho, sao so cũng phải lanh đi đặng ta về tâu lại".

Hai vợ chồng lạy mãi mà nói rằng: "Nếu tôi lanh của này thì tôi mau chết. Tuy tôi có đốt giấy tiền vàng bạc, ấy là U minh, Bệ Hạ nói mượn dưới Âm phủ thì sự quả quyết rồi, ngọt tôi không lấy tích chi làm cớ, giết thì tôi chịu chết, chớ tôi dám lanh ở đâu".

Uất Trì Cung không biết làm so, phải về cù sờ cho vua rõ.

Vua Thái Tông khen rằng: "Thiệt là kẻ hiền lành".

Nói rồi tuyên cho Uất Trì Cung đem bạc ấy mà lập một kiếng chùa cho hai ông bà nhờ phước, trong chùa dọn hai bàn thờ sống, cũng như rả bạc kia. Uất Trì Cung vâng lệnh, mua năm mươi mẫu đất mướn thợ cất chùa, gọi là chùa Tướng quốc. Bên tả lênh cốt Tướng công (Tướng Lương) mày đậm mắt to như tạc. Bên hữu lênh cốt Trương Thị, da đen áo rách, như thường. Chùa cao không biết mấy tầng li vòng lèn trên khu ốc. Có dựng bia đá có khắc chữ là Uất Trì Cung coi làm, hoàn thành về tâu cho vua hay.

Vua Thái Tông mừng phán rằng: "Các quan vâng lệnh Trẫm, treo bản thỉnh thầy chùa đặng làm chay cho cô hồn siêu rõi". Các nơi lựa thầy chùa dâng tối đông lâm. Vua Thái Tông truyền cho quan Thái sứ Phó duyệt (Dược) chọn một thầy xứng đáng làm thầy cả mà đúng đàng chay. Phó duyệt dâng sớ can rằng:

"Phép của nước Tây vúc không biết tôi chúa cha con. Bầy ra sáu đàng luân hồi, ba điều hành tội là Đao nước lửa đặng hoài dụ người ngu nhắc tội kiếp xưa, hưởng phước đời khác. Miệng đọc lanh liêu, cho khỏi thế khói xâu. Huống chi sống lâu thác yếu là lẽ tự nhiên, nhân đức hành hình tại nơi vua chúa. Nay kẻ tục nói rằng: Phật định, làm biết chừng nào? Huống chi đời tam hoàng ngũ đế, đạo Phật chưa truyền, thì vua sáng tôi ngay trị nước lâu dài lâm. Kể từ vua Minh đế nhà Hán mới có Phật ra đời, vua Minh đế lập chùa mà không thấy phước. Bệ Hạ còn noi dấu làm chi?"

Vua Thái Tôn xem sớm rồi, đưa cho các quan coi mà thưa nghị.

Có quan Tể tướng Tiêu Võ tâu rằng: "Đạo Phật bày từ nhà Hán, khuyên lành răn dữ cũng là có ít cho triều đình lẽ nào dám bỏ, Phật cũng là thánh. Người chê thánh, là người vô phép, xin làm tội mà răn đòn".

Phó Duyệt cài lẽ rằng: "Lẽ là thờ cha mẹ và thờ vua. Đạo Phật bỏ cha mẹ mà đi tu, không biết tới vua chúa. Trọng người dân hơn cha mẹ. Ông không phải là thầy sai, sao lại trọng cái đạo không chúa không cha, ấy là ông bất trung bất hiếu đó".

Tiêu Võ chấp tay mà nói: "Mấy cửa ngục để dành cho những kẻ như vậy".

Vua Thái Tôn đòi quan Thái bộc là Trương Đào Nguyên, và quan rung Thơ là Trương sĩ Hoàn mà hỏi: "Trẫm lập chùa bố thí có đáng hay không?"

Hai ông ấy tâu rằng: "Đạo Phật là thanh tịnh hiền lành cho nên vua Võ Đế nhà Châu chỉ a ba đạo trọng trong đời là đạo Nho, đạo Phật, đạo Tiên gọi là tam giáo. Đại Huệ thiền sư linh hiền, Ngũ Tổ và Đạt Ma hiền hinh. Từ xưa đến nay tam giáo là trọng hơn hết, lẽ nào dám bỏ đi!"

Vua Thái Tôn mừng rằng: "Hai khanh tâu hiệp ý trẫm! Ai còn nói nữa thì làm tội chẳng tha". Mới sai Ngụy Trung, Tiêu Võ, Trương Đào Nguyên, đi chọn một thầy cả, ba ông quan vâng lệnh về.

Đến bữa sau ba ông chọn lựa trong các sai, có một Hòa Thượng tài đức song toàn, Hòa Thượng ấy là ai? Là ông Phật Kim Thiền bởi đi chầu trễ mà phải đọa. Quan Âm cho xuống đầu thai. Mới lọt lòng mẹ bị thả trôi sông, gặp Pháp Minh vớt lên mướn vú nuôi tại chùa, ăn chay hồi dứt sữa. Đến mươi tám tuổi thế độ (cao đầu) quy y. Ông bà cha mẹ ăn lộc Triều đình, mà Hòa Thượng Huyền Trang chẳng mến công danh, vui theo Phật pháp. Tài cao đức trọng kinh sách gồm tông.

Bữa sau vua lâm triều, ba ông dắt Huyền Trang vào đền đồng lạy, ba ông tâu rằng: "Tôi vâng lệnh chọn các sai, có một hòa thượng này tài đức hơn hết là Trần Huyền Trang".

Vua Thái Tôn ngẫm nghĩ hồi lâu, phán hỏi rằng: "Phải là con quan học sĩ Trần Quang Nhụy hay không?" Huyền Trang lạy vua mà tâu rằng: "Tôi đó". Vua Thái Tôn khen rằng: "Lựa thiệt chẳng lầm".

Liền phong Huyền Trang làm chức: "Thiên hạ Đại xiển Đô tăng Cang". Nghĩa là: Thầy cả các sai trong thiên hạ. Huyền Trang lạy tạ ơn. Vua ban cho cái áo Ca sa dệt ngũ sắc và mũ tù lư. Truyền đến chùa Hóa sanh chọn ngày tốt mà giảng kinh chứng đam. Huyền Trang lạy tạ nữa, vua cho đưa đến chùa Hóa sanh. Đêm đăng một ngàn hai trăm thầy chùa, chia ra ba nhà mà ở. Sửa sang xong xả, chọn ngày vào đam là ngày Quý Mão nhằm mồng ba tháng chín năm Kỉ Ty, niên hiệu Trinh Quang thứ mười ba ra hạn từ ngày vào đam đến ngày rồi là bảy cái thất, bốn mươi chín bữa, tụng kinh và thí thực cho si êu độ cô hồn.

Ngày mồng ba vua Thái Tôn và các quan túu đến chùa Hóa sanh thắp hương lạy Phật. Thầy Huyền Trang dắt các sai ra lạy mừng vua. Rồi dâng văn tế cô hồn. Vua Thái Tôn xem rõ văn tế như vậy:

Đức thánh minh mông,

Cửa thiền lặng lẽ

Sống trên đồi tánh quỷ hung hăng,

Thác xuống đất hồn ma quạnh quẽ

Nhớ các linh xưa

Mang tham danh tham lợi,

Không lo lợi phước đôi đàng

Cú xưng bá xưng vương

Bao quản mảnh cõi hai lề

Thương ôi! Xông pha chiến trận

Liều thân mũi đạn đường tên,

Vùng vây giăng hô,

Bỏ mạng chân trời góc bê,

Nay chúa ta,

Xem thành Uông tử

Khá thương ma đối một đoàn,

Về cõi Drompta,

Còn nhớ hồn oan nhieu kẻ

Lập một trường Thủy Lục,

Đãi đẳng chúng quý xa gần,

Nhóm ngàn sãi trì kinh,

Siêu rỗi vong hồn già trẻ

Nhờ ơn tiếp dân

Vãng sanh cõi Phật thanh thoi,

Bỏ thói hành hung,

Phò hộ dân trời súc khỏe,

Có linh xin hướng.

Vua xem qua vui lòng lắm, nói với các sai rằng: "Mấy thầy đừng bê trễ, xong việc rồi trâm công đức. Không bỏ qua đâu". Các sai lạy tạ ơn. Vua quan ra về, còn mấy thầy lo cúng.

Bây giờ nhắc việc Quan Âm ở miếu Thổ Địa a bấy lâu, mà tìm kẻ thỉnh kinh chưaặng. Nay nghe vua chọn Huyền Trang làm thầy cả mà chúng đám chay, lấy làm mừng rõ, thầy trò giả thầy chùa ghé lát, đem gậy, áo đi bán tại Trường An, mấy thầy chùa có tiền, thấy hai sai đầu trần đi bộ ghé lát đầy mình, mà cầm quần áo Ca sa rực rõ.

Liền hỏi thăm giá mấy, Quan Âm nói: "Áo năm ngàn lượng còn gậy hai ngàn".

Sai ác tăng giận mắng rằng: "Hai sai lát nói khùng, áo với gậy tối bảy ngàn lượng bạc! Dầu bận mà sống đòi hay là thánh Phật, cũng không tối giá này! Đi bán đâu thì đi bán cho rảnh".

Quan Âm không nói lại, cứ đi với Mộc Tra, hèn lâu tối của Đông huê, gặp Tề tướng Tiêu Võ chầu về, quân nạt đường inh ỏi, Quan Âm không tránh mang áo đi ngang.

Tiêu Võ thấy áo có ngời, liền sai quân hỏi giá, Quan Âm cũng nói giá đó, Tiêu Võ hỏi: "Có cái chi quý lắm, mà thách giá cao?"

Quan Âm nói: "Áo Ca sa này, có chỗ quý, có chỗ không quý, khi đòi tiền, khi chẳng đòi tiền". Tiêu Võ hỏi sao là quý? Sao lại không quý? Quan Âm nói: "Mặc áo này chẳng đọa luhn hồi, chẳng sa đị a nhục, chẳng bị độc hại, chẳng bị hùm beo, ấy là quý đó; nếu kẻ phàm phu tham dâm gây họa không ăn chay lại ngạo Phật chê kinh, thì chẳng hề thấy đặng áo này, ấy là không quý".

Tiêu Võ hỏi: "Sao có tiền? Sao lại không tiền?"

Quan Âm nói: "Không giữ phép Phật. Ở chǎng hiền lành, mà muốn mua áo và gậy thì đủ 7000 lượng bạc mới bán, ấy là có tiền. Như người đức hạnh chân tu thì tôi cho hết tích trượng Ca sa, ấy là không tiền đó".

Tiêu Võ nghe nói thông, mừng lǎm, biết không phải kẻ tầm thường, liền xuống ngựa bái mà nói rằng:

"Tôi thất lẽ xin thầy miễn chấp, Bệ Hạ tôi lòng lành trọng Phật đương lập đàng Thủy Lục (Thủy là nước, Lục là bộ, làm việc vớt vong trên bờ và dưới sông) nhom hơn ngàn sãi mà thầy cả là Trần Huyền Trang, đáng mặc Ca sa này, và cầm tích trượng ấy, xin thầy theo tôi đến Bệ Hạ coi thế nào?"

Quan Âm chịu đi, Tiêu Võ dắt vào Thiên tử tâu rành công việc tích trượng Ca sa, vua mừng lǎm hỏi giá bao nhiêu, hai sải đúng dưới thềm không lạy, trả lời rằng: "Tích trượng hai ngàn lượng, Ca sa năm ngàn lượng".

Vua hỏi: "Ca sa có chi báu, mà giá mắc như vậy?"

Quan Âm nói: "Áo Ca sa này của tiên nữ dệt, lại thêu bông sen và đính những hột châu; bốn góc bốn hột châu chỉ ếu ban đêm sáng như ban ngày, chính giưa có châu như ý, và châu ngăn gió, viền bằng vàng, nút bằng ngọc, mặc vào khỏi đeo luhn hồi, lại thêm sáng láng, bụi chǎng đóng vào, của Phật chế ra, muôn đời truyền đế".

Vua nghe nói mừng lǎm, hỏi: "Còn cây gậy báu thế nào?"

Quan Âm nói: "Gậy này bằng cây mây của tiên, gậy dài chín lóng, Mục Liên tìm mẹ, cũng nhờ nó mà phá ngục môn, ai cầm gậy này thì đi Tây Phương được"

Vua nghe nói rồi, dở áo ra xem quả là vật báu, mới phán rằng: "Chẳng giấu chi thầy, nay trẫm làm Thủy Lục tại chùa Hóa sanh có thầy cả giảng kinh là Trần Huyền Trang người đức hạnh lǎm, nên mua hai vật này cho thầy cả, xin thầy nói thiệt giá bao nhiêu?" Hai thầy chắp tay: "Mô Phật! Như người có đức hạnh, tôi cho không chǎng lấy tiền". Nói rồi dời gót, vua truyền

Tiêu Võ kéo lại mà phán rằng: "Thầy nói giá bảy ngàn lượng bạc, Trâm mua hết, thầy chẳng ăn tiền, té ra Trâm ỷ làm vua mà đoạt của này sao phải. Trâm xin trả y giá, thầy không đặng chối từ".

Hai thầy bái mà nói rằng: "Chúng tôi có lời nguyền cho người đức hạnh, nay Bệ Hạ hiền lành nhân đức, kỉ nh Phật chuộng Tăng, chúng tôi xin dâng cho thầy cả giảng kinh, quyết không dùng tiền bạc".

Vua nghe nói hết lời như vậy, truyền dọn tiệc chay mà đãi đằng. Quan Âm chẳng chịu dùng. Giã từ lui gót, đi về miếu Thổ Thần.

Vua Thái Tôn lâm triều, sai Ngụy Trung mời Huyền Trang vào điện mà phán rằng: "Trâm chẳng biết lấy gì mà tạ ơn pháp sư, hồi sóm mai Tiêu Võ dắt hai sãi vào cúng áo Ca sa và tích trượng. Thiết à vật báu, nên mời pháp sư đến đặng Trâm ban cho".

Huyền Trang lạy tạ ơn, vua phán rằng: "Pháp sư mặc áo này vào cho Trâm nhấm thử". Huyền Trang mặc Ca sa, cầm tích trượng oai nghi rực rỡ, chau ngọc lầu lầu, xem hình như Phật tử nội trào văn võ khen vang.

Vua Thái Tôn mừng quá, truyền hai đội ngự lâm quân theo Huyền Trang, dạo chợ đường như quốc trạng khoe quan, già trẻ gái trai coi như hội, kẻ khen rằng: "Như Lai giáng thế, người gọi là La Hán xuống phàm, Huyền Trang về chùa Hóa Sanh, các sãi ra rước mới ngó thấy, ngờ là Địa tạng đến am, Huyền trang vào chùa, thắp hương lạy Phật, ít ngày đến đầu cái thất nữa. Vua và Hoàng Hậu với các quan văn võ đồng tòi nghe kinh thiêng hạ đòn vang đi coi như kiến cỏ".

Còn Quan Âm nói với Huệ Ngạn rằng: "Thầy trò ta giả dạng đi ca, một là xem hội lớn thế nào, hai là coi Kim Thiền có phước mặc áo Ca sa, ba là nghe giảng kinh chi cho biết". Ba thầy trò vào chùa xem thấy nghi tiết không nhượng cảnh Tây Phương. Huyền trang tụng kinh độ vong. Rồi giảng kinh an bang, rồi lại nghe giảng nhân quả, khuôn lanh răn dặn.

Quan Âm bước lại vỗ bàn hỏi lớn rằng: "Hòa Thượng này, biết giảng kinh thấp mà giảng nỗi kinh cao không?"

Huyền Trang nghe nói mừng rỡ, bước xuống bái mà nói rằng: "Kẻ đệ tử cam thất lễ, xin sư phụ từ bi thương, chúng tôi giảng kinh thấp mà thôi, có kinh cao chưa từng thấy".

Quan Âm nói: "Mấy cuốn kinh thấp độ không đặng vong hồn, ấy là làm việc qua tang lè mà đối thế ta có ba tạng kinh cao của Phật Tổ, cứu người khổ nạn, đã siêu độ vong linh, lại còn thành chánh quả".

Hai đằng đương nói chuyện, quan thấp hương thấy vậy vào tâu rằng: "Pháp sư đương giảng kinh, bị hai thầy chùa lát ở đâu, vô kéo xuống giàn cãi lẫy". Vua dạy bắt vào, hai sai đứng trơ trơ không bái, ngược mặt mà nói rằng: "Bệ Hạ hỏi tôi chuyện chi đó?"

Vua hỏi: "Phải hai thầy bán áo hôm trước không?" Hai thầy nói: "Phải".

Vua phán rằng: "Thầy đi coi giảng kinh, thì vào mà dùng đồ lợt, sao lại cãi lẽ với Pháp sư?"

Quan Âm nói: "Pháp sư của Bệ Hạ tụng kinh thấp quá chừng, siêu độ hồn sao nỗi, tôi có ba tạng kinh cao của Phật Tổ, độ mới nỗi vong".

Vua mừng hỏi: "Kinh cao ấy ở đâu?"

Quan Âm nói: "Ở tại chùa Lôi Âm, bên Tây Phương nước Thiên Trúc, là kinh của Phật Tổ, hay trừ tai nạn, lại độ vong hồn".

Vua nói lên giảng ngồi giảng, Quan Âm và Huệ Ngạn đồng bước lên giàn, rồi đằng vân lên nửa lùng, hiện hình Quan Âm Bồ Tát, tay cầm bình dương liêui còn Huệ Ngạn cầm gậy sắt đung hakk, vua tôi và các sai đều thắt kinh, rùng rùng quỳ lạy đồng niêm: Nam mô Quan Thế Âm bồ tát vang trời, vua truyền thợ vẽ họa hì nh, họa vừa rồi Quan Âm và Mộc Tra biến mất, sa xuống một lá thiệp, trên đề chữ như vậy:

*Tổ cùng chúa Đại Đàng,
Kinh tại cảng Tây Phang
Dặm đã xa mờ i vạn,
Đường thêm lè tám ngàn
Kinh cao về nước cá,
Hòn quỷ khỏi thành can
Ai có công đi thi nh,
Ngày sau hóa Phật vàng.*

Vua xem lá thiệp rồi, truyền các thày chùa dẹp đám, đợi thỉnh cao tăng về tới, rồi sẽ làm chay. Lại phán hỏi các sai rắng: "Ai chịu đi qua Tây phương mà thi nh kinh cao cho trâm?".

Hỏi vừa dứt tiếng, Pháp sư quỳ tâu rắng: "Tôi tuy dở, xin tình nguyện đi thỉnh kinh cao,ặng cầu khẩn cho giang san bền bỉ".

Vua nghe mừng lắm, đỡ Huyền Trang dậy mà phán rắng: "Pháp sư có lòng trung nghĩa, Trâm xin gá tiếng anh em". Nói rồi lấy Huyền Trang bốn tay mà kêu bằng Ngự đệ là thày thánh.

Huyền Trang cũng lạy đáp, mà nói rắng: "Tôi có tài đức chi, mà Bệ Hạ đãi tôi quá lẽ, tôi hết lòng hết súc, đi cho tôi Tây Phương mà thi nh, nếu thi nh khôngặng kinh, chết thì chịu chớ không hề trở lại, bằng tôi nói dối, phải đọa địa ngục chung thân". Lại thấp hưọng thề trước bàn, xin Phật làm chứng, vua Thái Tôn mừng rõ phán rắng: "Để Trâm về cung viết điệp (giấy) cấp cho Ngự đệ, tới nước nào trình điệp ấy, thì nước đó cũng phải cho đi, đợi chọn ngày lành, Trâm sẽ đưa Ngự đệ". Nói rồi từ giờ về cung.

Còn Huyền Trang trở về chùa Hồng Phước, các sãi hay tin ấy can rǎng: "Thầy ôi! Nghe người đồn đường qua Tây Phương nhiều hùm beo yêu quỷ, sợ đi đặng chó về không đặng đó thầy à"

Huyền Trang nói: "Tôi đã thè rồi, không thể nh khinh về, thì đọa đĩ a ngục; đường đi tăm tăm mù mù, khong biết chùng lanh dữ; cách đôi ba năm, hoặc năm bảy năm chi đó, coi chùng mấy cây tòng trước cửa núi, trở ngon qua đông thì ta về đó, nếu khong vậy thì các người đùng trông đợi làm chi, các trò nêu nhó". Bữa sau vua lâm triều, đũ mặt văn võ. Truyền viết điệp thi ông hành, đóng án xông xả.

Quan Khâm thi ên gi ám tâu rǎng: "Nay nhầm ngày nhân chuyên, xuất hành tốt lâm".

Kế quan coi cửa vào tâu rǎng: "Có Ngự đệ Pháp sư vào ra mắt". Vua vời vào điện mà phán rǎng: "Ngự đệ ôi. Ngày nay xuất hành tốt lâm, Trẫm cấp điệp thông hành và cho cái bình bát vàng, đem theo mà dùng, lại cấp theo hai tên tùng giả, và một con ngựa kim mà đỡ chân".

Huyền Trang lạy tạ ơn, vua và các quan đưa tới ải, còn các sãi ở chùa Hồng phước, đem quần áo theo đưa. Vua Thái Tôn hỏi: "Ngự đệ hiếu chi?"

Huyền Trang tâu rǎng: "Tôi là người tu hành, không dám xưng hiếu". Thái tôn nói: "Trẫm nghe Quan Âm nói bên Tây Phương có ki nh Tam Tạng (3 tạng) đặt hiếu cho Ngự đệ là Tam Tạng đành không".

Nói rồi đưa chén rượu, Huyền Trang lạy tạ, rồi bung chén rượu mà tâu rǎng: "Bệ Hạ cho hiếu hay lâm, còn rượu này luật chùa cấm nhặt thuở nay, tôi chẳng dám dùng".

Vua phán rǎng: "Ngày nay chẳng phải như ngày thường, vả lại là rượu nước dùa nữa. Ngự đệ uống một chén là nhậm lẽ Trẫm đưa".

Nói rồi cúi xuống hốt bụi cát mà búng vô chén rượu. Tam Tạng không hiểu ý gì cúi đầu ngãm nghĩ. Vua cười mà hỏi rǎng: "Ngự đệ đi chùng nào

về?" Tam Tạng nói: "Chừng lối ba năm thì tôi về tới". Vua phán rằng: "Lâu năm chày tháng, dặm hẵn đường xa, ngự đệ uống chén rượu này là

Thà mến đất xứ mì nh một năm,

Chớ tham vàng nước khác ngàn cân.

Tam Tạng nghe rồi, mới nghĩ ra sự búng cát vô rượu, uống cạn chén tức thì. Vua Thái Tôn từ giả về cung; còn Tam Tạng lên yên giục ngựa.

CHƯƠNG 13

*Nơi Hồ huyệt, Kim Tinh cứu nạn,
Lưu Gia Trang, Tam Tạng tụng kinh.*

Nói về Tam Tạng từ ngày mười hai tháng chín, niên hiệu Trinh Quang năm thứ mươi ba. Vua Đường Thái Tôn và các quan văn võ đồng đưa thầy Tam Tạng ra khỏi ải Trường An, rồi vua quan giả từ trở về.

Còn thầy Tam Tạng lên yên thảng tối, hai têntùng giả đi theo; người chẳng cho nghỉ chân, ngựa không dừng vó, mặt trời chen lặn, ghé vào chùa Pháp Vân.

Năm trăm sải trong chùa Pháp Vân đồng ra nghi nh tiếp vào đai đằng trà nước, lại mời dùng cơm chay, ăn uống xong rồi, các sãi hỏi thăm sau trước. Tam Tạng thuật chuyện: "Vâng lệnh Hoàng đế, qua Tây Phương mà thi nh kim cao".

Mấy trăm sải đều lắc đầu, kẻ nói: Đường xa biển rộng khó đi, người rằng: Sợ yêu núi cọp rùng hay đón.

Tam Tạng làm thỉnh không nói, cứ gật đầu mà chỉ cái tim mình, các sãi lấy làm lạ mà hỏi rằng: "Chẳng hay thầy ra dấu chi đó?"

Tam Tạng nói: "Lòng tưởng Phật thì có Phật, tánh sợ ma thì gặp ma, tôi thề tại chùa Hóa Sanh, làm sao cũng hết lòng mới đặng, quyết đến Tây Phương lạy Phật, xin đem kinh kệ về chùa, trước cầu hoàng đế vững bền, sau độ oan hồn siêu rỗi".

Các sai nghe nói đều khen ngợi.

Qua ngày sau com nước xong rồi, Tam Tạng mặc áo Cà sa mà lạy Phật, vái rằng: "Tôi là Trần Huyền Trang, đi thỉnh kinh Tây độ, bởi xác phàm mắt thịt, nên không biết Phật sống ra thế nào! Đệ tử nguyễn lời này; từ rày sắp sau, thấy cốt Phật thì lạy hoài, gặp tháp chùa thì quét mõi, xin Phật từ bi hỉ xả cho tôi nạn khỏi tai qua, nhẹ gót tới Tây Phương thỉnh kinh về Đông độ".

Lạy rồi bước xuống, giã từ các sai mà đi. Một thầy giục ngựa thảng xông, hai túi mau chân dong ruồi. Tháng chín trời thu lạnh lẽo, đi ít ngày tới xứ Cửng châu.

Quan trong thành Cửng châu, ra rước vào thiết đãi. Sáng dậy giả từ đi nữa, đói thì ăn, khát thì uống, tối thì nghỉ, sáng thì đi, hèn lâu mới tới ải chót, gọi là Hà châu vẹ.

Quan Tổng binh trấn ải ấy, cùng các sai tiếp nghinh, rước về ngủ tại chùa Phước nguyên. Tam Tạng nghe gà gáy canh tư, tưởng đâu gần sáng. Có một thầy nóng việc, làm hai tớ cực thân, thầy trò kiểu các sai ra đì, thấy trắng rạng rau rau, sương sa phay pháy.

Đi chừng vài mươi dặm, đà bắt mối đường mòn, núi cao trước mặt chằn vắn, phải vạch cổ lần hồi đi tới, đêm hôm tăm tối đường xá gập ghẽnh, không có ai mà hỏi thăm đàng, cứ nhắm hướng Tây đi mãi. Thầy trò đi tầm quẩn, cùng nhau sụp xuống một cái hầm! Nghe tiếng kêu lớn rằng: "Bắt nó đem đây cho mau". Ba thầy trò nghe qua mắt vía, xẩy đâu gió tới ào ào, có năm sáu chục yêu con, xách cổ thầy trò đem nạp. Tam Tạng sợ run lên phát rét, lén xem chúa động ra thế nào, thấy một mìn ma vương ngồi trên, hình thù dữ tợn, tiếng vang như sấm, mắt sáng tơ sao, cặp nanh cong vòng,

hàm răng chom chóm, râu hai chi a như chuột, tay năm vẩu tơ hùm, không phải người ta rùng, ấy là ông chúa núi. Tam Tạng thấy ối tăm mày mặt, hai người theo bùn rùn tay chân, Ma Vương truyền trói hết cả ba, rồi xúm nhau làm thịt.

Xảy thấy có Tiểu quỷ vào báo với Ma Vương rằng: "Có Hùng sơn Quan và Đặc xứ Sĩ hai ông đến viếng Đại vương".

Ma Vương gật đầu bước ra nghỉ nh tiếp Tam Tạng liếc thấy người đi trước đen thui như mọi, cậu vô sau mập ú như voi. Ma Vương rước vào ngồi, cùng nhau nói chuyện.

Hùng Sơn Quân khen rằng: "Dàn tướng quân mần ăn khá lắm".

Ma Vương hỏi rằng: "Còn hai anh xưa rày khá không?"

Hùng Sơn Quân và Đặc xứ Sĩ đồng nói rằng: "Cũng thường, đều đắp đôi."

Còn hai người tùng giả bị trai khóc vang. Hùng Sơn Quân thấy hỏi rằng: "Ba thằng này ở đâu mà bị bắt vậy?"

Ma Vương nói: "Chúng nó đi nạp thịt cho tôi".

Đặc Xứ Sĩ cười rằng: "Tính tôi khách không vậy?"

Ma Vương nói: "Để biểu làm thịt hết, dùng một bữa cho vui".

Hùng Sơn Quân cản rằng: "Làm hai thằng dùng đỡ bây giờ, mộ để dành mai sáng".

Ma Vương truyền tiểu quỷ rằng: "Đem hai thằng xấu tướng, mổ bụng lấy đồ lòng, và dâng thủ cấp tức thì với hai tay hai cẳng, còn bao nhiêu xương thịt, bây chi a tam chi a tứ với nhau". Tiểu quỷ cứ y lời, tự làm hàng một thú.

Tam Tạng thấy ăn mà ngán, như cọp ăn dê, chưa từng thấy kẻ ăn thịt người, nên Tam Tạng sợ run chết điếng.

Đến chừng rạng đông nhút, mấy con yêu quái đi tản rồi, còn Tam Tạng nằm mê như chết giặc.

Có ông già chống gậy đi tới, đầu bạc tơ thúng hong, lấy tay phủi mấy sợi dây, dạy liền đứt hết, thổi một hơi trên mặt, Tam Tạng liền tỉnh dậy tức thì. Chắc ông già mở trái cho mình, liền quỳ tạ ơn cứu nạn.

Ông già nói: "Thôi nhà ngươi chờ dậy, xem đi xét lại, coi có mất vật gì chăng?"

Tam Tạng nói: "Hai người đi theo tôi đều bị yêu ăn hết, hai gói đồ với con ngựa không biết ở đâu! ".

Ông già chỉ mà nói rằng: "Một con ngựa ki a kì a, hai gói đồ ở đó".

Tam Tạng thấy đồ không mất, mừng rỡ quá chừng, mới hỏi ông già rằng: "Chẳng hay chỗ này kêu xứ chi? Ba người ấy là vật gì thành quái?"

Ông già nói: "Đây thiệt núi Song xoa, chỗ này là hang cọp (Hổ huyệt) con yêu đen là gấu ngựa, còn quỷ mập là trâu rừng, còn Ma Vương, Dân tướng quân thiệt là Tinh cọp, mấy con quỷ nhỏ, đều là thú dữ trong rừng, người tu hành dạ thẳng lòng ngay, nên trời khiêm nó không ăn thịt. Thôi đi theo ta ra đường lộ, cho khỏi chốn hang hùm".

Tam TaEng buộc hai gói lén yên dắt ngựa đi theo lập tức, một hồi tái đường lộ, Tam Tạng liền lạy tạ ông già, vừa cúi đầu nghe trận gió thoảng qua, chờ dậy kiểm ông già đâu mất! Thấy cỏi hạc bay cao voi vội, trên mây bỗng rót xuống một tấm giấy, có bốn câu thơ rằng:

Ta sao Thái Bạch ở trên trời,

Thương xót người lành xuống cứu người

Đường trước hối còn nhiều nguy hiểm,

Cũng đừng thấy khó nhọc mà loi.

Tam Tạng xem rõ, lạy thi nh không mà tạ ơn, lúc trước ngựa công thầy, bây giờ thầy dắt ngựa, đi có một mì nh, non cao rùng rập, trèo đèo trèo ải, vịn đá vịn cây, đi hất thơ thất nghiệp, đã lâu không thấy xóm thấy làng chi hết, trong lòng đã đói khát, lại thêm thì đường xá gập ghình

Đương khi nghèo ngặt, chỉ xiết thở than, xảy gặp hai hùm cưng saSN đói, cọp ngồi trước mặt, rắn rượt sau lưng, bên kia chó sói nhăn răng, phí a nọ heo rùng hả miệng, thương hại cho thầy Tam Tạng, khác nào mắc nợ tú giăng, không biết tránh ngõ nào, sợ quá trèo lên lưng ngựa, bởi nó đã lõ móng, ngựa chở thầy không nỗi liền quy, phải bước xuống dắt đi, nó đã nằm vạ, kéo hoài không dậy, nghĩ lại mì nh có một người một ngựa, tư bè vật dữ rất đông, tính còn một phép công bình, ngồi xếp bằng giữa lộ, mình đói nó cũng đói, con nào tới trước thì đang phần, chết thành sống khó thành, danh ấy để sau còn có tiếng. Ai ngờ rắn sau lưng phóng trái, cọp trước mặt nhảy ngang, heo rùng vừa hộc vừa ăn, chó sói vừa la vừa chạy.

Xảy thấy một người vạm vỡ, tay cầm chĩa sắt, lưng dắt cung tên, ở bên kia núi đi qua, thiết là tay cản đồng, người ấy đi cầm túi, Tam Tạng thất kinh quỳ xuống, chắp tay mà nói rằng: "Xin Đại vương cứu tôi với".

Người ấy quăng cây chĩa xuống đất, đỡ Tam Tạng dậy mà nói rằng: "Xin thầy chó hãi kinh, tôi là người săn bắn, hiệu Trần Sơn thái bảo, họ Lưu tên chữ Bá Khâm, quyết đi săn cọp về ăn, nay lại gặp thầy vừa túi".

Tam Tạng nói: "Tôi vâng lệnh Đại Đường Hoàng đế, qua Tây Phương lạy Phật thỉnh kinh, mới tới đây, bị thú dữ phủ vây bốn phía, nhờ Thái Bảo lướt túi, nên thú dữ chạy đi, thiết là on cứu tử huờn sanh không biết ngày nào đáp nghĩa".

Lưu Bá Khâm nói: "Tôi là người săn bắn, bắt rắn về uống rượu, thường ngày săn cọp lấy da, thú dữ đã sợ tôi, thấy mặt thời chạy hết, thầy ở

trong trào đi tái, tôi là người ngụ cõi ngoài, cũng là một nước với nhau, không hề chỉ mà sợ, xin thầy ghé lều tranh ngoi nghỉ, ngày mai tôi đưa khỏi núi này".

Tam Tạng mừng biết là đường nào, liền đứng dậy tạ ơn, rồ dắt ngựa đi theo bến gót.

Đi qua vừa khỏi núi, nghe gió thổi vo vo. Lưu Bá Khâm nói: "Chỗ gió thổi đằng kia, chắc mèo rùng ở đó, thầy ngồi đây mà đợi, tôi bắt nó kéo sây đi".

Tam Tạng nghe nói sợ run, không dám đi tái nữa. Lưu Bá Khâm xách chỉ a chạy đến như giông; cọp thấy mặt thất kinh, chạy dong đuôi một nước.

Lưu Bá Khâm hé t lớn như sấm vang trời: "Đồ chó chết nà, chạy đi đâu cho khỏi!" Và nói và rượt như gió như giông, cọp một nước ngoái lại với liền, Bá Khâm đưa chỉ a đỡ ngang, đánh tung hoành một trận.

Tam Tạng chưa thấy điều ấy, nay xem qua xuất hàn dầm mình.

Còn Bá Khâm đánh với cọp mệt giờ, cọp chụp thì người tràng, người đậm thì cọp bắt, một hồi cọp mệt. Bá Khâm đậm chết tức thì lồng lá xồm xàm, máu me lai láng. Lưu Bá Khâm nǎm tai cọp lôi ra tối lộ, mặt không sắc mệt, mì nh chảng đồ mò hôi, nói với Tam Tạng rằng: "May quá đổi may! Săn một con mèo rùng, dài khách mấy ngày cũng không hết, ấy là thầy có phuoc đức nên có lộc ăn".

Tam Tạng khen rằng: "Thái Bảo thiệt ông thần núi! Mạnh là cọp còn thua!"

Lưu Bá Khâm nói: "Hay ho gì mà thầy khen, tôi săn cọp như muôn bắt thỏ". Nói rồi tay trái cầm cây chỉ a, tay mặt nắn tai cọp mà lôi, Tam Tạng dắt ngựa đi theo mờ hôi lâu mới tới cửa.

Lưu Bá Khâm buông cọp xuống đó, kêu bầy trẻ mà dặn rằng: "Chúng bầy hãy lợt lây da, còn thịt xào đem uống rượu". Nói rồi mời Tam Tạng vào

ngồi trong nhà khách, liền thưa cho mẹ hay rằng: "Hòa Thượng này ở với vua, đi thỉnh kinh nơi cảnh Phật, con mới về nghỉ mát rồi mai đưa Hòa Thượng lên đường".

Bà mẹ nghe nói mừng rằng: "Mai là ngày giáp năm của cha mầy, thỉ nh Hòa Thượng tung kinh si êu độ. Cầm thầy ở một bữa, sáng mót sẽ đưa đi". Lưu Bá Khâm là kẻ ngang tàng, mà có hiếu với mẹ lâm. Nghe lời mẹ nói, liền cầm thầy ở lại tung kinh. Coi trời đã xế chiều, trẻ nhỏ lau bàn dọn tiệc, bung mây tột lên hoi nghi ngút, nguyên là thịt cợp mới xào.

Lưu Bá Khâm đứng dậy mời rằng: "Xin thầy dùng ba miếng lót lòng, đợi com chín sẽ ăn luôn miếng".

Tam Tạng chấp tay nói: "Tôi giữ gìn ngũ giới không hề nói dối bao giờ, ăn chay hồ mẹ mới sanh, chẳng dám dùng đồ mặn.

Lưu Bá Khâm nghe nói ngãm nghĩ hồi lâu, rồi thưa rằng: "Tôi tự bé tới lớn, không từng việc ăn chay, nói vậy tôi mời lỡ thầy, chẳng không nên lâm! Xin nói vật chay cho rõ, đặng tôi dọn cho thầy dùng.

Tam Tạng nói: "Muối với com cũng đặng, đừng có kiêm vật chi".

Lưu Bá Khâm hỏi: "Muối không phải đồ mặn sao thầy?" Mẹ Bá Khâm nghe hỏi, kêu con mà biểu rằng: "Con ôi! Mẹ có sắm đồ chay, bi ếu vợ con ra mà nấu".

Vợ Bá Khâm bước lại, bà mẹ dặn dành rành. Liền luột rau dọn cơm, sắp dọn trên bàn tử tế. Mời thầy dùng đở dạ, Tam Tạng ngồi lại, niệm kinh cùng cơm rồi mới cầm đũa mà ăn. Bá Khâm múc thịt hầm đem lại, kẻ ăn chay người ăn mặn; chủ dùng thịt khách dùng rau, ăn uống đàng hoàng, nước nôi xong xả.

Đêm ấy Tam Tạng nằm như chết, ngủ trừ bì tối sáng không hay.

Bữa sau dọn cơm chay kêu thầy dậy đặng tử tế, rồi cầu thầy tung kinh si êu độ cho cha mình. Tam Tạng rửa tay rửa mặt rồi, đứng thấp hương

bái Phật, ngồi nhà đồng quì lạy, thầy đốt sớ tụng kinh, công việc xong rồi, mặt trời chen lặn, ngủ một đêm thức dậy, vợ Bá Khâm nói với chồng rằng: "Hồi hôm tôi thấy cha về, nói bấy lâu mắc tội, ở dưới địa ngục không đặng đầu thai, nay nhờ Hòa Thượng tụng kinh nên tiêu hết tội, vua Diêm vương cho đầu thai tử tế, làm con cháu nhà giàu, chúng bây phải tạ ơn thầy, chẳng nên làm đối trả, tôi giục mìn thúc dậy mới hay giác chiêm bao".

Lưu Bá Khâm nói: "Vía ta hồi khuya cũng thấy như vậy, không phải mộng mị, hãy tha thứ cho mẹ rõ mà mừng."

Bà mẹ Bá Khâm đang ngồi, thấy đâu con thuật chuyện, mẹ Bá Khâm nói rằng: "Hồi khuya ta cũng thấy điềm ấy". Mẹ con mừng rõ cười vang, kêu trẻ dậy tức thì. Hồi dọn cơm cho sớm, bà mẹ nói với Tam Tạng rằng: "Bạch Hòa Thượng! Nhờ tụng kinh siêu độ, vong hồn mới đặng đầu thai, chúng tôi xin lạy tạ ơn, không biết lấy chi đáp nghĩa".

Tam Tạng nói: "Tôi cứ theo phép Phật, tụng kinh siêu độ mà thôi, đừng lạy tạ mà chỉ, linh tại chủ chứ tôi không giỏi".

Lưu Bá Khâm nói: "Ba mẹ con tôi thấy chiêm bao như một, nhờ kinh thầy nên vong đặng đầu thai".

Tam Tạng nghe rõ mừng rằng: "Ấy là phước chủ chó tôi không có tài chi, cũng nhờ kinh Phật hiển linh, lại với lòng người thành kính".

Lưu Bá Khâm để bạc, rằng tôi công đức cho thầy.

Tam Tạng từ rằng: "Tôi là thầy sai, không lãnh bạc làm chi, như tưởng tình đưa ít dặm đường, hơn làm lễ tạ ngàn lượng bạc".

Lưu Bá Khâm hỏi vợ dọn cơm nước dãi thầy, rồi sửa soạn gói cơm khô, lại dắt ngựa cho ăn cho uống, kêu ba bốn đứa đầy tớ xác mác không cầm chỉ a theo mìn nh. Tam Tạng giả từ, lên yên giục ngựa. Bá Khâm với gia tướng theo đưa đón trước sau, đì trọn nữa ngày, ngó thầy núi cao chôn chở.

Đi một đỗi nữa, Bá Khâm nói với Tam Tạng rằng: "Bạch Hò
Thượng, cứ đường này đi tái, chúng tôi xin kiếu trở về".

Tam Tạng nghe nói thất kinh hồn vía, xuống ngựa năn nỉ với Bá
Khâm rằng: "Xin Thái Bảo làm ơn rán đưa tôi một đỗi nữa".

Bá Khâm nói: "Bởi Hòa Thượng chưa rõ, tôi xin bạch lại cho rành, núi
này cao lón hơn ác núi, gọi là Lưỡng Giới Sơn. Nửa bên Đông này, về ranh
đất Đại Đường, phía bên Tây thuộc về nước Đắc Đác. Cọp phía bển dữ quá,
nó không kể đến tôi. Phải chi dám đi ngang, tôi cũng đưa thầy ít bùa".

Tam Tạng nghe nói sững sốt, nắm tay níu áo Bá Khâm, giọt lụy chúa
chan, khó liệu bèle lui tới. Hai người đang dục đặc, xảy nghe tiếng kêu dưới
chân núi vang trời: "Cha chả là may! Thầy tôi đã đi tái".

Tam Tạng nghe tiếng kêu như sấm, bắt mọc óc cùng mì nh. Lưu Bá
Khâm không biết ai kêu, đứng lóng tai nghe thử.

CHƯƠNG 14

*Núi Lưỡng giới, thàn hâu thoát nạn,
Đường Tây Phương, thây tớ băng ngàn.*

Khi ấy Tam Tạng và Lưu Bá Khâm đương đứng ngẩn ngơ, lại nghe kêu nữa rằng: "Thầy ta đã tới đó".

Mấy đứa đầu tớ nói: "Tiếng kêu lón đó chắc là con vượn già trong hộp đá dưới chân núi".

Lưu Bá Khâm nói: "Phải đó, phải đó".

Tam Tạng hỏi: "Sự tích con Vượn già làm sao mà ở trong hộp đá?"

Lưu Bá Khâm nói: "Hòn núi này khi trước gọi là núi Ngũ Hành Sơn. Bởi vua Đường đánh Tây Liêu rồi cải tên lại là núi Lưỡng giới, ông già bà cả nói lại lúc Vương Mãng Soán nhà Hán, thì hòn núi này ở trên trời rơi xuống đây, đè một con vượn thần dưới chân non, nằm trong hộp đá. Nghe đồn có thánh thần ở giữ, cho nó ăn sắt cục, và uống nước đồng, chịu đựng năm trăm năm, đến giờ còn sống, cho nên tiếng kêu dưới chân nó, chắc là con Vượn già. Không hệ gì đâu, thầy đi với tôi mà coi thử".

Tam Tạng nghe lời đi tới chân núi, chừng ba bốn dặm đường. Thấy con khỉ đột nằm trong hộp đá ló cổ ra thò tay ngoắt mà hỏi rằng: "Sao thầy

trẽ bây giờ mới đến? Thầy tôi đây xong lăm, xin làm phuốc cứu tôi ra, tôi theo thầy tôi t ây phương t hỉnh kinh về Đông Đô".

Tam Tạng ngó thấy con khỉ áy mỏ dài mặt tron, mắt lửa tròng vàng. Cây mọc trong tai, mốc đom trên trán.

Áy là

Dâu xem hết tóc um sùm cỏ,

Mép thầy không râu xu xộp rêu.

Lưu Bá Khâm dạn lăm, nhổ dùm cây cỏ rong rêu. Khỉ áy nói rằng: "Xin chú làm ơn mời hòa thuong lại tôi nói chuyện".

Tam Tạng nghe nói, bước tôi hỏi rằng "Ngươi kêu ta làm chi đó?" Khỉ áy hỏi: "Thầy phải Hòa Thượng đi thiền ki nh chăng?"

Tam Tạng nói: "Ta vâng lệnh vua Đường, đi thỉnh ki nh Tây độ, mà người hỏi làm chi?"

Khỉ áy nói rằng: "Tôi là Tề Thiên Đại Thánh, năm trăm năm trước đánh trời, bị Như Lai đè cổ xuống đây, nghỉ tội mìn nh cũng đáng, khi áy Quan Âm Bồ Tát đi tìm kẻ thỉnh kinh, ngài ghé thăm tôi hồi lâu, tôi cầu khẩn ngài cứu giúp, Quan Âm đãn tôi rằng: "Đợi thầy thỉnh ki nh tôi cứu tôi rồi theo làm đê tớ đến Tây Phương. Tôi bấy lâu hằng trông, thầy bấy giờ mới đến!"

Tam Tạng nghe qua mừng lăm, nói rằng: "Ngươi đã chịu hồi tâm, ta cũng muốn làm phuốc. Ngặt không riều búa, biết cứu làm sao?".

Đại Thánh nói: "Không cần rì u búa làm chi. Có sáu chữ bùa dán tại trân chóp nú, xin thầy gõ lá bùa áy, thì tôi chờ dậy mà thôi".

Tam Tạng day lại nói với Bá Khâm rằng: "Vậy thời Thái Bảo đi lên chót núi với tôi". Lưu Bá Khâm nói: "Biết thiệt hay không mà đi cho mệt".

Đại Thánh nghe nỗi nóng nói lớn rằng: "Tôi nói thiệt tình, không phải dối trá". Lưu Bá Khâm dắt Tam Tạng vịn đá trèo non đi một hồi lâu, mới tới trên chót núi.

Ngó thấy hào quang muôn ngọn, hơi âm ngàn trùng, có một tảng đá vuông, trên đán bùa Lục tự là câu: Aùn, ma, ni, bắc, đì, hồng, sau chữ bạc bằng vàng.

Tam Tang quỳ lạy rằng: "Đệ tử là Trần Huyền Trang, vâng lệnh chúa đã cầu kinh về Đông Đô, phải phần tôi gỡ bùa Lục tự mà cứu thầm hầu, thì xin cho như lời, đừng dùng người bảo hộ. Nếu nó quen thói dữ mà gạt kẻ tu hành, xin Phật Tổ hiển linh, cho gỡ lá bùa không đặng". Vái lạy rồi đưa tay nhẹ nhàng, mà gỡ lá bùa, xảy có trận gió thơm, thói lá bùa vàng lên mây bạc, nghe tiếng nói thỉnh không rằng: "Ta là thần giữ gìn Đại Thánh, nay đã mãn hạn, ta đem bùa dâng lại Như Lai".

Tam Tang và Lưu Bá Khâm nghe nói thất kinh liền dậy, rẽ leo xuống nói, lại gần hộp đá dựa chân non. Tam Tang nói với Đại Thánh rằng: "Ta gỡ lá bùa rồi, ngươi tính thế làm sao mà ra đó?"

Đại Thánh mừng rõ nói rằng: "Xin thầy chạy cho xa, kéo tôi dậy, để mà chết".

Lưu Bá Khâm nghe nói, dắt Tam Tạng chạy dài, chùng bảy tám dặm đường mệt qua đứng dừng lại mà nghỉ.

Đại Thánh kêu lớn rằng: "Chạy cho xa nữa". Hai thầy trò chạy riết một hồi xảy nghe tiếng ầm ầm, đường thể đổ trời lở núi.

Tam Tạng đương kinh hãi thấy Đại Thánh đến trước mặt. Quỳ lạy mà nói rằng: "Bạch cho thầy rõ, tôi đã ra đây lạy thầy bốn lạy". Rồi bái Bá Khâm mà nói rằng: "Cám ơn anh đưa thầy đến đây, lại nhỏ giùm rong rêu trên mặt" ..

Nói rồi liền mang gói, đi dắt ngựa cho thầy, chẳng ngờ con ngựa ấy thấy Đại Thánh trần truồng mặt mày dữ tợn, ngựa sợ quá chân run cầm cập, đứng chảng vững vàng. Nguyên là Đại Thánh khi trước làm Bật mã ôn, giữ ngựa rồng cho Thượng Đế. Nay ngựa phàm thấy mặt, sao cho khỏi giùt mình.

Tam Tang thấy Đại Thánh thiệt tình, không làm kiêng cách, liền kêu mà hỏi rằng: "Trò ôi, nói thử tên họ cho biết?" Đại Thánh nói: "Bạch Hòa Thượng, tôi thiệt họ Tôn".

Tam Tạng nói: "để thầy đặt tên thánh cho, mới liệu bè kêu gọi".

Đại Thánh nói: "Tôi đã có tên thánh, gọi là Ngộ Không".

Tam Tang mừng rằng: "Tên ấy tốt lắm, ta thấy tướng nhà gả giống bộ thầy rùa, lấy chữ ấy làm tên ngoài, gọi là Tôn Hành Giả".

Đại Thánh nói: "Tốt lắm, tốt lắm! Hành giả tên mới, xin cứ đó mà kêu".

Lưu Bá Khâm thấy Tôn Hành Giả mang gói muôn đi chẳng phải nói gạt.

Bá Khâm nói với Tam Tạng rằng: "Bạch Hòa Thượng, kiêm học trò tốt lắm, tôi hết sức vui mừng, đã có người tùy tùng, tôi xin trả lại". Tam Tạng cũng từ giã kẻ tới người lui.

Hành Giả mời Tam Tạng lên yên, mình mang gói đi theo sau ngựa; một hồi lâu qua khỏi núi Lưỡng giớ có một con cọp đói, nhảy ra há miệng đập đuôi, hà hà xốc tóe.

Tam Tạng nhớ lời Bá Khâm nói, ngồi trên yên ngựa mà run.

Tôn Hành Giả cười rằng: "Thầy sợ nó hay sao? Ấy là nó nạp quần áo cho tôi đó". Liền để gói đồ xuống, móc cây kim trong lỗ tai ra, cầm trong tay dồn lên lòn gần bằng miệng chén, cầm thiết bảng mà cười rằng: "Vật báu này

hơn nửa ngàn năm, chẳng hề xài đến, nay đem ra đánh thử mà kiêm áo quần". Rồi chỉ cọp mà nói rằng: "Tao đố mày chạy khỏi". Cọp thất kinh mợp xuống Hành Giả đập bể đầu.

Tam Tạng thấy thất kinh nhào xuống ngựa, cắn móng tay mà than rằng: "Trời ơi! Hôm qua Lưu Thái Bảo hơn nửa ngày mới đánh đặng một hùm, bữa nay Tôn Hành Giả mới đập một hèo mà chết tươi con cọp! Ấy là kẻ mạnh hỏi còn kẻ mạnh hơn, anh hùng cũng có anh hùng nữa".

Tôn Hành Giả kéo cọp lại nói rằng: "Xin thầy ngồi nghỉ chân đợi tôi may quần áo". Nói rồi nhổ một cái lông, thổi mà làm phép, miệng hô: "Biến biến!" Hóa ra một con dao phay, lấy dao lột da hùm, cắt làm hai tấm, cuốn một tấm cất, rồi còn một tấm làm chǎng mà bậu, bức dây cổ rùa làm sợi dây lưng. Rồi thưa với Tam Tạng rằng: "Thôi thầy lên ngựa mà đi, đặng kiêm xóm muộn kim may áo".

Nói rồi thâu thiết bảng, còn nhỏ tỳ cây kim cút, liền để trong lỗ tay mang gói đi theo sau ngựa, Tam Tạng hỏi: "Cây thiết bảng đánh cọp, nhà ngươi bỏ đi đâu".

Hành Giả cười rằng: "Nguyên thầy không rõ, để tôi bạch lại cho rành: Cây thiết bảng này ở dưới Long vương gọi là Như ý kim cô bồng. Cũng nhờ có nó, nên tôi mới dám đánh trời. Nó biến hóa vô cùng. Muốn to thì nó to, muốn nhỏ thì nó nhỏ, tôi mới thâu lại mà cất trong lô tai, tới chừng nào có việc mới lấy ra. Dù mìn nh muốn lớn chừng nào, thì nó lớn theo chừng ấy".

Tam Tạng nghe nói mừng thầm mà hỏi rằng: "Hồi nãy cọp thấy nhà ngươi sao không dám cự?"

Tôn Hành Giả nói: "Tôi là đệ tử không dám dấu thầy, chẳng kì cọp sợ mà thôi, dầu rồng gặp tôi cũng không dám cục kịch, tôi có phép đánh rồng thâu cọp, lại có tài tát biến xô non, tôi biến hóa đủ điều, cộng bảy mươi hai phép, độn thổ đằng vân còn được, sá gì đánh cọp mà khen".

Tam Tạng nghe nói lòng mừng, không sợ yêu tinh bắt nữa. Liền lên yên giục ngựa, đi một hồi lâu, vùng ô lăng khuất non Đoài, bóng thỏ mọc lên hướng Chấn, thấy xa xa có vườn rậm chắc chô ấy có nhà người.

Tôn Hành Giả nói: "Thầy vào đó ngủ nhò đợi sáng sẽ đi cho thẳng buổi". Tam Tạng nói phải, giục ngựa đi theo Tôn Hành Giả bước vào kêu chủ nhà mở cửa. Ông già nghe kêu cửa, chống gậy đi ra, mở cửa dòm thấy tướng dị kì, tự Thiên Lôi mới xuống. Ông già ấy tay chân bùn rún, mặt mũi điêng xanh, miệng la bài hải rồng: "Có quý tôi, có quý tôi!".

Tam Tạng thấy vậy nói rằng: "Xin chủ nhà đừng sợ, nó không phải yêu quỷ, ấy là học trò tôi".

Ông già ấy thấy thầy Tam Tạng mặt mày vui vẻ, lời nói hiền lành, liền hỏi rằng: "Thầy là người nhân đức sao đem ăn cướp đến nhà tôi".

Tam Tang nói: "Tôi là sãi nước Đường, đi thỉnh kinh bên Tây Độ, lờ đường trại tã, ngủ đậu nhà lành, xin ông chủ làm ơn giúp kẻ lỡ chân trái bước".

Ông chủ nhà nói: "Thầy thiệt người nước Đường, tôi dành cho ngủ đậu. Còn bột Thần trùng đó, chắc không phải ở nước Đường".

Tôn Hành Giả hé lớn rằng: "Thằng già này quáng nhảm, nên coi chẳng thấy người, thầy ta ở nước Đường, còn ta là đệ tử, không nước phải nước đường nước mật chi hết. Ta là Tè Thiên Đại Thánh, nằm trong hộp đá bấy lâu, nhà ngươi cũng từng xem, nhìn thử phải hay không phải?"

Ông già ấy nhớ trực nói rằng: "Tôi coi thì cũng giống vượn già, vì có nào mà ra đặng?"

Tôn Hành Giả thuật chuyện lại, ông già nghe rõ, liền mời Tam Tạng vào trong, đai trà đai nước, rồi hỏi thăm Hành Giả rằng: "Đại Thánh nè, ông đặng bao nhiêu tuổi?"

Tôn Hành Giả hỏi lại rằng: "Mà mày mấy tuổi đó?"

Ông già nói: "Nhờ trời nhờ phật, tôi sống đặng một trăm ba".

Tôn Hành Giả nói: "Coi bộ mày già còm, mà tuổi không bằng thằng cháu nội ta đó! Tuổi ta sắp trước không tính làm chi, kể từ năm trong hộp đá đến nay, năm trăm năm có lẻ".

Ông già nói: "Tôi có nghe ông nội tôi nói lại rằng, hòn núi này trên trời rót xuống, đè một vị thần hầu nằm cho tôi đời này mới xuất thân ra đặng!"

Ai nấy nghe nói đều cất tiếng cười vang, ông già ấy cũng hiền lành, hối trẻ dọn com chay mà đãi.

Tôn Hành Giả hỏi: "Cháu họ chi đó vậy?"

Ông già nói: "Tôi là họ Trần".

Tam Tạng nghe nói mừng rằng: "Nếu vậy tôi cũng đồng lòng với ông đó".

Ông già nghe nói đồng tánh, lại mừng rõ hơn xưa, Tôn Hành Giả nói: "Lão Trần quái gì đó, xin làm ơn một phen, ta nằm vạ năm trăm năm nay, không có tắm gội gì hết, xin hâm giùm vài bồn nước, thày trò ta tắm một hồi, đến chừng gần đi sẽ tạ ơn luôn thĕ". Ông già hối cháu hâm nước đem ra chỗ vắng, thày trò tắm rửa xong rồi.

Tôn Hành Giả lại nói với ông già rằng: "Thế này phải làm ơn luôn thĕ, cho muộn chỉ và kim". Ông già lấy kim, chỉ đem ra trao cho Hành Giả.

Hành Giả ngó thấy cái áo lá của Tam Tạng mới cởi ra để lấy mà mặc vào mình, rồi mở cái chăn da cọp ra, ngồi chồm hổm mà làm thợ khéo, may cái quần dài lấm, bận túi nách mặc vào tử tế, lại trước mặt Tam Tạng mà thưa rằng: "Thầy nhãm tôi bữa nay với hôm qua ra thĕ nào?"

Tam Tạng khen rằng: "Thiệt phải người Hành Giả nên ăn mặc như vậy, thôi, cái áo lá này, cho nhà ngươi luôn thĕ".

Tôn Hành Giả mừng rằng: "Tôi đội ơn thầy lâm". Nói rồi cho ngựa ăn cỏ, đến khuya mới nghỉ ngơi.

Vừa rạng ngày sau, thầy trò thức dậy, ông già dọn cơm nữa, thầy trò ăn uống xong rồi, đồng tò việc cảm ơn.

Tôn Hành Giả dắt đường đi trước, Trần Huyền Trang cõi ngựa theo sau, đã mòn thu qua đông, đã hết mưa tối nắng. Thầy trò đương đi dựa núi, gặp sáu thằng ăn cướp đón đường thằng vác giáo, đưa cầm gươm, kẻ cắp cung ba tên xách búa, đồng hé lén rằng: "Lão Hòa Thượng đi đâu? Hãy để gói đồ lại đó, và dâng con ngựa mà thế mạng hai người". Tam Tạng nghe nói thất kinh, té nhào xuống ngựa.

Tôn Hành Giả hai tay đỡ dậy, mà nói với thầy rằng: "Không hề gì đâu, chúng nó nạp áo quần cho thầy trò mì nh đó".

Tam Tạng hỏi: "Nhà ngươi lăng tai sao vậy? Nó bảo mình nạp gói đồ cho nó, chớ phải nó đem quần áo cho mì nh đâu!"

Tôn Hành Giả cười rằng: "Ấy là thầy thiệt thà, không phải tôi điếc lác, xin thầy coi đồ giữ ngựa, để tôi ra sức chống ngăn".

Nói rồi Tôn Hành Giả bước tới, xá sáu thằng ăn cướp mà hỏi rằng: "Chẳng hay các cha cầm gươm vác giáo mà đón đường thầy sao làm chi?"

Thằng cầm gươm nói rằng: "Ta là vua núi, thâu thuế đường rùng, nhà ngươi muốn đi qua phải nạp tiền mãi lộ".

Tôn Hành Giả nói: "Ta cũng là vua núi lâu lăm, sao không nghe tiếng các cha?"

Thằng cầm gươm nói rằng: "Nhà ngươi đâu không thấy mặt, song cũng nghe danh, đã một tụi với nhau, chẳng giàu chi tên họ. Ta hiện là Nhản Khán Hỉ còn năm người kia hiệu là Nhỉ Thính Nộ, Bỉ Xú Ái, Thiết Thường Tư, Ý Kiến Dục, Hân Bồn Ưu".

Tôn Hành Giả nghe cười rằng: "Vậy thì bây là giặc cỏ chưa đáng vua rùng, đã gặp Tôn thần còn xưng tiểu quỷ, cái tội đón đường đó, chúng bây phải tính cho xong, thôi hãy đem đồ tang vật đó để ta tính êm cho. Đây chỉ a ra làm bảy phần ta dùng toàn sáu mạng".

Lũ ăn cướp đồng ó lớn rằng: "Hòa Thượng này vô duyên quá! Mình chưa chi a của nó, nó muốn chia của mình". Đồng hô một tiếng với nhau, áp lại chém đâm Hành Giả.

Tôn Hành Giả không thèm nói lại, đứng chống nạnh làm thi nh đẽ ăn cướp áp đập đầu, như thầy chùa gỗ mỏ. Sáu thằng ấy nói rằng: "Hòa Thượng này đầu nhỏ, có sao sọ cúng quá chừng! Gươm chém không trầy, búa búa không bể, cây đập sang sảng, không hề hấn chút nào!"

Tôn Hành Giả cười rằng: "Bây đánh đá mỏ, để ta lấy kim cho chúng bây coi thử".

Sáu thằng ăn cướp nói rằng: "Bộ thầy chùa này biết lẻ đạn, nên mới sắm kim, chúng ta không mắc ban cua, hòa thuận đừng quen lẻ ốc".

Tôn Hành Giả móc trong lỗ tai lấy cây kim nhỏ, dời lên một cái hóa ra thiết bảng túc thì, cầm giơ lên mà nói rằng: "Chúng bây đừng chạy, để ta đánh thử một hèo".

Mấy thằng ăn cướp thất kinh, chạy quên tên quên tuổi. Tôn Hành Giả ruột theo như ngựa, đập chết hết sáu thằng, liền lột áo quần, và lấy tiền bạc cười ha hả, trả lại thura với thầy rằng: "Tôi giết hết ăn cướp rồi, xin thầy lên ngựa".

Tam Tạng nói: "Chúng nó tuy là ăn cướp, giải thoát quan có giết có tha, người có tài cao, đánh đuổi đi mới phải, lẽ đâu giết sáu mạng, sao gọi là Hòa Thượng?"

Tôn Hành Giả nói: "Nếu tôi không giết nó, thì nó lại giết thầy".

Tam Tạng nói: "Ta là người tu niêm, phải giữ việc hiền lành, thà chịu chết cũng ưng, chứ không dám sát nhân hại vật".

Tôn Hành Giả thưa rằng: "Tôi là đệ tử không dám giấu thầy, năm trăm năm trước, tôi xung vua xung chúa, giết người chẳng biết bao nhiêu, nếu nói như thầy, tôi chẳng làm không đặng Tề Thi ên đại thánh".

Tam Tang nói: "Bởi vì ngươi không kể trời đất, nên Phật dày năm dưới chân núi hơn mây trăm năm; nay đã tu hành, phải cải ác tùng thiện. Nếu không chừa thói dữ, thì không đặng là Hòa Thượng, đi sao cho thấu tây phương".

Tam Tạng cắn rằng hoài, cả canh cả buổi. Nguyên Hành Giả là cốt khỉ, tính không chịu ai ngày, thấy Tam Tạng nói nhỏ nói to, cà riềng cà tỏi, nín hoài không đặng, trọn con mắt giật mà nói rằng: "Thầy nói tôi làm không đặng Hòa Thượng, đi không tới Tây Phương, thôi thầy chẳng nói cắn răn làm chi, để tôi trở về cho rảnh".

Tam Tạng chưa kịp nói lại, Tôn Hành Giả nói lớn rằng: "Tôi đi đó". Vùng nhảy lên một cái, bay thẳng về hướng Đông.

Còn Tam Tạng bơ vơ quạnh quẽ, gật đầu mà than rằng: "Cái người làm sao, chẳng biết nghe lời dạy dỗ, mình mới nói ít lời ít tiếng, nó liền đi mất dạng mất hìn nh. Tại số mì nh không có học trò, mặc ý ở đi cũng phải". Liền ngâm hai câu rằng:

Đã dành liều mạng tìm ki nh Phật,

Lựa phải cầu người đẹp lũ ma.

Tam Tạng lấy gói đồ gác lên lưng ngựa, một tay thì chống gậy, một tay cầm cương ngựa dắt đi. Nghỉ vừa khóc vừa than, đi thất thơ thất nghiệp, ước chừng một lát, thấy bà già bên núi bước ra, tay cầm cái áo gấm vải của thầy chùa và một cái mão, Tam Tạng ngó thầy, dắt ngựa tránh bên đường.

Bà già ấy nói rằng: "Phật ở tại Tây Phương, chùa Đại Lôi Âm, về nước thiêng trước, đường xa mười muôn tám ngàn dặm, không phải là gần, không kẻ tùy tùng, đi một ngựa một mình sao tối"

Tam Tạng nói: "Tôi có một người đệ tử mà tánh dữ như yêu, tôi khuyên dạy vài lời, mà nó không chịu phép, bỏ đi mất, tôi không biết tính làm sao!"

Bà già nói: "Ta có một cái áo vải gấm, và một cái mao vàng, ấy là của con ta lên chúc Hòa Thượng ba ngày mà tịch, ta mới qua chùa nó mà khóc một hồi, rồi đem áo mao này về, để làm dấu tích, như thầy có đệ tử, ta xin cúng hết vật này".

Tam Tạng nói: "Tôi cũng cảm ơn bà, ngọt vì học trò tôi đã trốn rồi, nên không dám lãnh".

Bà già nói: "Nó đi về phí a nào đó?"

Tam Tạng nói: "Nghe nó hú một tiếng, rồi bay về hướng đông".

Bà già nói: "Ta cũng ở phí a đông, chắc là nó ghé nhà ta đó, ta có một ít câu thần chú, gọi là Đị nh tâm chơn ngôn. Thầy phải học thuộc lòng đừng nói cho ai hay hết, để ta đí kêu nó, làm sao nó cũng trở về, thầy cho nó mặc áo ấy, đội mao này, sao cũng phải gạt cho nó đội, như nó nghe lời thì tất, bằng cãi lời thì niệm chú định tâm, niềm vàng trên mao bóp riết vô mang tang, nó sợ nhức đầu thì phải chịu phép".

Tam Tạng nghe nói liền lạy tạ ơn. Bà già truyền thần chú rồi liền hóa ra hào quang bay về phía mặt trời.

Tam Tạng biết là Quan Âm hiện xuống truyền thần chú, liền lạy thinh không mà tạ ơn, rồi lấy áo mao cất vào trong gói, ngồi xếp bằng bên lộ, tập mấy câu thần chú cho nhuần.

Còn Tôn Hành Giả từ khi giận thầy, bay về Đông hải, nhảy đùng xuống biển, vào viếng Long vương.

Ngao Quǎng hỏi rằng: "Nghe Đại Thánh đã mān hạn rồi, có khi về động Thủy Liêm mà sửa sang núi Hoa quả?"

Tôn Hành Giả nói: "Tôi cũng có ý đó, ngặt vì làm Hòa Thượng lở rồi".

Ngao Quǎng hỏi rằng: "Vì cờ nào làm Hòa Thượng?" Tôn Hành Giả nói: "Tôi cũng nhờ Quan Âm bồ tát, biếu theo thầy Tam Tạng thí nh kinh, nên đã làm Hòa Thượng rồi, đặt tên là Hành Giả".

Ngao Quǎng nói: "Tôi mừng cho Đại Thánh, đã bỏ tà theo chánh, thì thành Phật về tiên, sao chẳng tới Tây Phương, lại trở về Đông hải?"

Tôn Hành Giả cười rằng: "Tại thầy Tam Tạng lạ lẫm, tôi giết mấy thằng ăn cướp, thầy nhiết tôi không biết bao nhiêu. Tánh tôi không chịu ngày ngà, nên tính về quê cũ, tiện đường vào uống nước, và thăm viếng người xưa".

Ngao Quǎng nghe nói, truyền đem trà nước dãi dầm. Tôn Hành Giả thấy bức tượng treo phía bên kia, liền hỏi rằng: "Bức họa đồ chi đó?"

Ngao Quǎng nói: "Tích này Đại Thành chưa rõ, để tôi cắt nghĩa cho rành: Ông tiên này là Huỳnh Thạch Công. Người nhỏ này là Trương Lương đời Hán, Huỳnh Thạch Công đi trên cầu Hộ bị làm rót dép, biếu Trương Lương lượm lên. Trương Lương lấy dép trao liền, Huỳnh Thạch Công đưa chân ra biếu mang luôn thế. Rồi đi vài bước, cũng làm rót xuống cầu. Huỳnh Thạch Công biếu Trương Lương lượm nữa, làm ba lần như vậy, Trương Lương trao đủ vừa ba. Sau Huỳnh Thạch Công cho Trương Lương ba cuốn binh thơ, đến lớn làm quân sư phò vua Hán Cao Tổ gom thiền hạ về một mối, vua phong đến chức Lưu hầu Đến sau Trương Lương từ chức theo Tiên, là ông Xích Tòng Tử. Nên người vẽ tượng Tị kiều tam tần lý.

Nghĩa là: Tại sông Tị, Trương Lương dâng dép ba lần. Nếu Đại Thánh chẳng nghe lời thầy, ví như Trương Lương không chịu dâng dép, thì làm quý khó thành Phật thành Tiên".

Tôn Hành Giả nghe nói, ngồi ngẫm nghĩ một hồi.

Ngao Quang thấy vậy thì nói rằng: "Đại Thánh chớ vùng vằng, phải tính cho sắn suót, nếu vui đâu chúc đó, thì uống công tu".

Tôn Hành Giả nói rằng: "Ông đừng nói nhiều lời, tôi xin kiêu đi lập tức". Nói rồi nhảy lên mặt biển, xảy gặp Quan Âm.

Quan Âm hỏi rằng: "Ngô Không! Sao ngươi chẳng theo Tam Tạng, qua cảnh Phật thiền kinh? Hãy còn xuống biển lên mây làm công việc chi đó?"

Tôn Hành Giả liền cúi lạy mà nói rằng: "Tôi đãi ơn Bồ Tát, thiệt có thầy Tam Tạng, tôi gở lá bùa. Tôi ra khỏi núi rồi, cũng làm đệ tử. Tôi đánh chết sáu thằng ăn cướp, bị ngày ngà cũng nhức xương. Nên tôi đi rảo một hồi, rồi cũng trở lại bảo hộ".

Quan Âm nói rằng: "Ngươi hãy đi cho kiếp, kẻo thú dữ hại người". Tôn Hành Giả từ tạ, đằng vân đi theo Tam Tạng.

Nói qua Tôn Hành Giả, về thấy thầy ngồi buồn bực, bước ra trước mặt hỏi rằng: "Sao thầy không đi Tây Phương, ngồi làm cho đó vậy?"

Tam Tạng ngó thấy liền nói rằng: "Không biết ngươi đi đâu? Nên phải ngồi đây mà đợi".

Tôn Hành Giả nói: "Tôi khát nước quá, nên xuống Long vương Đống hải mà xin vài chén nước trà".

Tam Tạng nói: "Mình là kẻ tu hành, chẳng nên nói dối, nãy giờ có một lát, lẽ nào qua Đống hải mà về?"

Tôn Hành Giả cười rằng: "Tôi có phép đằng vân mau lấm, nhảy một cái tới mười muôn tám ngàn dặm, gọi là Cân đầu vân. Giá biểu đông có bao xa, mà đi không tối".

Tam Tạng dỗ rằng: "Ta mới nói đặng một chút, mà ngươi bỏ đi. Ngươi có tài kiểm đặng nước trà, ta chịu phép ngồi đây nhịn đói".

Tôn Hành Giả nói: "Như thày đói bụng thì ngồi đó, đợi tôi vào xóm xin cơm".

Tam Tạng nói: "Chẳng đi xin làm chi, san cơm khô trong gói, lấy cái bì nh bát, đi múc nước, về ăn uống đỡ lòng".

Tôn Hành Giả mở gói ra, thấy bánh in nhiều lấm. Soạn chưa tới cái bì nh bát, thấy áo mao đê trên, xem qua lạnh lùng, coi lò con mắt, Tôn Hành Giả hỏi: "Thưa thày áo mao nào tốt dữ vậy, hay là đồ ở bên chùa?".

Tam Tạng nói xuôi rằng: "Đồ ta mặc và đội hồi mới làm thày, đội mao này không học ki nh cũng thuộc ki nh, mặc áo này không biết lẽ, cũng không thông lẽ".

Tôn Hành Giả nói: "Đường Tây Phương xa lăm, đầu đuôi có hai thày trò, còn để dành làm chi, xin cho bạn thử".

Tam Tạng nói: "Ngươi mặc vừa thì mặc, ta không để làm chi".

Tôn Hành Giả đội mao mặc áo vào. Tam Tạng mừng hết sức, không ăn cơm ăn bánh, cứ ngồi miệm chú Định tâm. Tôn Hành Giả la lớn rằng: "Cha chả! Nhúc đầu lăm, nhúc đầu lăm, chắc là bể sọ đi mà thôi".

Tam Tạng thấy vậy niệm hoài. Tôn Hành Giả nhào lăn dưới đất, cái niền vàng bóp riết, gần lủng màng tang, Tôn Hành Giả tần mẫn gở hoài không đặng. Tam Tang sợ gỡ hư mao, thôi niệm chú Định tâm. Tôn Hành Giả hết nhức đầu, lấy tay rờ trên trán, cái niền vàng bằng sợi chỉ, mà bức không ra, đụng tối thì đau đứt ruột, Tôn Hành Giả hết phương pháp, lấy cây kim trong lõi tai ra, cầm mà cạy cái niền vàng, nhưng cạy hoài không đặng, Tam Tạng sợ xeo đứt, liền niệm chú Định tâm, Tôn Hành Giả liền nhức đầu, đứng khὸm xuống như xe chổng gọng, đổ tai đổ mặt, sung mặt sung đầu.

Tam Tang thấy vậy động lòng thối niệm thần chú Tôn Hành Giả hết nhức đầu túc thì, Hành Giả nói: "Nếu vậy thời tôi nhức đầu đây, là tại thầy rửa đó".

Tam Tạng nói: "Ta niệm thần chú Định tâm, ai rửa xả nhà ngươi mà làm dữ".

Tôn Hành Giả nói: "Đâu thầy niệm lại thử coi?"

Tam Tạng niệm vài câu, Hành Giả nhức đầu quay quắt, liền la lót lên rằng: "Nhức quá chừng, nhức quá chừng, đừng niệm nữa, đừng niệm nữa!"

Đau vậy thầy nói không phải rửa làm sao? Hễ niệm chú thì nhức đầu, thôi niệm thì hết, tôi đã rõ biết, thầy còn giấu làm chi?"

Tam Tạng hỏi rằng: "Từ rày sắp lên, ngươi nghe lời hay không thì nói?"

Tôn Hành Giả thưa rằng: "Tôi nghe lời không dám cãi".

Tam Tạng hỏi: "Ngươi còn vô phép nữa thối?"

Tôn Hành Giả thưa rằng: "Không dám, không dám!"

Tuy ngoài miệng thì nói vậy, mà trong lòng giận biết chừng nào, liền lấy thiết bảng ra muốn đập Tam Tang. Tam Tạng thất kinh niệm thảng, Hành Giả nhức đầu quá té nhào, buông cây thiết bảng túc thì ôm đầu la mãi, liền nói với Tam Tạng rằng: "Tôi đã biết rồi, xin thầy đừng niệm nữa".

Tam Tạng hỏi: "Ai cứu nhà ngươi khỏi nạn, bây giờ lại muốn giết ta?"

Tôn Hành Giả nói: "Tôi không phải dám đánh thầy, lấy thiết bảng ra có chuyện. Tôi xin hỏi thiết, ai truyền phép ấy cho thầy?"

Tam Tạng nói: "Bà già hồi nãy truyền phép ấy cho ta".

Tôn Hành Giả giận rằng: "Thôi thầy đừng nói nữa làm chi, tôi biết Quan Âm giả bà già ấy. Bả giỏi bực nào đó? Để tôi lên Nam Hải mà đánh báo thù".

Tam Tạng nói: "Ngươi là con khỉ ngày, nói nghe không lầm, ngài đã truyền thần chú, lẽ nào ngài không biết hay sao? . Nếu ngươi mang mặt tới nói, ngài niệm chú nhức đầu mà chết!".

Tôn Hành Giả gật đầu nói rằng: "Phải phải". Liền quỳ xuống khóc mà năn nỉ rằng: "Thầy ôi, ấy là ngài truyền thần chú, mà bó buộc tôi, đặng bảo hộ thầy, đi tới Tây Phương Phật. Thôi tôi không cố oán, còn thầy đừng niệm chú làm chi, tôi tình nguyện theo hoài không dám cãi lời dạy dỗ".

Tam Tạng nói: "Ngươi có lòng thành như vậy, ta còn niệm chú làm chi. Thôi, sửa soạn mà đi, không nên trễ nãi".

Tôn Hành Giả nai nịt cất gánh lên vai, Tam Tạng gát yên, thầy trò chỉ dặm.

CHƯƠNG 15

*Núi Xà Bàn, các thần giúp sức,
Suối Ung Sầu, con ngựa gò cương.*

Bây giờ nói về Tôn Hành Giả, thiệt tình phò Tam Tạng đi thi nh kim nh, đi lặn lặn thu mǎn đông sang, lặn bẩn qua đầu tháng chạp. Khi trời đông ghê gớm, hơi gió bắc lạnh lùng. Phần thì lặn suối trèo non, thêm nổi qua truồng xuống dốc.

Tam Tạng ngồi trên lưng ngựa, nghe nước chảy ồ ồ, ngó ngoái lại hỏi Tôn Hành Giả rằng: "Nước suối nào chảy hung vậy?"

Tôn Hành Giả thưa rằng: "Tôi có nhớ chỗ này là hòn núi Xà Bàn. Có suối Ung Sầu dựa núi, cho nên nước chảy ồ ồ".

Nói chưa dứt lời, ngựa đi gần tới suối. Tam Tạng gò cương coi nước chảy, thấy giữa suối vung một cái đùng, liền nổi sóng tư bè, đường như biển cả, hiện lên một con rồng nhỏ, bộ tướng dữ dằn, chòn vòn lên bờ mà chụp Tam Tạng.

Tôn Hành Giả quăng gói xuống ầm thầm mà chạy như giông, con rồng đặc thế ruột theo, nhấm bè không kiệp, trở lại bắt ngựa kim mà nuốt, làm luôn và lạc và yên, ăn đã no nê, mới trầm mình xuống suối.

Tôn Hành Giả chạy xa một đồi, kiêm bàn thạch cho thầy ngồi. Trở lại dắt ngựa lấy đồ, mới thấy đồ còn, ngựa mất, liền gánh đồ trở lại thưa với thầy rằng: "Con rồng đã biến mất rồi, nó dọa ngựa mình chạy mất."

Xin thầy ngồi đó đểng tôi kiêm ngựa đem về." Nói rồi nhảy lên mây, ở nửa lùng dòm xuống, nheo con mắt giật, coi không sót chõ nào. Thấy những lùn nai gấu hùm beo, kiêm không đểng ngựa liền nhảy xuống thưa với thầy rằng: "Thầy ôi, con ngựa của mình chắc bị rồng yêu nuốt sống, coi khắp rùng khắp núi không thấy dạng thầy hình."

Tam Tạng nói: "Miệng con rồng bao lớn, nuốt luôn và ngựa và yên? Thế nó trốn trong kẽ đá chân non, người gắng công kiêm lại."

Tôn Hành Giả nói: "Thầy chưa rõ, để tôi thưa lại cho rành, cắp con mắt của tôi, coi xa ngàn dặm. Cánh chuồng chuồng là mỏng, tôi cũng thấy rõ ràng. Huống chi con ngựa sầm sầm, chẳng phải quáng manh mà không thấy?"

Tam Tạng nghe nói than rằng: "Nếu nó nuốt con ngựa rồi, ta đi bộ làm sao cho thấu. Tôi nghiệp quá! Con ngựa công lao mà bị chết, dặm trường diệu vợi thiệt khôn đĩ." Nói rồi thở vắn thở dài, khóc hoài khóc húy.

Tôn Hành Giả thấy thầy than khóc nỗi xung mà nói rằng: "Thầy hãy nín ngồi đây, để tôi xuống kiêm rồng đòi ngựa."

Tam Tạng níu lại nói rằng: "Trò đừng có đi, sợ nó lén bò lén mà ăn thịt thầy nữa, nếu ngựa người đồng bộ vô bụng nó, thì làm sao mà đi đến Tây Phương."

Tôn Hành Giả nỗi nóng hét lớn rằng: "Thầy thiệt bất nhân quá! Ngựa thời cũng muốn cởi, mà không nói tôi ra, nếu vậy thì thầy trò cứ ngồi kỳ, giữ gánh đồ cho tôi chết."

Hai thày trò đương dục đặc xáy nghe tiếng nói thi nh không rắng: "Tôn Hành Giả chó ngày, Đèo ngự đệ đừng khóc, Phật Quan Âm sai chúng tôi xuống, mà phò hộ kẻ thí nh ki nh."

Tam Tạng nghe nói lau nước mắt mà lạy khang, Tôn Hành Giả hỏi rắng: "Các người là thần gì, xưng tên cho ta rõ."

Các thần nói: "Ta là thần Lục đỉ nh Lục giáp, năm phương Yết đế, bốn vị Công tào, chúng tôi thay phi ên đỉ theo bảo hộ."

Tôn Hành Giả nói: "Vậy thời sáu thần Lục đỉ nh, và Công tào Yết đế, ở đây bảo hộ thày ta Đặng Lão Tôn đi kiếm con rồng đòi con ngựa."

Các thần nói: "Có chúng tôi bảo hộ không hề gì đâu."

Tam Tạng nghe nói hết lo, ngồi một mì nh trên bàn thạch.

Còn Tôn Hành Giả xách thiết bảng đi tái mé suối, mà kêu lớn rắng: "Bớ con rồng ăn trộm, trả con ngựa cho tao." Gừ đứng kêu hoài, vang trời vang đất.

Còn con rồng, đòi bắt đặng ngựa ăn no, xuống đáy suối nầm khoanh không thèm lên nữa. Xảy nghe tiếng kêu réo, túc thời nổi sóng trèo lên hỏi rắng: "Mày là thằng nào đó, ở đâu dám tới đây? Không ai mắc nợ mắc nần, cứ réo hoài réo húy?"

Tôn Hành Giả ngó thấy, hé lớn rắng: "Tao ở đâu thì tao ở, mày tra hỏi làm chi? Phải trả ngựa cho tao." Nói rồi đập một cây thiết bảng. Rồng chὸn vὸn đỡ ra, hả miệng nhăn nanh, hai đàng đánh dựa suối hồi lâu, rồng ráng đà hết súc, tính bὲ không cự lại, lăn xuống suối trốn đi. Tôn Hành Giả giận quá, chuỗi mắng nát tan, rồng giả đò lảng tai không dám ló đầu lên nữa. Tôn Hành Giả mắng mỏi miệng, về thưa lại cho thày hay.

Tam Tạng nói: "Ngày trước người đánh cọp, khoe tài bắt đặng rồng, thế con rồng này là chúa đoàn, nên người bắt không đặng?"

Tôn Hành Giả nghe thầy nói khích, nổi gan mà hét lớn rằng: "Đừng nói nữa, đừng nói nữa, để phen này tôi giết nó cho thầy coi." Nói rồi xách thiết bảng tới nơi khuất đục ngầu cả suối. Con rồng nằm không đặng, nổi gan nhảy lên suối mà mắng rằng: "Bộ mặt lợ nòi không biết xấu, tại đây làm khỉ với ai?"

Tôn Hành Giả nói: "Mày trả ngựa cho tao, thì mày mới còn sống." Rồng nói: "Tao ăn con ngựa mày đã tiêu mất, làm sao mà trả bấy giờ? Mày làm sao thì làm đi, muốn nói gì thì nói thử?"

Tôn Hành Giả nói: "Tao nói cho con cá chạch biết, nếu mày không trả ngựa, thì tao đập chết mà trù" Nói rồi giơ thiết bảng đánh liền, rồng cũng nổi xung chụp đại; đánh hơn một chập mới hay khỉ mạnh hơn rồng. Rồng hóa ra rắn nước, lủi vô bụi cỏ túc thì, Tôn Hành Giả vạch cỏ kiêm hoài, kiêm không đặng rắn, Tôn Hành Giả tức mình hết súc, đọc thần chú vội vàng, đồi Sơn thần, Thổ Địa a, hai người tới đồng quì trước mặt.

Tôn Hành Giả nói: "Thôi, hai người cúi xuống đây, đánh năm hèo dần mặt."

Sơn thần, Thổ Địa đồng năn nỉ rằng: "Bây lâu tưởng Đại Thánh còn nằm tại Ngũ hành son, không dè ngài đến đây nên chẳng ra nghi nh tiếp, xin ngài rộng lượng dung thứ một phen."

Tôn Hành Giả nói: "Ngươi biết lỗi thì ta tha, cũng vị tình nhất thứ. Người nói cho ta nghe thử, con rồng nào đến ở suối này? Nó ăn con ngựa của thầy ta, hóa rắn nước trốn chui trân nhui."

Thổ Địa, Sơn thần đồng hỏi rằng: "Như Đại Thánh là: Chẳng phục trời, không sợ đất, đốt không cháy, chém không trầy. Sao nay lại có thầy, xin nói ra cho rõ?"

Tôn Hành Giả nói: "Thiết các ngươi không biết, để ta thuật lại cho mà nghe: Bởi vâng lệnh Quan Âm làm học trò Tam Tạng. Đi thi nh kim bên Tây độ, bị con rồng ác nghiệp ăn tươi con ngựa của thầy ta."

Sơn thần Thổ Đị a nói rằng: "Cái suối này, thuở nay không có yêu ở. Suối sâu và rộng, nước trong như tinh khiết. Ông và quạ bay qua, thấy hình dưới mặt nước. Ngỡ một bầy voi nó, bay xuống suối mà chết hoài. Nên gọi rằng suối Ưng Sâu nghĩa là chi m ưng (ó) thường sâu thẳm."

Năm trước Quan Âmbồ tát, đi tìm kẻ thi nh恳 nh, có cứu một con rồng, biểu ở mà tu dưới suối, không cho làm dữ, chờ người thi nh恳 nh sẽ đi theo, không dè làm nhăn mà nuốt con ngựa của Đại Thánh."

Tôn Hành Giả nói: "Nó mới hóa ra rắn nước, trốn vô đám cỏ này, không biết vì cớ nào, tôi kiêm hoài chẳng thấy?"

Thổ Đị a nói: "Cái suối này cả muôn lỗ mõi, thiêu chí chõ nó ẩn mì nh, thôi Đại Thánh đừng nóng giận làm chi, phải thỉnh Quan Âmbắt nó."

Tôn Hành Giả nghe nói biểu Sơn thần, Thổ Đị a đi theo. Tôn Hành Giả về thưa các việc cho thầy hay, xin thi nh Quan Âm mới đặng.

Tam Tạng nói: "Nếu đi thi nh Quan Âm bên Đông hải, biết chừng nào người trở về đây? Ta đợi lâu ngày, át là chết đói." Nói chưa dứt tiếng, nghe thi nh không có kẻ kêu rằng: "Ta là thần Yết đế đầu vàng nói cho Đại Thánh rõ, hãy ở giữ thầy Tam Tạng, để ta đi thi nh Quan Âm."

Tôn Hành Giả nghe nói mừng rằng: "Tôi cảm ơn lão."

Bây giờ nói về ông thần Yết đế, đến núi Lạc đà vào trong rừng Tử trước mà ra mắt Quan Âm, rồi thuật hết công việc. Quan Âm nghe nói, bước xuống tòa sen, đằng vân cùng Yết đế, bay qua khỏi Nam Hải, liền tới núi Xà bàn, thấy Hành Giả đương kêu réo con rồng, dựa bên mé suối, Quan Âm sai Yết đế kêu Hành Giả túc thì.

Tôn Hành Giả nghe kêu tới liền nhảy lên mây mà nói lớn rằng: "Ngài là Phật tử bi, hay cứu người tai nạn, sao còn truyền phép độc mà hại tôi là kẻ tu hành."

Quan Âm nói: "Ngươi là con khỉ lón mập, không biết ơn ai, ta hết lòng tìm kẻ thiền kinh, mà cứu ngươi khỏi nạn, chẳng biết ta ơn thì chó, lại còn cả tiếng nặng lời."

Tôn Hành Giả nói: "Bà báo hại tôi hết sức! Đã cứu tôi khỏi nạn, cũng vâng lời theo kẻ thiền kinh. Sao bà lại bất nhân, đẽ cái kim cô trên mao, gạt tôi đội mao ấy, truyền niêm chú nhức đầu. Phải là bà hại sanh cầu, sao gọi là từ bi cứu khổ?"

Quan Âm nghe nói cười rằng: "Ngươi là con khỉ nghịch mạng; nói không chịu phép, dạy chẳng nghe lời. Nếu chẳng niềm đầu, thì làm hung như trước, chẳng nghe lời thầy dạy biểu, nói động thì đi. Phải cho đội kim cô mới biết kiên thẫn chú".

Tôn Hành Giả nói: "Bà đã niềm đầu con khỉ sao không niết cổ con rồng, nuôi nó ở suối này, ruột thầy tôi chạy chết, lại ăn tươi con ngựa, bà không nói động chút nào? Còn riêng dạ ghét thương, sao gọi công bình chánh trực".

Quan Âm nói: "Con rồng ấy có tội, ta xin mời còn hồn, biểu ở đây mà chờ, sau làm ngựa cho thầy ngươi cõi. Nếu con ngựa phàm tục đi sao tối Tây Phương, làm sao mà mất lễ công bình, mà gọi rằng thương ghét?"

Tôn Hành Giả nói: "Nó sợ tôi đà trốn mất, bây giờ biết tính làm sao?"

Quan Âm bảo Yết đế rằng: "Ngươi xuống mé suối mà kêu lớn như vậy: Bờ rồng ngọc, là thái tử thứ ba, có phật Quan Âm đùi, phải lên lập túc".

Yết đế vâng lời, xuống kêu như vậy. Con rồng ngọc nổi sóng, lên khỏi suối, hóa hì nh người, lên mây lạy Quan Âm mà bạch rằng: "Tôi nhờ ơn thầy cứu nạn, vâng lời ở lại suối này, hằng ngày mắt ngó lom lom, không thấy kẻ thi nhки nh đến".

Quan Âm chỉ Tôn Hành Giả mà nói rằng: "Ấy là học trò thầy thiền ki nh đó".

Tiểu Long nói: "Bạch Bồ Tát, người ấy dữ tợn lắm, hôm qua tôi đói quá, ăn con ngựa của y, bị đánh chưởi cả ngày, không nghe nói thỉnh kinh một tiếng".

Tôn Hành Giả trọn con mắt giật mà nói rằng: "Tại mày không hỏi tên họ, tao chẳng lẻ khi không mà nói".

Tiểu Long nói: "Tao có hỏi: Mày là thằng nào đó? Ở đâu dám tới đây? Mày nói: Tao ở đâu thì tao ở, mày tra hỏi làm chi, phải trả ngựa cho tao. Nói rồi liền đánh bổ, tại mày không thèm nói, phải tại tao không hỏi hay sao?"

Quan Âm nói: "Cũng tại con khỉ già làm phách, đòi nào chịu mượn tiếng ai. Ta dặn cho: Từ này sắp sau hãy còn người theo nữa. Nếu gặp ai hỏi tới, thì phải nói đi thiền kinh, hoặc khi gặp người của ta, thì khỏi mất công đánh đập". Tôn Hành Giả dạ luôn ba bốn tiếng.

Quan Âm lấy trái châu dưới cổ Tiểu long, rồi lấy cành dương nhúng nước cam lồ rảy trên mình nó, thở một hơi, hét một tiếng biểu biến, liền biến ra con ngựa kim, Quan Âm dặn rằng: "Ngươi phải hết lòng đi cho tới Tây Phương Phật thì hóaặng mình vàng". Ngựa ấy ngậm hàm thiết gật đầu. Quan Âm truyền Hành Giả dắt về cho Tam Tạng.

Quan Âm giả từ về Nam Hải. Tôn Hành Giả níu áo lại mà nói rằng: "Tôi không chịu đi đâu! Đường gay khổ quá, dắt ông thầy phàm tục đi chừng nào cho tới Tây Phương? Hết nạn này tới tai kia, sợ tôi không sống đặng. Thế này khó thành Phật, tôi không chịu đi đâu!"

Quan Âm nói: "Khi trước ngươi còn cốt thú cũng bền chí tu hành, ngày nay khỏi nạn trời, sao lại sanh biếng nhác? Việc tu hành thì chịu cực, dày công quả mới thành. Thôi để ta cho phép nhà ngươi, đến lúc nghiêng nghèo, kêu trời thì trời thương, kêu đất thì đất cứu. Thôi, ngươi dày lung lại đây, đặng ta làm phép cho".

Quan Âm rút ra bá lá dương, để dưới ót Hành Giả hét lên một tiếng, biến ra ba sợi lông dài, gọi là lông cứu mạng. Quan Âm dặn rằng: "Như lúc

nào khôn nạn, có lông tài không đến nỗi bỏ mình". Hành Giả nghe nhiều tiếng nói êm, liền lạy tạ ơn Bồ Tát, Quan Âm về Nam Hải, Tôn Hành Giả dắt ngựa về thưa với thầy rằng: "Bạch thày, con ngựa đó".

Tam Tạng mừng rằng: "Con ngựa bây giờ sao phát phì dữ vậy? Kiếm đặng ở đâu đó, nói lại ta nghe?"

Tôn Hành Giả thưa rằng: "Thầy nói chuyện chiêm bao sao vậy? Nhờ ông Yết đế mời phật Quan Âm bắt rồng bạch lầy châu, hóa ngựa kim thế mạng, bùa trước rượt thầy chạy chết, bây giờ làm bộ hiền lành, nếu sau sanh chúng điều chi, thầy nói cho tôi đánh nó".

Tam Tạng nghe nói, lượm đất làm hương, đẽ trên bàn thạch, lạy về Nam Hải tạ ơn.

Tôn Hành Giả nói: "Chư thày giúp việc đã xong, nay ở đâu về đó". Nói rồi mời thầy lên ngựa, cất gánh đi theo, đi tối suối Ưng sầu vừa muộn công thầy mà lội.

Xảy thây ông câu chống bè thả tối. Tôn Hành Giả ngoắt mà nói rằng:

"Ông làm ơn một phen, đưa thày trò tôi qua suối". Ông câu chống bè lại, Tôn Hành Giả dắt thày bước xuống bè, rồi quẩy gánh lên vai, dắt ngựa xuống bè xong xả. Ông câu chống bè mau tơ gió bay, lẹ như tên bắn, tức thì khỏi suối, tới mé bên Tây. Thầy trò đồng lên bờ, Tam Tạng biểu lấy tiền mà trả. Ông câu không chịu lãnh chống bè ra giữa suối mù mù. Tam Tạng chấp tay bái hoài, rằng nhờ ơn đưa đón.

Tôn Hành Giả nói: "Thầy không biết nên nói ơn nghĩa, nó là thần ở suối này, cứ phép phải đưa qua, đâu dám thâu tiền bạc". Tam Tạng gật đầu nói phải, liền lên ngựa thẳng xông.

Thầy trò đi hồi lâu, mặt trời chen lặn.

Tam Tạng thấy bên đường có một cái miếu lớn, liền xuống ngựa ghé vào, thấy trên cửa có treo một tấm biển ba chữ rằng: "Lý xá tù". Xảy thấy

ông già mang chổi bồ đề ra rước, chấp tay mà nói rằng: "Xin Hòa Thượng vào trong ngồi nghỉ".

Tam Tạng bái lạy mà hỏi rằng: "Miễn này sao gọi là Lý xá".

Ông già nói: "Đây là nước Hấp Mật, cái đình này của xóm làng đứng lập, để thờ phượng Thổ thần. Chẳng hay thầy ở chùa nào? Mà đi đâu đó?".

Tam Tạng nói: "Tôi ở Đông độ, về nước Đại Đường, vâng lệnh vua thi nh kinh, nay lỡ đường xin ngủ đỡ". Ông già thấy con ngựa không yên, liền hỏi vì cớ nào vậy? Tôn Hành Giả thuật chuyện lại, ông già ấy nói rằng:

"Xong lăm, xong lăm! Tôi có bộ yên tốt quá, xin cúng cho thầy".

Sáng ngày đem bộ yên ra đưa cho thầy Tam Tạng. Tam Tạng mừng rõ tỏ sự tạ ơn. Tôn Hành Giả đi thẳng yên vừa vặn không sai một thí, Tam Tạng giả từrra cửa, ông già lại cho thêm một cây roi ngựa bằng gân cọp làm ra.

Tam Tạng đi một hồi, ngó lại miễn đình đâu mất, nghe tiếng nói vang vang rằng: "Ta là Sơn thần, Thổ Địa, vâng lệnh Quan Âm bồ tát, đem cho yên ngựa và roi, thầy rán sức mà đi, chẳng nên trễ nãi".

Tam Tạng nghe nói xuống ngựa lạy rằng: "Tôi là mắt thịt xác phàm, xin cam thắt lẽ".

Tôn Hành Giả đứng coi cười ngất, Tam Tạng quở rằng: "Nghĩa gì nhà ngươi không lạy, đứng chống nạnh mà cười?"

Tôn Hành Giả nói: "Chúng nó giấu đầu bày đuôi, đáng lẽ bắt đánh chơi vài chục, bởi vị Lòng Bồ Tát, nên tha chúng nó một phen, không đánh thời thôi, tội gì mà lạy nữa?"

Tam Tạng giận chò dậy, lên ngựa mà đi, những lừa voi, gấu, hùm, beo, biết mặt Tè Thi ên đều tránh hết.

Mùa Đông này đã mãn, tiết Xuân tái đà sang, cây cỏ nảy chồi xanh, núi rùng bày sắc lục, lá mai đã úa, nhành liễu vừa xanh, thầy trò đi một hồi lâu, xem thấy mặt trời chen lặn, Tam Tạng ngó quanh ngó quắt, đặng kiêm xóm nghỉ ngơi, xẩy thấy một tòa nhà cao lớn, liền hỏi Hành Giả rằng:

"Ngươi coi có phải là nhà giàu trước mặt đó chăng?"

Tôn Hành Giả xem lại thưa rằng: "Chắc không phải nhà ai, một là chùa chiền, hai là đình miếu; vậy thì thầy trò vào đó mà nghỉ, rã mai sáng sẽ đi".

Tam Tạng nghe nói lòng mừng giục Long câu riết tới.